

Kelan vuosi- ja
toimintakertomus 2021

Kela[®]

SISÄLLYS

Pääjohtajalta	6
Kela lyhyesti	8
Kela vuonna 2021	9
Korona väritti Kelan vuotta	9
Rokotustodistukset toteutettiin Omakantaan	9
Kela julkisti vuoden aikana kaksi äitiyspakkausta	10
Oppivelvollisuuden nosto vaikutti sosiaaliturvaan	10
Koronakriisin vaikutukset lieventyivät vuonna 2021	11
Yhteinen prosessi turvaa Kelan maksuvalmiuden	11
Kriisi kasvatti sosiaaliturvamenoja noin puoli miljardia vuonna 2021	12
Hallitusohjelman vaikutukset sosiaaliturvameneihin	13
Julkisen talouden tasapainottaminen siirtyy tulevaisuuteen	13
Miten sosiaaliturva uudistuu 2020-luvulla?	15
Asiakaspalvelu ja etuudet turvattiin koronakriisin pitkittyessä	17
Asiakaspalvelua tehdään ja kehitetään yhä enemmän yhteistyössä kumppaneiden kanssa	17
Toimintamalleja kehitettiin osallistavasti	18
Henkilöasiakkaiden asiointipalvelusta tuli OmaKela, ja chattibottien kehittäminen jatkui	19
Asiakaspalvelua sosiaalisessa mediassa kehitettiin	19
Etustoiminnassa huomiottiin koronaepidemia	22
Uudistuksia, hankkeita ja kokeiluja	22
Digitalisaation hyödyt käyttöön	23
EU-maiden välinen tiedonvaihto eteni	24
Kumppaniyhteistyö toimeentulokiasioissa jatkui	24
Kelan etuuskulut	25
Asumisen tuet	27
Eläke-etuudet	28
Kuntoutusetuudet	30
Opintoetuudet	31
Perustoimeentulotuki	32
Sairausvakuusetuudet	34
Työttömyysturva	36
Vammaisetuudet	37

Muut etuudet	39
Takaisinperintä	41
Kelan tietopalvelut koko yhteiskunnan tukena	42
Tiedon liikkuvuus ja hyödyntäminen lisääntyi	43
Kansallisen tulorekisterin käyttöönotto valmistui	43
Tilastotietoja ja avointa dataa	43
Tutkimusta ajankohtaisista teemoista	44
IT-palvelut mahdollistavat Kelan toiminnan	46
Asiointipalveluiden uudistaminen eteni suunnitellusti	46
Kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden ja tietoturvan kehittäminen jatkuu	46
Tietoja henkilöstöstä 2021	48
Työyhteisö kannattelee kelalaisia	48
Riskienhallinta ja turvallisuus osana arkea	50
Turvallisuutta kehitettiin aktiivisesti turvallisuuden eri osa-alueilla	51
Vastuullisuus kuuluu kaikille	52
Kela on kansainvälinen	53
Koronatilanne näkyi rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteessä	54
Kanta-palvelujen käyttö jatkoi kasvuaan	55
Omakannan kävijämäärät ennätyskellisiä	55
Omakannassa voi asioida myös toisen puolesta	55
Koronatodistukset toteutettiin Omakantaan	56
Uusi asiakastietolaki parantaa tiedonkulkua sosiaali- ja terveydenhuollossa	57
Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä apteekkien tyytyväisyys Kantaan nousi	57
Rikolliset urkkivat pankkitunnuksia Omakannan nimissä	57
Hallituksen toiminta	58

Rahoitus	60
Etuusrahastojen rahoitus	60
Kansaneläkerahasto	60
Sairausvakuutusrahasto	61
Sosiaaliturvan yleisrahasto	62
Toimintakulut	62
Palvelurahasto	64
Eläkevastuurahasto	64
Sijoitustoiminta	65
Rahoituksen tulevaisuudennäkymät	66
Muuttuva taloustilanne haastaa Kelan rahoitusta	67
Toimielimet ja neuvottelukunnat 2021	70
Toimielimet	70
Neuvottelukunnat ja foorumit	72

Sisällys: Tuloslaskelma ja tase

Kansaneläkelaitoksen tuloslaskelma ja tase vuosilta 2021 ja 2020, 1 000 euroa	82
Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain vuosilta 2021 ja 2020, 1 000 euroa	87
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	96
1. Tilinpäätöksen rakenne, perusteet ja arvostusperiaatteet	96
2. Kansaneläkelaitoksen tuotot, 1 000 euroa	98
3. Etuuskulut, 1 000 euroa	99
4. Etuuskate, 1 000 euroa	101
5. Sijoitusten tuotot ja kulut sekä rahoitustuotot ja kulut, 1 000 euroa	101
6. Henkilöstökulut, 1 000 euroa	102
7. Kansaneläkelain 98§:n ja 103§:n mukainen valtion osuus, 1 000 euroa	104
8. Sairausvakuutusrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa	104
9. Sosiaaliturvan yleisrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa	105
10. Eläkevastuurahaston kannatusmaksulaskelma, 1 000 euroa	105
11. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa	106
12. Muut sijoitukset, 1 000 euroa	108
13. Osakkeet ja osuudet	110
14. Muut saamiset, 1 000 euroa	114
15. Ennakkomaksut, 1 000 euroa	114
16. Oma pääoma, 1 000 euroa	114
17. Kuntoutusvaraus 31.12.2021, 1 000 euroa	116
18. Pitkäaikainen vieras pääoma, 1 000 euroa	116
19. Saadut ennakot, 1 000 euroa	116
20. Siirtovelat ja lyhytaikaiset velat, 1 000 euroa	117
Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt	118
21. Eläkevastuurahasto, 1 000 euroa	118
22. Leasingvastuut, 1 000 euroa	118
23. Perustoimeentulotuen maksusitoumukset, 1 000 euroa	118
24. Takaisinperinnässä olevien etuuksien määrä, 1 000 euroa	118
25. Perittävän elatusavun määrä, 1 000 euroa	118
26. Opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät, 1 000 euroa	119
27. Opintolainojen valtioneuvokset ja takaussaatavat, 1 000 euroa	119
28. Vakuutusjäämät, 1 000 euroa	119
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	120
Tilinpäätösmerkintä	121
Kelan kirjanpidossa käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2021	122

Pääjohtajalta

Uusi visio suuntaa Kelaa kohti ihmistä

Jos vuonna 2020 totuttelimme koronapandemiaan ja uuden kulkutaudin mukanaan tuomiin suuriin muutoksiin, vuonna 2021 koronasta tuli arkea.

Korona näkyi asiakkaiden ja kelalaisten elämässä monin tavoin. Jatkoimme koronaan liittyvien uusien tukien maksamista ja kasvatimme tartuntapäivärahan käsittelijöiden määrää, kun aiemmin erittäin vähäisellä käytöllä ollut tuki vakiinnutti roolinsa pandemiassa. Ohjasimme asiakkaita turvalliseen asioimiseen puhelimesta, verkossa ja palvelupisteissä. Kelan vahvuus sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisten palveluiden rakentajana tuli jälleen todistettua, kun EU:n koronatodistus toteutettiin pikavauhdilla kesän 2021 aikana. Lokakuussa koronatodistusta ryhdyttiin käyttämään Suomessa myös koronapassina.

Sote-uudistus eteni vauhdilla vuonna 2021. Vaikka

Kela ei ollut mukana sote-uudistuksen varsinaisessa lainvalmistelussa, lähdimme uudistuksen toimeenpanoon vahvasti mukaan. Kela oli mukana myös parlamentaarisen sosiaaliturvakomitean työssä tuottamassa tietoa päätöksenteon tueksi ja tukemassa työtä isolla henkilöresurssilla. Syksyllä 2021 parlamentaarinen työryhmä käsitteli monikanavarahoituksen purkamista. Työryhmä päätyi siihen, että rahoituksen uudistamista arvioitaisiin vasta, kun vastuu sosiaali- ja terveysturvan järjestämisestä on siirtynyt hyvinvointialueille. Kelan hyvin hoitamat palvelut ja etuudet pysyvät siis edelleen osaavan henkilöstömme käsissä.

Palvelupisteissä työskenteleviä kelalaisia lukuun ottamatta suuri osa Kelan työntekijöistä teki vuoden 2021 ajan etätöitä kotoa käsin. Kesällä ja syksyllä kokeilimme erilaisia hybridityön malleja, ja loppuvuodesta Kelassa siirryttiin terveysturvallisuuden vuoksi taas laajasti etätöihin.

Kelan strategiakokonaisuudessa tarkastelun kohteeksi otettiin visio. Kohti asiakasta ja ihmistä kurkottava lopputulos on mielestäni hyvä ja hiottu. *Lähellä ihmistä. Hyvinvointia tiedolla, tuella ja yhteistyöllä.*

Asiakaskokemuksen kehittämistä vietiin eteenpäin erityisesti Asko-ohjelman avulla. Ohjelmassa kerättiin ja analysoitiin valtavasti asiakastietoa sekä kokeiltiin nopeasti erilaisia tapoja järjestää toimintaa uudelleen. Kelan palveluliiketoimintaa järjestettiin Asko-ohjelmasta saadun tiedon avulla uudelleen kahteen tulosityksikköön ja niitä yhteisesti palveleviin tukiyksiköihin.

Sosiaaliturvan kiemurat eivät ole aina helposti ymmärrettäviä. Hyvä esimerkki asiakaskeskeisestä kehittämisestä on Kelan tekstien kehittämisohjelma, jossa kahden vuoden aikana selkeytettiin yli 5 000 sivua erilaisia tekstejä. Samalla kielenhuolto liitettiin vakituiseksi osaksi lähes kaikkien asiakastekstien laatimista.

Kelan toiminnassa erilaisilla tietojärjestelmillä on tärkeä rooli, ja toimintamme jopa nojaa niiden kehittämiseen ja turvallisuuteen. Uudistamme Kelassa Eepos-ohjelman puitteissa tulevana vuosina etuuskäsittelyjärjestelmän kokonaisuuden. Syksyllä 2022 toteutuvaan perhevapaaudistukseen liittyvä tietojärjestelmien uudistaminen on yksi ohjelman ensimmäisistä askelista.

Vuoden 2021 aikana paneuduimme myös Kelan turvallisuuden kehittämiseen ja laadimme turvallisuuden strategiset linjaukset. Niiden mukaisesti takaamme asiakkaillemme turvallisen palvelun kaikissa kanavissamme sekä kelalaisille turvalliset olosuhteet ja työympäristöt.

Tämän toimintakertomuksen laatimisen aikaan Ukrainan sodan melskeissä turvallisuuden merkitys on noussut olennaiseksi asiaksi. Vuoden 2021 aikana paneuduimme myös Kelan turvallisuuden kehittämiseen ja laadimme turvallisuuden strategiset linjaukset. Niiden mukaisesti takaamme asiakkaillemme turvallisen palvelun kaikissa kanavissamme sekä kelalaisille turvalliset olosuhteet ja työympäristöt.

Outi Antila

Kelan pääjohtaja

Kela lyhyesti

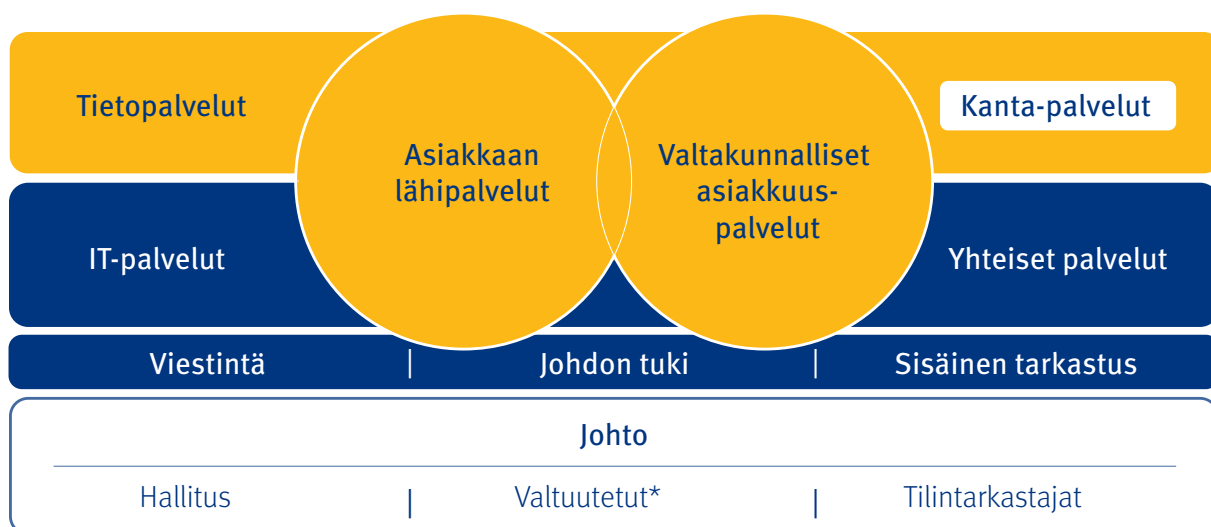
Kela huolehtii Suomessa asuvien ja monien ulkomailla asuvien suomalaisten sosiaaliturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat esimerkiksi lapsiperheiden tuet, sairausvakuutus, kuntoutus, työttömän perusturva, perustoimeentulotuki, asumistuki, opintotuki, vammaisetuudet ja vähimmäiseläkkeet.

Etuushakemusten käsittely ja ratkaisu on hajautettu vakuutuspiireihin. Osa päätöksistä tehdään erikoistuneissa yksiköissä tai keskuksissa. Kela toimii eduskunnan valvonnassa. Sen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat 12 valtuutettua ja heidän valitsemansa 8 tilintarkastajaa. Kelan toimintaa johtaa ja kehittää hallitus, jossa on 10 jäsentä.

Kelan toiminta-ajatus on: Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä.

Kelan arvot ovat: ihmistä arvostava, osaava, yhteistyökykyinen ja uudistuva.

Kelan organisaatio 1.9.2021

Kelan vuosi 2021

1.1.2021 korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu ja terveydenhoitomaksun kerääminen siirtyivät Kelan tehtäviksi. Muutos kosketti noin 270 000 opiskelijaa. Samalla Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS alkoi tuottaa opiskeluterveydenhuollon palveluita yliopisto-opiskelijoiden lisäksi myös ammattikorkeakouluopiskelijoille.

Vuodenvaihteessa kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia korotettiin 0,4 %. Kela ja muut etuuksien maksajat ryhtyivät ilmoittamaan etuus- ja eläketietoja tulorekisteriin. Ison-Britannian EU-eron siirtymäaika päättyi 1.1.2021, mikä vaikutti sosiaaliturvaetuuksien maksamiseen.

Eduskunta päätti kesäkuussa 2021 sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta. Kela lähti vahvasti mukaan tukemaan uudistuksen toimeenpanoa. Kela osallistui vuonna 2021 myös sosiaaliturvauudistusta valmistelevalle parlamentaariseen komitean ja sen jaostojen työhön.

Korona väritti Kelan vuotta

Koronapandemia vaikutti vuonna 2021 monin tavoin suomalaiseen yhteiskuntaan ja Kelan toimintaan. Useat vuonna 2020 säädetyt korona-ajan poikkeuslait saivat jatkoa, ja voimaan tuli vuonna 2021 myös uusia väliaikaisia lakeja. Kela ryhtyi esimerkiksi korvaamaan koronarokotusmatkoja sekä työnantajille koronarokotuksista aiheutuvia kustannuksia.

Pandemia lisäsi monien etuuksien hakemusmääriä. Tartuntatautipäiväraahakemusten määrä moninkertaistui edellisvuodesta, ja niiden käsittely teetti Kelassa paljon töitä. Kelaan rekrytointiin keväällä uusia etuuskesittelijöitä ratkaisemaan sairauspäivärahan ja tartuntatautipäivärahan hakemuksia. Silti myös sairauspäiväraahakemusten käsittely ruuhkautui ajoittain.

Suuri osa Kelan henkilöstöstä jatkoi kotitietöissä lähes koko vuoden 2021. Tautitilanteen parannuttua ja rokotusten edistyttyä Kelassa siirryttiin hybridityöskentelyyn lokakuun 2021 alussa. Vuoden loppua kohti tautitilanne paheni, ja 3.12.2021 Kelassa tuli taas voimaan valtakunnallinen etätyösuositus.

Rokotustodistukset toteutettiin Omakantaan

Suomessa otettiin kesäkuussa 2021 käyttöön EU:n koronatodistus. Kela toteutti koronatodistuksen Omakanta-palveluun ja huolehti Omakannan asiakaspalvelusta sekä asiakasviestinnästä.

Omakannan koronatodistuksia ruvettiin käyttämään koronapassina Suomessa 16.10. lähtien. Joulukuun puoliväliin mennessä koronarokotustodistuksen oli hankkinut jo 3,2 miljoonaa suomalaista, ja sairastamis- tai testitulostodistus oli noin puolella miljoonalla henkilöllä. Suurin osa todistuksista oli ladattu Omakannasta.

Kela teki koronatodistusasioissa vuoden aikana tiivistä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Rokotustodistushankkeen toimeenpanosta ja aikataulutuksesta vastasi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Sosiaali- ja terveysministeriö vastasi hankkeesta kokonaisuutena, säädösvalmistelutyöstä ja ministeriöiden välisestä kansainvälisestä yhteistyöstä.

Kela julkisti vuoden aikana kaksi äitiyspakkausta

Syntyvyys on korona-aikana kääntynyt Suomessa nousuun. Kela julkisti vuonna 2021 peräti kaksi äitiyspakkausta. Vuoden 2021 äitiyspakkaus julkistettiin maaliskuussa ja vuoden 2022 äitiyspakkaus joulukuussa. Kela julkaisi vuoden 2022 äitiyspakkaukseen sisältyvän ensikirjan ensimmäistä kertaa myös kolmella Suomessa puhutulla saamen kielellä.

Oppivelvollisuuden nosto vaikutti sosiaaliturvaan

Oppivelvollisuusikä nousi 18 vuoteen elokuussa 2021, ja samalla toisen asteen opinnot muuttuvat maksuttomiksi. Lakimuutos toi mukanaan muutoksia myös opiskelijoille suunnattuihin Kelan etuuksiin.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu voi saada koulumatkatukea, jos koulumatka on vähintään 7 kilometriä yhteen suuntaan. Lisäksi kaikkien opiskelijoiden koulumatkatuen kriteerit muutettiin 1.8. alkaen niin, ettei tuen saaminen edellytä enää päivittäistä koulumatkaa. Alle 18-vuotiaalla työnhakijalla ei ole enää oikeutta työttömyysetuuteen, jos hän ei ole suorittanut oppivelvollisuutta.

Koronakriisin vaikutukset lieventyivät vuonna 2021

Koronapandemia on muuttanut Kelan toimintaympäristöä nopeasti. Kriisi jatkui edelleen vuonna 2021, ja Kela on selviytynyt tehtävistään. Vuonna 2021 pandemian odotettiin jo laantuvan rokotusten avulla. Loppuvuodesta viruksen uusi omikron-muunnos muutti pandemian luonteen kokonaan ja toi vakavaa epävarmuutta yhteiskunnan toimintoihin.

Kela on välttynyt pahimmilta ruuhkilta etuus- ja asiakaspalveluissa, vaikka asiakkaiden ja Kelan henkilöstön suojaaminen koronavirukselta on pakottanut asiakaspalvelun poikkeustoimiin. Kela on siirtänyt asiakaspalvelujaan turvallisiin kanaviin. Erityisesti puhelinpalvelu on turvannut Kelan palvelujen saatavuuden myös niille asiakkaille, joilla ei ollut mahdollisuutta tai kykyä hoitaa asioitaan tietokoneella tai mobiililaitteella Kelan verkkopalveluissa. Toimivat tietoliikenneyhteydet mahdollistivat henkilöstön laajan etätyön.

Kokonaisuutena suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä on selviytynyt pitkittyneestä koronakriisistä kohtuullisesti. Suomessa koronakriisin vastatoimet ovat liittyneet erityisesti työttömyysturvaan ja työllisyyden edistämiseen, sairausvakuutukseen sekä ylivelkaantumisen ehkäisyyn. Koronakriisin ohella Kela kohtaa arjessaan myös pidemmän aikavälin yhteiskunnalliset trendit, jotka vaikuttavat Kelan toimintaympäristöön. Näitä ovat etenkin väestörakenteen ja työelämän muutos, monikulttuurisuuden lisääntyminen ja teknologinen kehitys. Erityisesti julkisen talouden ja työllisyyden kehityksellä on oleellinen vaikutus sosiaaliturvameneihin ja siten myös Kelan toimintaan.

Suuri hallinnollinen uudistus sosiaali- ja terveydenhuollossa hyväksyttiin eduskunnassa kesällä 2021. Sosiaaliturvauudistuskomitean työ jatkuu useiden hallituskausien yli. Näillä muutoksilla voi olla erittäin merkittävä vaikutus Kelan toimintaan ja toimintaympäristöön.

Yhteinen prosessi turvaa Kelan maksuvalmiuden

Kelan aktuaari- ja talousasiantuntijat laativat ministeriöille Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskevat budjettilaskelmat sekä julkisen talouden suunnitelmaan liittyvät Kelan laskelmat. Kelan laskelmat perustuvat valtiovarainministeriön laatimiin ennusteisiin Suomen talouskehityksestä ja sosiaali- ja terveystieteiden sekä opetus- ja kulttuuriministeriön antamiin oletuksiin lainsäädännöstä. Ministeriöt hyödyntävät Kelan laskelmia laatiessaan talousarvio- ja lisätalousarvioesityksiä sekä julkisen talouden suunnitelmia.

Vuonna 2021 Suomen talouskehitys oli elokuussa 2020 ennustettua parempi, ja Kelan etuusmenoarviot olivat osuvia. Epävarmuudesta huolimatta vuoden 2021 lisätalousarvioiden määrärahamuutokset olivat vähäisiä. Toimivat prosessit mahdollistivat Kelalle taloudelliset edellytykset selviytyä poikkeuksellisesta tilanteesta.

Kriisi kasvatti sosiaaliturvamenoja noin puoli miljardia vuonna 2021

Valtioneuvosto ja eduskunta valmistelivat vuonna 2021 joustavasti väliaikaisia Kelan toimintaa ja sosiaaliturvaa sääteleviä lakeja. Kela tarjosi tukeaan ministeriöiden lainvalmistelutyöhön. Lakivalmistelussa ministeriöt ja Kela arvioivat vaihtoehtoisia malleja, etuuslainsäädännön yksityiskohtia ja etuuksien maksamista. Kela pystyi toimeenpanemaan nopeasti valmistellut korona-poikkeuslait ja uudet etuudet onnistuneesti vuoden 2021 aikana.

Osa työttömyysturvalainsäädäntöön tehtyjä muutoksista päättyi 30.11.2021, kun taas osaa jatkettiin vuoden 2022 loppuun asti. Hallitus linjasi tammikuussa 2022 myös uusia muutoksia, esimerkiksi yrittäjät pääsivät uudestaan työttömyysturvan piiriin.

Vuonna 2021 Kela korvasi koronavirustartunnan tai -altistuksen takia karanteeniin määrätyille tartuntatautipäivärahaa yhteensä 115 miljoonaa euroa, ja etuutta sai 127 000 henkilöä. Tartuntatautipäivärahamenot nelinkertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauspäivärahaa akuutin COVID-19-infektion perusteella sai 4 000 henkilöä ja pitkäkestoisen COVID-19-taudin takia 350 henkilöä.

Terveysturvajärjestelmää tukeviin Kela-korvauksiin tuli väliaikaisia muutoksia. Koronavirustestit pääsivät huhtikuussa 2020 yksityisten palvelujen sairaanhoitokorvausten piiriin ja myös osin työterveyshuollosta korvattaviksi. Vuoden 2021 alusta koronavirustestistä maksettavaa korvausta nostettiin, ja myöhemmin korvauksia säätelevän lain voimassaoloa jatkettiin kesäkuuhun 2022.

Kela alkoi korvata koronarokotuksiin tehtyjen matkojen kustannuksia maaliskuun 2021 lopussa. Koronarokotukset tulivat väliaikaisesti sairaanhoitovakuutuksen piiriin vuonna 2021. Vuodesta 2022 korvausta nostettiin ja lain voimassaoloa jatkettiin kesäkuuhun 2022. Uuden lain perusteella vuoden 2022 alussa rokotus tuli myös työterveyshuollon piiriin ja laki on voimassa kesäkuuhun.

Sairausvakuutuksen tukemien palvelujen ja tulkkauspalvelujen käyttö väheni vuonna 2020, mutta vuonna 2021 näiden palveluiden käyttö palautui lähes normaaliksi. Rajoitukset ovat laskeneet Kelan koulumatkatuen ja ateriatuen kuluja. Opintorahan kulut kasvoivat, koska opiskelijoille oli tarjolla vähemmän kesätyöpaikkoja. Opintorahan ja asumistuen kulut kasvoivat myös siksi, että korkeakoulujen aloituspaikkoja lisättiin.

Vuonna 2021 palkansaajien ansaitsema palkkasumma oli vajaa kaksi prosenttiyksikköä ennustettua suurempi. Tämä lisäsi Kelan sairausvakuutusmaksujen tuottoja. Koska samaan aikaan Kelan etuuskulut kasvoivat maltillisesti, voitiin sairausvakuutusmaksuja laskea vuodesta 2022 alkaen. Työnantajan sairausvakuutusmaksu laski 0,19 prosenttiyksikköä vuoden 2022 alusta. Palkansaajan ja yrittäjän päivärahamaksu laski 0,18 prosenttiyksikköä.

Koronapandemia vähentää joidenkin Kelan etuuslajien menoja, mutta pääosin se kasvattaa kuluja. Ennen pandemian alkua lokakuussa 2019 ennakoitujen kokonaiskulut olivat 0,5 miljardia pienemmät kuin ne vuonna 2021 lopulta olivat. Suurin osa kulujen kasvusta johtui koronakriisistä.

Hallitusohjelman vaikutukset sosiaaliturvamenoihin

Suomen hallituksen ohjelman mukaiset Kelan etuuksien korotukset painoutuivat hallituskauden alkuun. Vuonna 2020 eläkeläiset saivat tasokorotuksia sekä takuu- että kansaneläkkeeseen, asumistukeen ja rintamalisään. Nuorten kuntoutusrahaa ja ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavaa kuntoutustukea korotettiin, ja opintoraha sidottiin indeksiin. Työttömyysturva sekä kuntoutus- ja vähimmäispäiväraha nousivat. Lapsiperheiden etuudet paranivat, kun esimerkiksi lapsilisän yksinhuoltajakorotus ja elatustuki nousivat. Ennen koronapandemiaa tehtyjen vaikutusarviontien perusteella nämä hallitusohjelman mukaiset muutokset lisäsivät Kelan kuluja vuositasolla 0,3 miljardia euroa.

Vuodesta 2021 Kela on vastuussa opiskelijaterveydenhuollon järjestämisestä kaikille korkeakouluopiskelijoille. Aikaisempaan verrattuna opiskelijaterveydenhuollon asiakasmäärät kaksinkertaistuivat, koska ammattikorkeakouluopiskelijat ovat järjestelmässä mukana. Opiskeluterveydenhuollon kulut olivat yli 80 miljoonaa euroa. Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä opintotuen kulut kasvoivat.

Perhe-eläkeuudistus tuli voimaan vuonna 2022. Perhe-eläkeuudistuksen tavoitteena on parantaa lasten ja lapsiperheiden asemaa. Suurimmat muutokset perhe-eläkkeissä olivat leskeneläkkeen muuttuminen määräaikaiseksi ja lapseneläkkeen jatkuminen nykyistä pidempään.

Perhevapaauudistus tulee voimaan elokuussa 2022. Sen tavoitteena on naisten ja miesten välisen tasa-arvon lisääminen etuuksien käytössä.

Vuonna 2021 monikanavarahoitusta käsitellyt parlamentaarinen työryhmä ei esittänyt laajoja muutoksia sairaanhoitokorvauksiin. Merkittävin muutos oli se, että ensihoidon matkojen rahoitusvastuun siirrosta on mahdollista tehdä päätös sote-palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä hyvinvointialueelle. Sairaanhoitovakuutuksen korvauksiin kohdistuu edelleen hallituksen linjaamia säästöpaineita, jotka saattavat toteutua vuodesta 2023 alkaen.

Vuonna 2025 kansaneläkejärjestelmään tulee osatyökyvyttömyyseläke. Malli kannustaa osatyökykyisiä joustavasti työntekoon. Samalla työkyvyttömyyseläkkeisiin otetaan käyttöön lineaarinen tulosoitusmalli.

Vuonna 2021 sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä käsitteli toimeentulotukea koskevan lainsäädännön uudistamista. Kela on pyrkinyt tuomaan lainvalmisteluprosessissa esiin toimeentulotukilain kokonaisuudistuksen ja sosiaalitoimen kanssa tapahtuvan tiedonvaihdon sääntelyn kehittämisen tarvetta. Sujuvampi tiedonvaihto palvelisi erityisesti heikoimmassa asemassa olevia toimeentulotuen asiakkaita.

Julkisen talouden tasapainottaminen siirtyä tulevaisuuteen

Koronakriisi muutti merkittävästi julkisen talouden tasapainoa. Ennusteiden mukaan julkisen talouden heikentyminen olisi ilman koronapandemiaakin alkanut 2020-luvun alkuvuosina. Vuonna 2020 valtion velka nousi 53 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen, kun se vuonna 2019 oli 44 prosenttia.

Vuonna 2021 valtio otti uutta velkaa 3,7 miljardia euroa. Ennakoitua paremman talouskehityksen vuoksi velanoton tarve oli pienempi kuin oli arvioitu. Yhteensä valtionvelkaa oli 129 miljardia euroa vuoden lopussa.

Maailmanlaajuinen velkaelvytys on selvästi muuttanut talouden toimintaympäristöä. Inflaatio on pysynyt hitaana monta vuotta, mutta loppuvuodesta 2021 se kiihtyi nopeammin kuin vuosiin. Tärkeimpiä syitä ovat talouden nopea piristymisen sulkutoimien jälkeen ja energian kallistuminen. Puolet inflaation viimeaikaisesta nopeutumisesta johtuu energian kallistumisesta. Jos inflaatiovauhti ei hidastu, se tuo nousupaineita palkkakehitykseen ja myös indeksitarkistuspaineita sosiaaliturvaan.

Pitkällä aikavälillä sosiaaliturvan suurimmat haasteet liittyvät erityisesti talous- ja työllisyyskehitykseen sekä siitä johtuvaan paineeseen pienentää julkisia menoja. Työllisyysaste nousi vuoden lopussa 72,2 prosenttiin, kun se vuotta aiemmin oli 70,7 prosenttia. Vuonna 2021 työvoimapulasta on julkisessa keskustelussa puhuttu selvästi enemmän kuin viime vuosina. Erityisesti työvoimapula uhkaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakykyä, ja koronapandemia on lisännyt työvoimapulaa.

Pääministeri Sanna Marinin (sd.) hallitus tavoittelee työllisyyden kasvattamista useilla eri keinoilla. Naisten työllisyysaste on Suomessa matalampi kuin muissa Pohjoismaissa. Oppivelvollisuuden laajentaminen saattaa lisätä nuorten työllisyyttä ja vähentää sosiaaliturvaetuuksien käyttöä. Työllisyyden kuntakokeilut käynnistyivät keväällä 2021 ja päättyvät kesällä 2023. 118 kokeilukuntaa vastaavat osin alueensa työ- ja elinkeinopalvelujen tarjoamisesta. Kela tuottaa seurantatietoa kokeilun edistymisestä yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yli 55-vuotiaiden työllisyyttä pyritään edistämään eläkeputken eli ansionsidonnaisen työttömyysturvan lisäpäivien poistamisella vuodesta 2023 alkaen. Kotihoidon tuen ja sen lyhentämisen tai poiston merkitys naisten työllisyyteen nousee myös ajoittain julkiseen keskusteluun. Pidemmällä aikavälillä vanhusväestön määrä kasvaa, työikäisen väestön osuus pienenee ja syntyvyys pysynee alhaisena. Tarvittaisiin enemmän työllisiä ja vähemmän työttömiä, jotta julkinen talous olisi tasapainossa. Nähtäväksi jää, miten eläkeputkea koskevilla muutoksilla ja muilla toimilla saadaan lisättyä väestön työvuosia.

Työkyvyn ylläpitämisellä työterveyshuollon ja kuntoutuksen avulla voi olla ratkaiseva merkitys ikääntyvien työllisyysasteen nostamisessa. Työterveyshuollon korvausjärjestelmä on jo uudistunut vuoden 2020 alusta. Sairaanhoidon sijasta uudistettu korvausjärjestelmä kannustaa ennaltaehkäisevään toimintaan. Toisaalta työelämän vaatimusten koventuminen ja varhaisten eläkereittien sulkeminen asettavat vaatimuksia kuntoutusjärjestelmälle ja työterveyshuollolle.

Hallitusohjelmassa on useita kuntoutusta ja kuntoutusjärjestelmää koskevia tavoitteita. Keskeisin näistä on kansalaisten työmarkkinaosallisuuden kasvattaminen, mikä sisältää työllistymisen ja erityisesti osatyökykyisten, vaikeasti työllistyvien ja maahanmuuttajien osallistumisen lisäämiseen työmarkkinoilla. Koronapandemia lisäsi nopeasti erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien työttömyyttä, koska rajoitustoimet vaikuttivat erityisesti palvelu- ja matkailutoimintaan. Nämä epidemian työllisyysvaikutukset eivät jääneet pysyviksi, vaan palveluelinkeinot alkoivat elpyä vuonna 2021.

Työperäinen maahanmuutto on perinteisesti ollut Suomessa vähäisempää kuin esimerkiksi muissa Pohjoismaissa. Maahanmuuton edistäminen kasvattaisi työvoiman tarjontaa ja auttaisi työvoimapulasta

kärsiviä toimialoja. Toisaalta maahanmuuttajien työmarkkina-asema on Suomessa edelleen heikko verrattuna muuhun väestöön. Maahanmuuttajien heikompi työllisyys ja pientuloisuus lisäävät etuuksien tarvetta. Maahanmuuttajien kotouttaminen yhteiskuntaamme siten, että he pärjäävät työmarkkinoilla, vaikuttaisi myönteisesti työllisten määrään ja julkiseen talouteen.

Lyhyellä aikavälillä alhainen syntyvyys pienentää vanhempainpäivärahakuluja ja sitä kautta alentaa sairausvakuutusmaksujen tasoa. Syntyvien ikäluokkien pieneneminen vähentää myös muiden lapsiperhe-etuksien kuluja tulevana vuosina. Toisaalta pidemmän aikavälin tarkasteluissa alhainen syntyvyys vaikuttaa laajasti yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Sosiaaliturvajärjestelmän uudistamisen keinot työllisyyskehitykseen vaikuttamiseen ovat rajalliset. Lähivuosien sosiaalipoliittinen kysymys on, missä määrin eri etuuksia on mahdollista yhdistää vähemmän byrokraattiseksi ja tiiviimmäksi perusturvaverkoksi, joka samalla myös kannustaa työn vastaanottamiseen nykyistä järjestelmää enemmän. Toisaalta nähtäväksi jää, joudutaanko sosiaaliturvaetuksia supistamaan ja kohdentamaan uudelleen, kun julkisen talouden alijäämä kasvaa entisestään koronapandemian vuoksi.

Miten sosiaaliturva uudistuu 2020-luvulla?

Hallitusohjelmassa on useita tavoitteita toimeentuloturvan kehittämiseksi, ja monia siihen liittyviä kokeiluja on käynnistynyt tai käynnistymässä. Valtiovarainministeriö asetti vuonna 2021 työryhmän tutkimaan negatiivista tuloveroa. Ensisijaisesti selvitetään mahdollisuutta ottaa käyttöön valtion tuloverotuksen yhteydessä toteutettava työtulotuki.

Kela tukee sosiaaliturvauudistuksen toteuttamista asiantuntija- ja tutkimustyöllä ja tietovarantoja hyödyntämällä. Uudistusta valmistelevan komitean työssä on ensimmäisessä vaiheessa kartoitettu tietopohjaa ja ongelmia. Kela osallistuu myös uudistustyössä tarvittavien laskelmien tekemiseen.

Vuoden 2021 aikana valmistuivat ongelmaraportit sosiaaliturvan monimutkaisuudesta, ansiotulojen ja työttömyysturvan yhteensovittamisesta, perusturvasta ja asumisesta sekä etuuksien ja palvelujen yhteensovittamisesta. Sosiaaliturvakomitea on määritellyt nykyisen sosiaaliturvajärjestelmän keskeisimmät ongelmakokonaisuudet ja julkaisi 18 kannanottoa sosiaaliturvan nykyjärjestelmän uudistamiseksi. Vuonna 2022 on odotettavissa ehdotuksia osauudistuksista ja ratkaistavien ongelmien valintoja uudistuksen tiekartalle ja linjaukset niiden ratkaisemiseksi. Osa ehdotuksista päätynee jo seuraavan hallituksen ohjelmaan keväällä 2023.

Ajoittain julkiseen keskusteluun on noussut työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden työttömyysturva. Keskustelua käydään yleisestä ansioturvasta ja siitä, minkälaisella mallilla se voitaisiin toteuttaa.

Kelan strategiassa nähdään keskeisenä kehittää asiakasymmärrystä ja -prosesseja yhdessä kumppanien kanssa. Asiakkailta ei jatkossa tarkoiteta pelkästään Kelan asiakkaita, vaan palvelun eri vaiheissa olevia asiakkaita, jotka voivat olla yhteisiä esimerkiksi kuntien, TE-keskusten ja hyvinvointialueiden kanssa. Asiakkaille tarjottavaa palvelua voidaan myös kehittää etuuksien hakemista yksinkertaistamalla ja kieltä selkeyttämällä.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alusta. Kela voi osallistua valtakunnallisena toimijana sote-uudistuksen edistämiseen tietopalvelujen avulla ja myös toimeenpanijan roolissa yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.

Kelan valtakunnallisia tietojärjestelmiä on järkevää edelleen hyödyntää, jotta sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä päästään kustannustehokkaaseen lopputulokseen. Hyvä esimerkki tästä on automaattisesti toimiva lääkekorvausjärjestelmä, jossa korvaus maksetaan suoraan oston yhteydessä ja alkuomavastuun sekä maksukaton seuranta tapahtuvat reaaliaikaisesti. Myös koronapassin ja koronavilkun käyttöönotto sekä Kela-korvaukset koronavirustesteistä ja rokotteista saatiin toteutettua nopeasti valtakunnallisessa järjestelmässä. Kelan vahvuutena onkin Kanta-palveluiden toimivuuden lisäksi valtakunnallinen ja kansainvälinen tiedonhallinta terveysperusteisissa etuuksissa ja palveluissa. Kustannus- ja toimintatiedot ovat saatavissa kaikista etuuksista hyvin nopeasti. Myös kansallinen tulorekisteri auttaa tässä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon vuotuinen rahoitus on noin 25 miljardia euroa. Nykyinen hallitus on selvittänyt myös maakuntaveron käyttöönottoa, ja syksyllä 2021 parlamentaarinen työryhmä käsitteli erityisesti Kelan hallinnoimaa sairaanhoitokorvausta ja sen uudistamistarpeita. Puolueiden näkemykset maakuntaveron käyttöönotosta ja sairaanhoitokorvausten tulevaisuudesta eivät ole yksimielisiä. Erityisesti sairaanhoitokorvauksia koskevan monikanavarahoituksen uudistamisessa otettiin aikalisä, ja maakuntaverostakaan ei ole tehty lopullisia päätöksiä.

Asiakaspalvelu ja etuudet turvattiin koronakriisin pitkittyessä

Yksi Kelan strategisista tavoitteista on asiakaskokemuksen kehittäminen. Vuonna 2020 Kelan palvelua kehitettiin vastaamaan pandemia-ajan vaatimuksia. Työtä jatkettiin vuonna 2021. Teimme paljon kehittämistyötä yhdessä kumppaniemme kanssa.

Asiakasmäärät eivät ole palvelupisteissä palautuneet pandemiaa edeltävälle tasolle. Moni palvelupisteissä asioineista asiakkaista on siirtynyt ainakin toistaiseksi muihin palvelukanaviin. Vuonna 2021 palvelupisteissä asioitiin noin 600 000 kertaa ja puhelinpalvelussa 2,1 miljoonaa kertaa. Keväällä puhelinpalvelua siirryttiin enenevässä määrin hoitamaan takaisinsoittopalvelun kautta, mikä on saanut asiakkailta kiitosta. Loppuvuodesta noin 60 % puheluista oli Kelan asiakkaille tekemiä takaisinsoittoja. Lisäksi puhelinajanvarauksen kautta hoidetaan noin 800 asiointia päivässä

Korvasimme yhdeksän vähäisen asiointimäärän palvelupistettä muilla palveluilla. Paikkakunnilla, joilla palvelupiste suljettiin, palvelu turvattiin mm. yhteistyössä kuntien kanssa. Uusia yhteispalvelun asiointipistesopimuksia tehtiin seitsemän. Lisäksi Kelan etäpalvelua lisättiin asiointipisteissä ja muissa lähipalvelupisteissä, kuten lähitoreilla ja ohjaamoissa. Joulukuussa Kelan etäpalvelua sai 131 asiointipisteestä ja muusta lähipalvelupisteestä sekä 22 Virtu-pisteestä.

Kelassa seurataan säännöllisesti asiakkaiden tyytyväisyyttä palveluihin. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä Kelan palveluun. Palvelupisteiden asiakkaat antoivat asteikolla 0–10 arvosanaksi keskimäärin 8,8. Kelan puhelinpalvelun arvosanan keskiarvoksi muodostui 8,5. Myös puhelinajanvarauksen tyytyväisyys oli hyvä, 9,0.

Kela suunnitteli ja toteutti yhdessä valtiovarainministeriön ja aluehallintoviraston kanssa asiakastyytyväisyyskyselyn myös asiointipisteille. Kysely toteutettiin 1.9.2020–28.2.2021. Pandemian vuoksi asiointi asiointipisteissä oli vähäistä, joten myös vastaajamäärät jäivät pieniksi. Kela-asioiden hoitoon oltiin tyytyväisiä. Ne, jotka olivat asioineet asiointipisteessä Kela-asioissa, antoivat kokonaisarvosanaksi 9,2. Kokonaisarvosana kaikissa asioissa oli 9,0 asteikolla 0–10.

Asiakkaiden näkemyksiä selvitettiin myös asiakasraadeilla. Esimerkiksi saamenkielisten palveluiden toimivuutta selvitettiin asiakasraadissa, johon osallistui niin pohjoissaamenkielisiä, koltankielisiä kuin inarinsaamea puhuvia asiakkaita. Digituen kumppaniraadissa tarkasteltiin palveluiden toimivuutta ja haasteita Kelan kumppanien näkökulmasta sekä sitä, miten kumppanit saavat tietoa digitaalisista palveluista.

Asiakaspalvelua tehdään ja kehitetään yhä enemmän yhteistyössä kumppaneiden kanssa

Yhteistyön vahvistaminen on yksi Kelan strategisista tavoitteista. Kehitimme yhteistyötä kumppaneiden kanssa eri alueilla. Kela toimii jo monella paikkakunnalla samoissa tiloissa kumppanin kanssa. Vuonna 2021 aloitimme yhteistyötä samoissa tiloissa esimerkiksi Pudasjärvellä ja Alavudella. Pudasjärvellä Kela

muutti Hyvän olon keskus Pirttiin, ja Alavudella Kelan asiakaspalvelu muutti sosiaalitoimen tiloihin. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä samassa osoitteessa toimivien paikallisten yhteistyökumppaneiden, kuten sosiaalitoimen ja työllisyyspalvelujen, kanssa.

Kelassa kokeiltiin kumppanien etäpalvelua ajalla 1.9.2020–30.6.2021. Kumppani pystyi ottamaan yhteyttä yhdessä asiakkaan kanssa Kelan palveluasiantuntijaan verkon kautta kuvayhteydellä. Tavoitteena oli tavoittaa ne asiakkaat, joilla on haasteita asioida Kelan kanssa. Asiakkaan tilannetta pystyttiin tarkastelemaan tarvittaessa yhdessä monialaisesti. Kokeilun jälkeen kumppanietäpalvelua on jatkettu Rikosseuraamuslaitoksen ja Helsingin vieraskodin kanssa. Syksyllä yhteistyötä aloitettiin lisäksi Nuorten ystävät ry:n kanssa.

Etäpalvelua kokeillaan myös Virtu.fi-portaalissa lokakuusta 2021 helmikuuhun 2022. Kokeilu on suunnattu Pohjois-Suomen kuntien asukkaille. Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä Kelan etäpalveluun omalla tietokoneellaan tai mobiililaitteellaan Virtu.fin kautta. Kokeilulla pyritään selvittämään, pystytäänkö palvelupisteasiointia korvaamaan etäpalvelulla alueilla, joilla välimatkat ovat pitkiä.

Kevään ja alkukesän aikana toteutettiin Kelan ja Yleisen työttömyyskassan (YTK) yhteistyökokeilu, jolla tavoiteltiin asiakkaan kokonaistilanteen parempaa haltuunottoa ja asiakkaan prosessin sujuvoittamista. Kokeilussa luotiin matalan kynnyksen kahdenvälinen suojattu sähköpostiyhteys YTK:n käsittelijöiden ja Kelan viranomaislinjan palveluasiantuntijoiden välille. Tämän sähköpostiyhteyden kautta asiantuntijat voivat auttaa toisiaan asiakkaiden ohjaamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Kela tekee yhteistyötä myös talousneuvoloiden kanssa muun muassa Mikkelissä, Oulussa, Raisiossa, Tampereella ja Turussa. Talousneuvolassa annetaan matalan kynnyksen moniammatillista talousneuvontaa ilman ajanvarausta.

Toimintamalleja kehitettiin osallistavasti

Vuonna 2021 Kelassa kartoitettiin palvelupisteiden toimintojen nykytilannetta ja selvitettiin asiakkaiden tarpeita. Kelassa on pohdittu toimintoja, joita palvelupisteillä tulee olla, jotta asiakkaiden palvelutarpeet saadaan huomioitua ja heidän asiansa hoidettua. Kehittämisen tueksi vuonna 2021 tehtiin esimerkiksi kyselyjä palveluasiantuntijoille, ratkaisuasiantuntijoille ja heidän esihenkilöilleen.

Olemme kehittäneet kyselyjen pohjalta Kelan toimihenkilöille muun muassa verkkokoulua ja yksilöllistä valmennusta. Lisäksi esimerkiksi Tampereella uusittuihin tiloihin kehitettiin toimintamallia, jolla asiakkaan kokonaistilanne pyritään ottamaan kokonaisvaltaisemmin haltuun heti ensimmäisellä käyntikerralla. Työ on pitkäjänteistä ja jatkuu vielä tulevina vuosina.

Lokakuussa otimme Kelassa käyttöön uuden ajanvarausjärjestelmän. Isoin muutos aikaisempaan oli, että uudessa järjestelmässä asiakkaan tulee tunnistautua. Varausten peruminen, muokkaaminen ja tarkasteleminen sekä mobiilikäyttö on uudessa ajanvarausjärjestelmässä aiempaa helpompaa. Uusi ajanvarausjärjestelmä on myös saavutettava.

Vuoden 2021 aikana erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelua laajennettiin ja kehitettiin edelleen. Erityispalvelu on tarkoitettu asiakkaille, jotka ovat haastavassa elämäntilanteessa ja joiden

asia ei hoidu muussa Kelan palvelussa. Asiakkaalla voi olla esimerkiksi toimeentuloon, terveyteen tai elämänhallintaan liittyviä isoja haasteita. Olemme pyrkineet kehittämään sekä Kelan sisäistä yhteistyötä että kumppaniyhteistyötä niin, että haastavassa elämäntilanteessa olevan asiakkaan palvelutarve tunnistettaisiin entistä paremmin ja asiakas osattaisiin ohjata erityispalveluun.

Henkilöasiakkaiden asiointipalvelusta tuli OmaKela, ja chattibottien kehittäminen jatkui

Vuonna 2021 henkilöasiakkaiden verkkoasioinnin uudistus eteni merkittävästi, ja asiakkaiden palvelulle antamat arvosanat ovat nousseet. Maaliskuussa 2021 henkilöasiakkaiden uusi etusivu korvasi vanhan ja asiointipalvelun nimi muutettiin OmaKelaksi. Uusi etusivu on saavutettava, kertoo asiakkaan etuuksien ajankohtaisen tilanteen ja soveltuu hyvin mobiililaitteilla käytettäväksi.

Uusi liitepalvelu saatiin koekäyttöön syyskuussa, ja se korvasi vanhan järjestelmän joulukuussa 2021. Omissa tiedoissaan asiakas voi helposti ilmoittaa muun muassa yhteystiedot, tilitiedot tai sen, että haluaa luopua paperipostista silloin, kun se on mahdollista.

OmaKelan lanseerauksella ja uusien osien julkaisemisella on ollut positiivinen vaikutus asiakaskokemukseen. OmaKelassa on jatkuva asiakaskokemuskysely, ja asiakaskokemuksen arvosana on noussut alkuvuoden arvosta 6,4 yli 7:ään.

Maaliskuussa 2021 Kela otti käyttöön uudistuneen chattirobotin, joka palvelee asiakkaita suomeksi nimellä Kela-Kelpo ja ruotsiksi nimellä FPA-Folke. Kelpo ja Folke ovat vuoden aikana ottaneet haltuun opiskelijoiden etuuksiin liittyvät asiat.

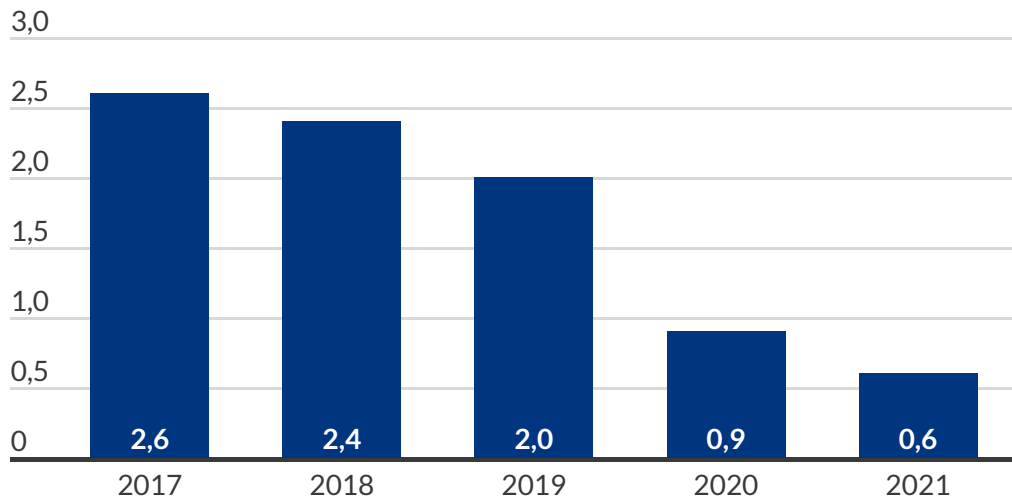
Asiakaspalvelua sosiaalisessa mediassa kehitettiin

Kela tarjoaa asiakaspalvelua sosiaalisessa mediassa Facebookissa, Instagramissa ja Jodelissa. Sosiaalisen median toimintaympäristö muuttuu nopeasti, eli uusia kanavia syntyy ja vanhojen kanavien kohderyhmät muuttuvat. Tästä syystä päätimme vuonna 2021 lakkauttaa Facebookissa toimineen Opintotuki-tilimme.

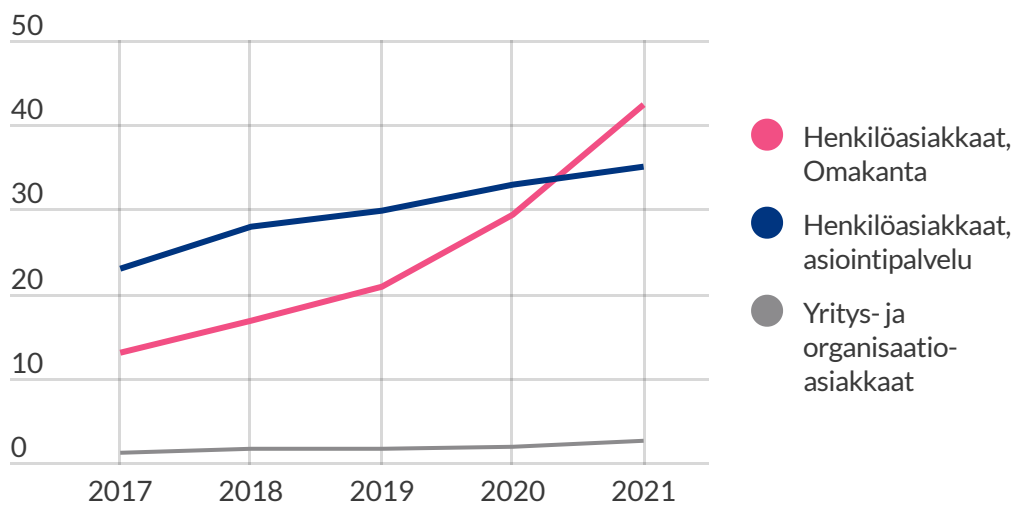
Otimme Instagramissa käyttöön uusia toiminnallisuuksia ja vahvistimme ruotsinkielistä sisältöä. Kelan Instagram-tiimin palveluasiantuntijat alkoivat tehdä lyhyitä Reels-videoita, jotka tavoittivat asiakkaita tehokkaasti.

Asiakkaiden kysymyksiin vastaamista Jodelissa jatkettiin vuonna 2021. Vastasimme Kelan etuuksiin ja palveluihin liittyviin kysymyksiin tiistaisin ja torstaisin tunnin ajan Turun, Tampereen ja Helsingin Kysy Kelalta -kanavissa. Jodelissa voi kysyä asioista anonyymisti, ja siellä tavoitteenamme on antaa palvelua matalalla kynnyksellä. Kelan sosiaalisen median asiakaspalvelu sai vuonna 2021 myös positiivista mediahuomiota muun muassa Helsingin Sanomissa.

Toimistoasioinnit, miljoonaa

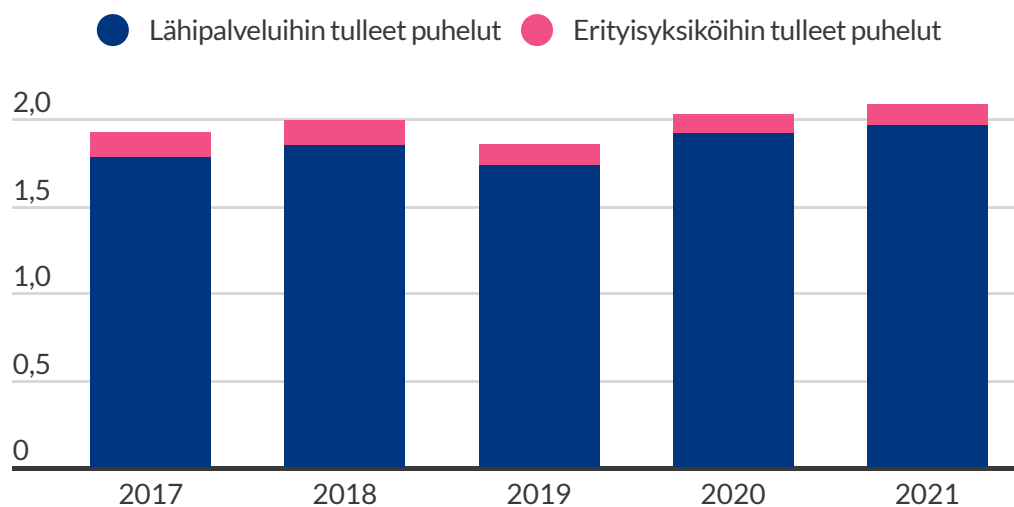

Verkkoasioinnit*, miljoonaa

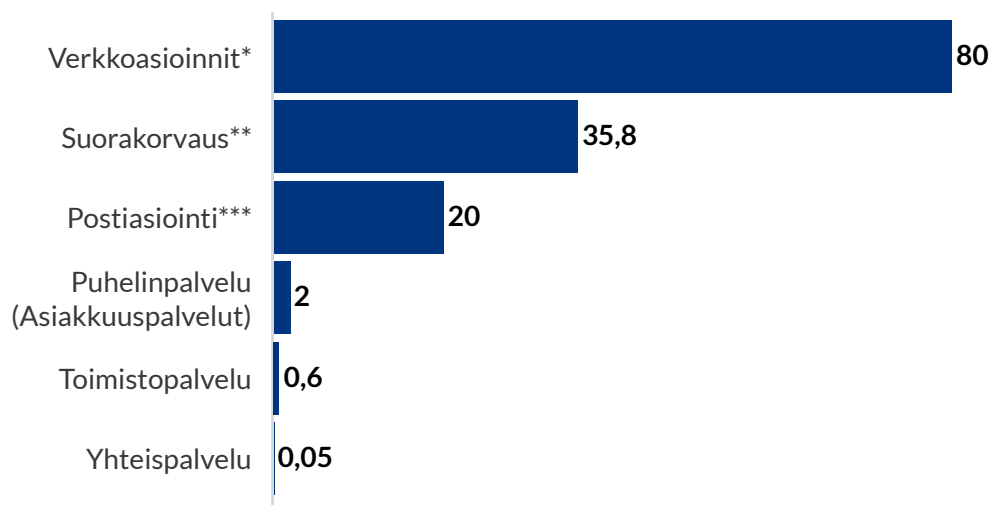

*Verkkopalveluihin tehtyjen tunnistettujen kirjautumisten lukumäärä.

Vastatut puhelut, miljoonaa

Eri palvelukanavien käyttö vuonna 2021, miljoonaa

*Tunnistautumiset: henkilöasiakkaat, asiointipalvelu (35,0 milj.), henkilöasiakkaat, Omakanta (42,4 milj.) ja yritys- ja organisaatioasiakkaat (2,6 milj.).

**Asiakkaan sama korvaus suoraan palveluntuottajalla asioidessaan. Työpaikkakassat ja Kelan toimistot.

***Postiasiointi: Kelan lähettämät kirjeet (14,0 milj.) ja Kelaan saapuneet skannatut hakemukset ja muut asiakirjat (6,0 milj.).

Etuustoiminnassa huomioitiin koronaepidemia

Koronapandemia jatkui koko vuoden 2021. Kelassa ennakoitiin koronatilanteen lisäävän etuushakemuskemumäärää vuoden 2021 aikana. Määräaikaisia henkilöitä palkattiin vuoden aikana lisääntyneen työmäärän takia, ja heitä käytettiin myös turvaamaan henkilöstön kesälomia. Lisäksi ulkoministeriön henkilökuntaa työskenteli edelleen etuuskäsittelyssä. Ylitöitä tehtiin tarpeen mukaan. Erityisesti tartuntatautipäivärahojen käsittely vaati vuoden aikana lisähenkilöstöä. Kelalaisten poissaolot eivät lisääntyneet epidemian aikana, ja suurin osa henkilöstöstä työskenteli etänä.

Kelassa on tehty paljon töitä etuuskäsittelyn turvaamiseksi korona-aikana. Etuuskäsittelyä on pyritty sujuvoittamaan. Olemme muun muassa lisänneet luottamusta asiakkaan omaan ilmoitukseen, keventäneet hakemisessa tarvittavien liitteiden pyytämistä ja priorisoineet tehtäviä etuuskäsittelyssä. Toimeentuloa ja terveyttä turvaavista etuuksista huolehtiminen on ollut ensisijaista. Etuuskäsittely sujui ennakkoinnin ansiosta hyvin. Koronan jatkuessa Kela myös vahvisti käytäntöjään erilaisten etäpalveluiden, kuten etäkuntoutuksen, tarjoamisessa asiakkaille.

Työttömyysturvaan koronan vuoksi tehdyt väliaikaiset lainmuutokset jatkuivat vuoden 2021 ajan. Muutoksilla helpotettiin muun muassa lomautettujen työntekijöiden vaikeutunutta taloudellista tilannetta. Väliaikaisia lainmuutoksia jatkettiin myös sairaanhoidon korvauksissa muun muassa koronatestien ja koronarokotusmatkojen vuoksi tehtyjen matkojen korvattavuuden osalta. Koronatilanteeseen liittyvistä joustoista EU:n sosiaaliturva-asetuksen toimeenpanossa sovittiin vuonna 2020 myös EU:n jäsenmaiden sosiaaliturvaviranomaisten kesken, ja joustojen soveltamista on sovittu jatkettavan vuoden 2022 kesään asti.

Uudistuksia, hankkeita ja kokeiluja

Vuoden 2020 aikana alkaneiden uudistusten, hankkeiden ja kokeilujen työtä jatkettiin vuoden 2021 aikana Kelassa tiiviisti. Valtakunnallisen työkykyohjelman hankkeisiin ja projekteihin nimettiin Kelasta vastuuhenkilöt, ja työhön panostettiin osaamisella eri alueilla ja kansallisella tasolla. Monet hankkeet ja projektit etenivät vuoden aikana varsinaiseen asiakasyhteistyöhön. Kela oli mukana erikoissairaanhoidon moniammatillisessa tiimissä ja sote-keskuksissa, mistä saatiin erinomaisia esimerkkejä tulevaisuuden yhteistyöstä yhteisen asiakkaan asioiden hoitamisessa. Hyviä toimintamalleja ja kokemuksia kerättiin hyödynnettäväksi jatkotyössä.

Työllisyyden kuntakokeiluissa kokeillaan mallia, jolla parannetaan asiakkaiden työllistymistä antamalla kunnille vahvempi rooli työpaikkojen tarjoamisessa paikallisesti. Kokeilujen malli tähtää myös työllisyyspalvelujen rakenneuudistukseen vuoden 2024 alusta, jolloin työllisyyspalvelut siirretään TE-palveluilta kattavasti kunnille. Vuoden 2021 aikana kokeiluissa päästiin laajempaan asiakasyhteistyöhön. Kela tarjosi kunnille ja kokeilualueille koulutusta osaamisen varmistamiseksi, ja vuoropuhelua jatkettiin kokeilualueiden kanssa ja kansallisella tasolla. Kelassa panostettiin kansallisen tiedon hyödyntämiseen kuntakokeiluissa. Kuntakokeiluja varten luodun mittariston avulla kokeilukunnat ja muut kunnat voivat seurata, millaisia vaikutuksia kuntakokeiluilla on mm. asiakkaiden siirtymiseen kuntoutuspalveluihin tai muutoin pois pitkäaikaistyöttömyyden piiristä.

Kela osallistui tiiviisti vammaisten henkilökohtaisen budjetoinnin kansalliseen hankkeeseen ja hankekumppanuuden kautta Eteva-kuntayhtymän alueelliseen hankkeeseen. Kela tuotti Etevan hankkeeseen tutkimuksen palvelujen järjestämisestä ja palvelujärjestelmän toimivuudesta. Teimme myös selvityksen monialaisen asiakasyhteistyön haasteista ja mahdollisuuksista.

Asiakasrajapinnassa toimivissa hankkeissa ja kokeiluissa nousivat erityisinä haasteina esiin viranomaisten väliseen vuoropuheluun tarvittavan kansallisen ja tietoturvallisen välineen puute, asiakkaalta monialaiseen asiakastyöhön pyydettyjen suostumusten moninaisuus ja lainsäädännön puutteet. Vuoden aikana edistimme viranomaisten vuoropuheluun tarvittavan välineen toteutumista vaikuttamistyöllä muun muassa Kuntaliiton ja alueiden kanssa.

Digitalisaation hyödyt käyttöön

Etuusjärjestelmien uudistamistyö järjestäytyi vuonna 2021 Eepos-ohjelmaksi. Ohjelmaan kuuluvia uudistustöitä tehdään useassa tulosyksiköissä, mikä edellyttää yhteisten tavoitteiden asettamista ja yhteissuunnittelua. Vuoden aikana ohjelmassa toteutettiin elatusapuvelan maksuvapautuksen hakemus, pilotoitiin yleisen asumistuen uutta etuuskäsittelyjärjestelmää ja julkaistiin asiakkaan kokonaistilanteen käyttöliittymä uudistuksen ensimmäiset osiot. Loppuvuodesta käynnistimme kumppanin kanssa pilotin kahdensuuntaisesta tietojenvaihdosta. Eepos-ohjelman rahoitus on turvattu vain vuoden 2022 loppuun saakka, mutta rahoituksen jatkoneuvottelut ovat käynnissä.

Vuoden aikana tehtiin useita asiakaskokemusta parantavia uudistuksia. Uudistettu asioinnin etusivu ja OmaKela julkaistiin. Korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksun maksaminen mahdollistui OmaKelan kautta, ja maksun keräämiseen kehitettiin oma järjestelmä. Uusi ajanvarausjärjestelmä Taimi avattiin henkilöasiakkaille lokakuussa.

Kumppaneiden toimintaa helpotettiin ja yhteydenpitoa sujuvoitettiin. Otimme käyttöön kuntoutuksen rekisteröitymissovelluksen ja loimme teknisen käyttöyhteyden Kelan ja taksien tilausvälityskeskusten välille. Asiakirjojen sähköinen välittäminen Kelan ja vakuutusosikeuden sekä Kelan ja hallinto-oikeuksien välillä aloitettiin. Lastenhoidon tuen kuntalaskutuksen tietojen siirto sähköistettiin, eli paperitiedostojen lähettäminen kuntiin lopetettiin.

Etuuskäsittelyn automatisointia, robotiikan ja tekoälyn hyödyntämistä etuustoiminnassa jatkettiin. Sähköisesti saapuneiden liitetiedostojen koon pienennys ja oikein päin kääntäminen säästää etuuskäsittelyssä merkittävästi työaikaa. Robotiikkaa alettiin hyödyntää 13 uudessa etuusprosessissa.

Kansallisen tulorekisterin käyttö laajeni 1.1.2021 alkaen, kun rekisteriin ryhdyttiin ilmoittamaan myös eläkkeiden ja etuuksien maksutiedot. Tästä kerrotaan lisää tietopalveluita käsittelevän luvun alaluvussa Kansallisen tulorekisterin käyttöönotto valmistui.

EU-maiden välinen tiedonvaihto eteni

Sähköinen tietojenvaihtojärjestelmä EU:n jäsenmaiden laitosten väliseen tietojenvaihtoon eli EESSI-järjestelmä on ollut laajamittaisesti toiminnassa Suomessa noin vuoden ajan. Järjestelmän avulla EU-maiden sosiaaliturvaviranomaiset voivat siirtää toisilleen tietoja sähköisesti luotettavasti ja nopeasti. Kesäkuussa 2021 tiedonvaihto laajeni myös Kelan toimeenpanemiin sairaussektorin hoito-oikeuksiin. Kansainvälisten sairaanhoitokustannusten hallinnointijärjestelmä vietiin tuotantoon joulukuussa 2021, ja tuotantokäyttö alkaa helmikuussa 2022.

EESSIä käyttävät Suomessa Kelan lisäksi työttömyyskassat, TE-palvelut, Työllisyysrahasto, tapaturmavaakuutuslaitokset sekä Eläketurvakeskus ja työeläkelaitokset. Kela toimii Suomen kansallisena EESSI-yhteyspisteenä. Lähetettyjä ja vastaanotettuja EESSI-sanomia kulki yhteyspisteen kautta 1.1.–14.12.2021 noin 527 000 kappaletta.

EU:n komission toteuttama EESSIn RINA-käyttöliittymä siirtyy komissiolta jäsenmaiden vastuulle vuoden 2022 alussa. Kela liittyi EESSI-laitosten puolesta 22 EU-maan yhteiseen hankintaan, jolla hankitaan RINA-järjestelmän ylläpito ja kehitys ulkopuoliselta toimittajalta kolmeksi vuodeksi. Siirto on tuonut mukanaan myös muita sopimusmuutoksia laitosten välillä.

Kelan asiantuntijat ovat monen vuoden ajan olleet mukana EESSIn kehittämisessä useissa asiantuntijaryhmissä. Kelan edustajat ovat osallistuneet EESSI-työhön myös EU-tasoisessa sosiaaliturvan hallintotoimikunnassa ja sen alaisessa teknisessä toimikunnassa.

Kumppaniyhteistyö toimeentulotukiasioissa jatkui

Kela jatkoi vuonna 2021 laajaa kumppanuusyhteistyötä toimeentulotuen toimeenpanon kehittämiseksi. Kelan toimeentulotukifoorumissa käytiin läpi yhdessä kumppaneiden kanssa asumiseen liittyviä kysymyksiä. Foorumin tavoitteena on ollut asumismenojen kohtuullisuuden määrittäminen toimeentulotuessa nyt ja tulevaisuudessa sekä kohtuullistamismenettelyn tavoitteen selkeyttäminen. Lisäksi olemme tavoitelleet yhteistä näkemystä asumisnormien kehittämiseen ja yhteisen tietopohjan lisäämistä sekä pyrkineet tukemaan kaikkien toimintaan osallistuvien tahojen omaa toimintaa sekä kehitystyötä yhteisen asiakkaan parhaaksi. Asumisnormien kuntakohtainen ylläpito ja asumisnormien tason tarkastelu suhteessa keskimääräisiin ilmoitettuihin vuokriin todettiin parhaaksi toimintatavaksi myös tulevaisuudessa.

Toimeentulotukifoorumin keskusteluissa pohdittiin lisäksi normin tason korottamisen mahdollisia negatiivisia seurauksia, kuten toimeentulotuen kustannusten nousua sekä asiakkuuksien keston pidentymistä. Kela on saanut kumppaneiltaan arvokasta tietoa ja näkökulmia, joita hyödyntämällä rakennetaan entistä parempia prosesseja ja toimintatapoja heikoimmassa asemassa olevien asiakkaiden tueksi ja asumisen turvaamiseksi.

Kelan etuuskulut

Kelan etuuskulut olivat yhteensä 16,1 mrd. euroa. Ne suurenvat edellisvuodesta 1,5 %. Eniten suurenvat kuntoutuksen menot.

Kelan maksamat etuudet

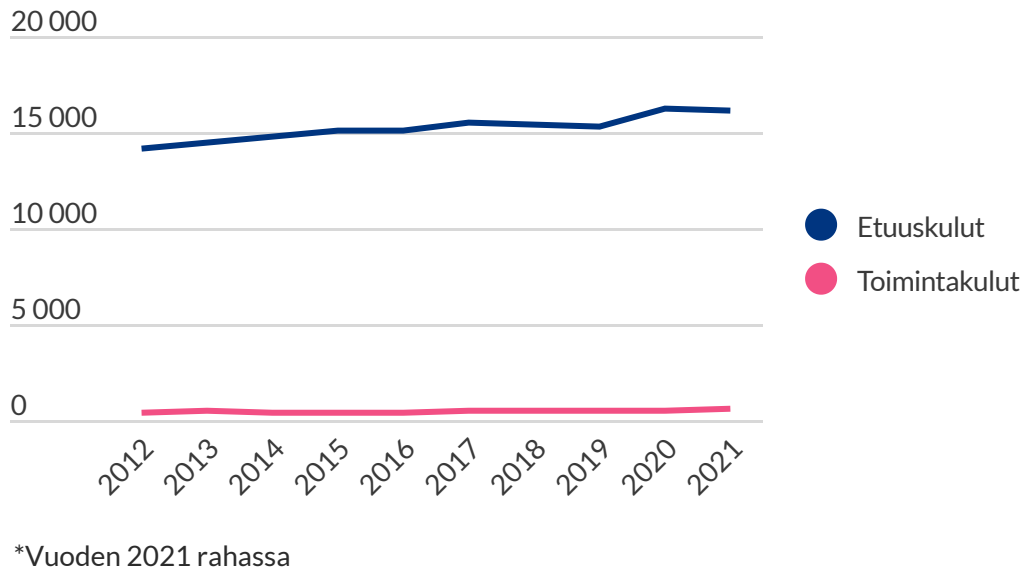
	2021 milj. € .	2020 milj. €	Muutos %
Eläke-etuudet	2 460,9	2 514,6	-2,1
Vammaisetuudet	557,6	553,7	0,7
Sairausvakuutusetuudet ¹	4 752,8	4 446,7	6,9
Kuntoutus	672,8	559,7	20,2
Työttömyysturvaetuudet	2 155,5	2 265,6	-4,9
Lapsiperheiden etuudet ²	1 832,8	1 884,1	-2,7
Opintoetuudet	607,2	578,0	5,0
Eläkkeensaajan asumistuki	646,9	636,3	1,7
Yleinen asumistuki	1 590,8	1 566,5	1,5
Perustoimeentulotuki ³	686,5	784,0	-12,4
Opiskeluterveydenhuolto ¹	75,8	–	–
Muut etuudet	88,4	96,4	-8,3
Etuusmenot yhteensä	16 128,0	15 885,6	1,5

¹ YTHS:lle maksettavat korvaukset siirtyivät sairaanhoitovakuutuksesta sosiaaliturvan yleisrahastoon 2021 alkaen.

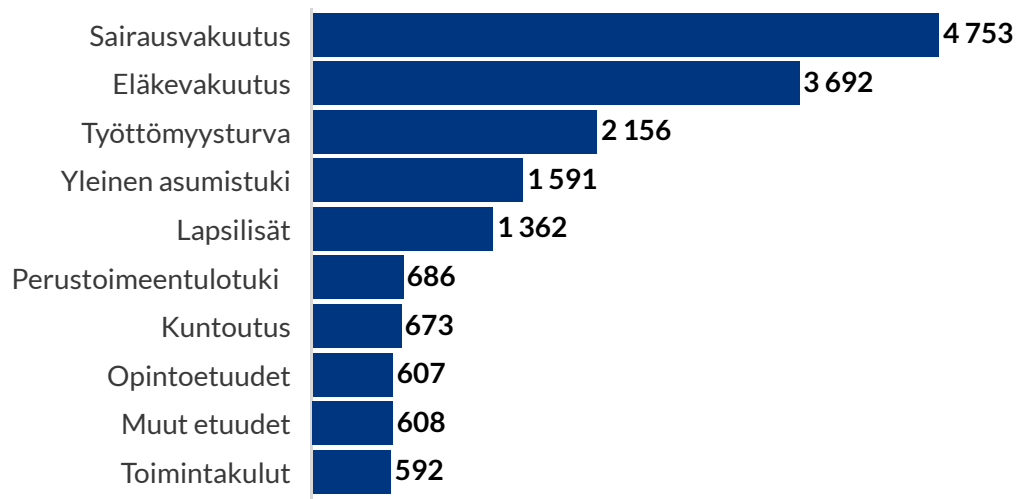
² Vanhempainpäivärahat sisältyvät sairausvakuutusetuuksiin.

³ Sisältää väliaikaisen epidemiakorvauksen.

Kelan etuudet ja toimintakulut 2012–2021, milj. euroa*

Kelan kulujen jakautuminen 2021, milj. euroa

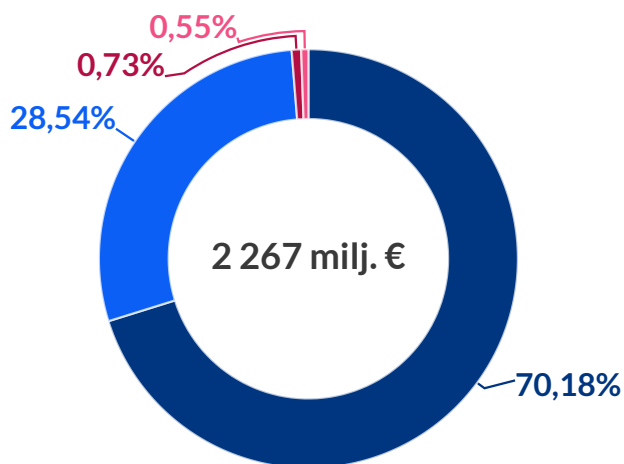
Asumisen tuet

Kela maksoi vuonna 2021 asumistukia yhteensä 2 267 milj. euroa. Asumistukimenot kasvoivat 1,5 % edellisvuodesta. Yleisen asumistuen menot olivat 1 591 milj. euroa. Kasvua edellisvuoteen oli 1,5 %. Yleistä asumistukea saavia ruokakuntia oli vuoden 2021 joulukuussa 391 611 eli 2,7 % vähemmän kuin edellisvuoden joulukuussa.

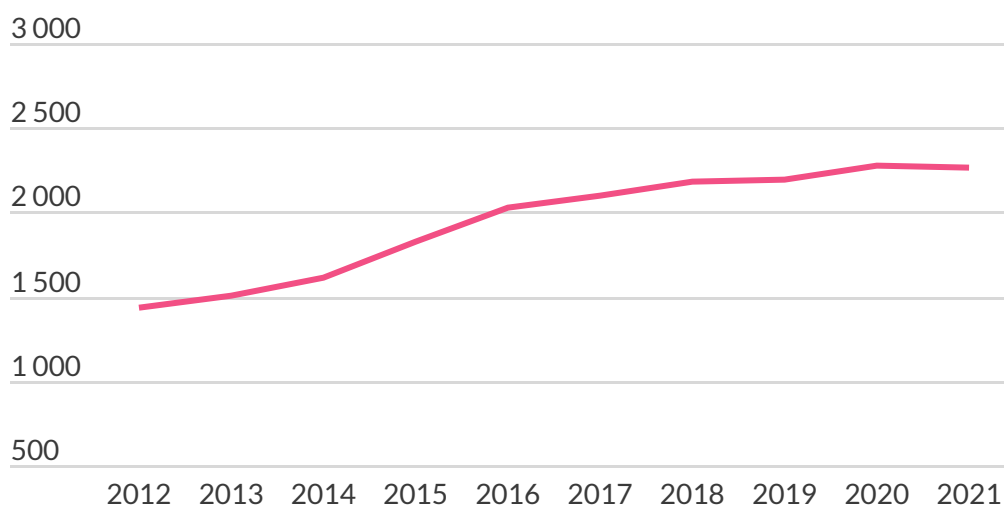
Eläkkeensaajan asumistukimenot kasvoivat 1,7 %, ja ne olivat 647 milj. euroa. Saajien määrä väheni vuoden aikana 1,7 %.

Maksetut asumistuet 2021 %

- Yleinen asumistuki 1 591 milj. €
- Eläkkeensaajien asumistuki 647 milj. €
- Sotilasavustuksen asumisavustus 16 milj. €
- Opintotuen asumislisä 12 milj. €

Maksetut asumistuet 2012–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana.

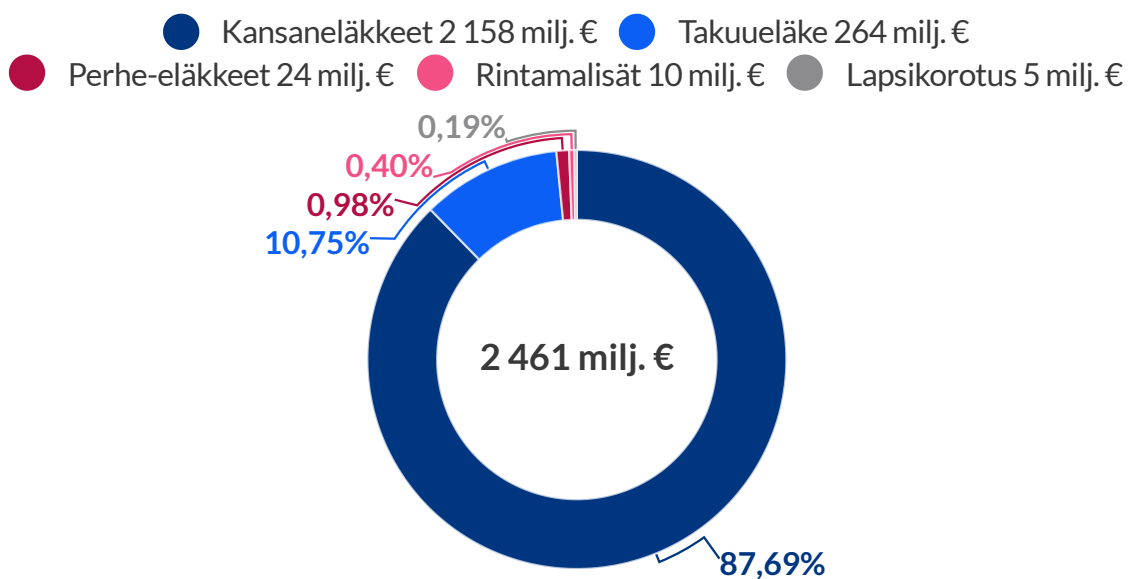
Huom! Katkaistu asteikko.

Eläke-etuudet

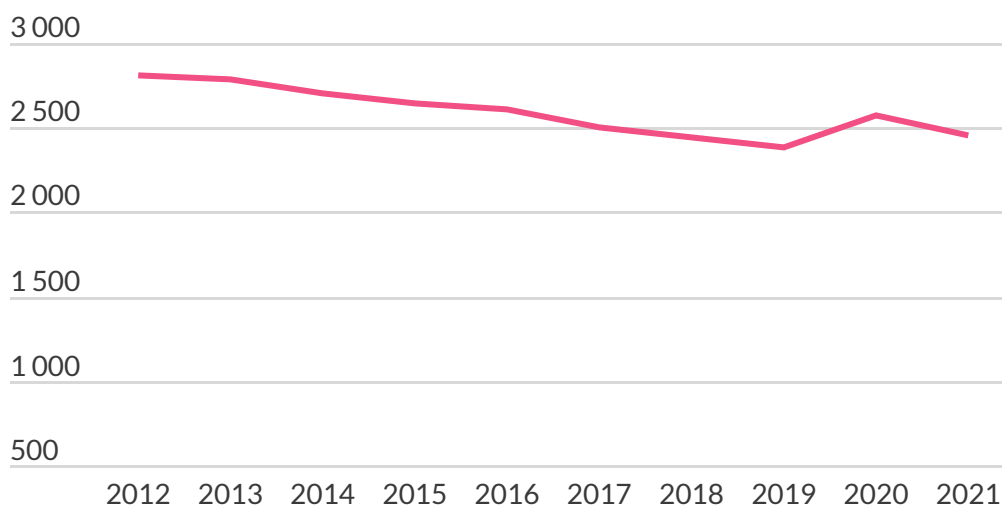
Vuonna 2021 Kelan eläke-etuuksia maksettiin 2 461,1 milj. euroa, mikä on 2,1 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Kelan eläke-etuuksien saajia oli vuoden päättyessä 597 800. Määrä väheni edellisvuodesta 2,0 %. Suhteellisesti eniten väheni rintamalisän saajien määrä.

Maksetut eläke-etuudet 2021, %

Maksetut eläke-etuudet 2012–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana.

Huom! Katkaistu asteikko.

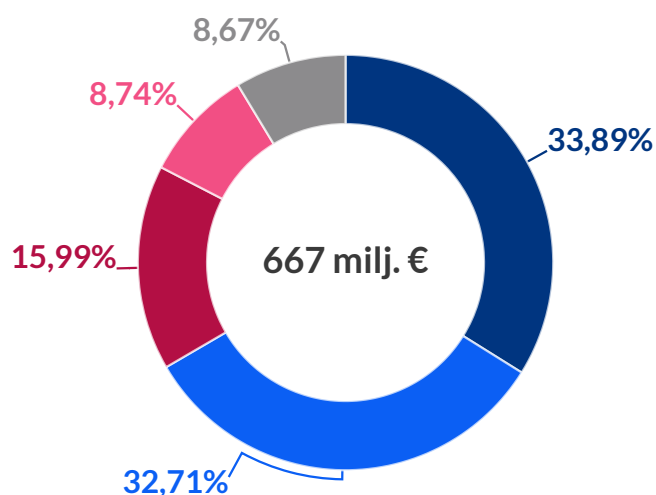
Kuntoutusetuudet

Kelan maksamat kuntoutuskulut olivat yhteensä 672,8 milj. euroa vuonna 2021, mikä oli 17,6 % enemmän kuin vuonna 2020 vuoden 2021 rahassa mitattuna. Kuntoutusetuuksia saaneiden henkilöiden lukumäärä (166 176) kasvoi 10,7 %. Kuntoutusrahamenot olivat 218 milj. euroa, ja tämä oli 16,5 % enemmän kuin edellisvuonna vuoden 2021 rahassa mitattuna.

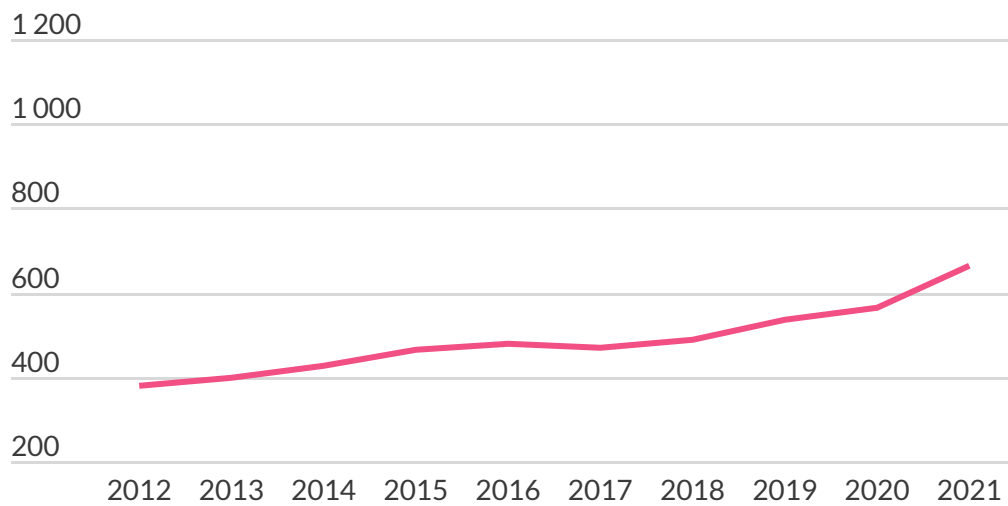
Ammatillisen kuntoutuksen menot olivat 57,8 milj. euroa. Vuoden 2021 rahassa mitattuna ammatillisen kuntoutuksen menot kasvoivat 52,3 % vuodesta 2020. Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen menot olivat 225,9 milj. euroa, kuntoutuspsykoterapian 106,6 milj. euroa ja harkinnanvaraisen kuntoutuksen 58,3 milj. euroa.

Maksetut kuntoutusetuudet 2021, %

- Vaativa lääkinnällinen kuntoutus 226 milj. €
- Kuntoutusraha 218 milj. €
- Kuntoutuspsykoterapia 107 milj. €
- Harkinnanvarainen kuntoutus 58 milj. €
- Ammatillinen kuntoutus 58 milj. €

Maksetut kuntoutusetuudet 2012–2021, milj. euroa*

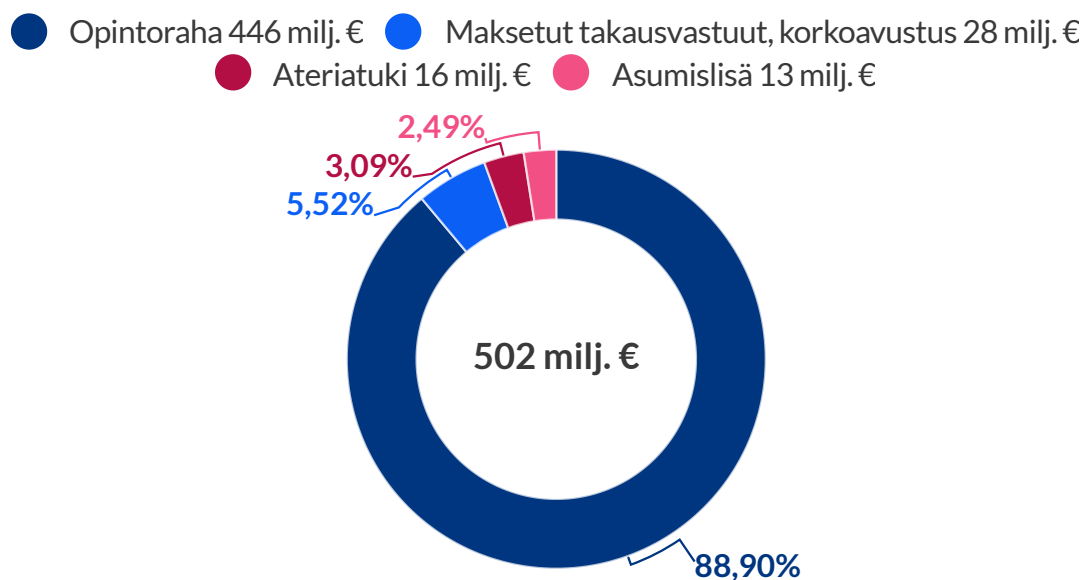
*Vuoden 2021 rahana.

Huom! Katkaistu asteikko.

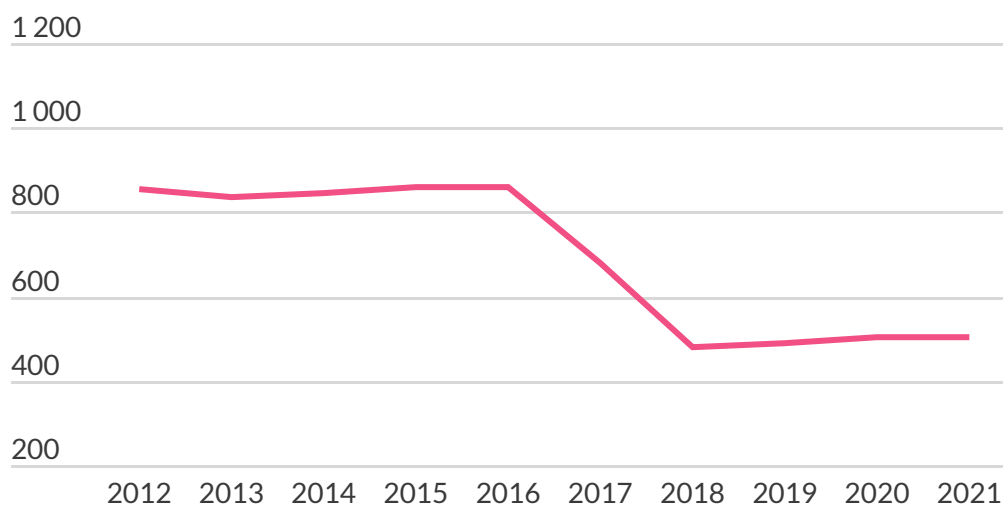
Opintoetuedet

Vuonna 2021 opiskelijoille maksettiin opintorahaa 446 milj. euroa ja asumislisää 13 milj. euroa. Opintorahamenot kasvoivat 2 % ja asumislisämenot vähenivät 10 % vuodesta 2020. Opintolainahyvitystä maksettiin 84 milj. euroa, korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea 16 milj. euroa ja koulumatkatukea 39 milj. euroa. Opintolainahyvitysmenot kasvoivat 25 % vuodesta 2020. Ateriatukimenot vähenivät 7 % edellisvuodesta ja koulumatkatukimenot kasvoivat 13 %.

Maksetut opintotuet 2021, %

Maksetut opintotuet 2012–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana.

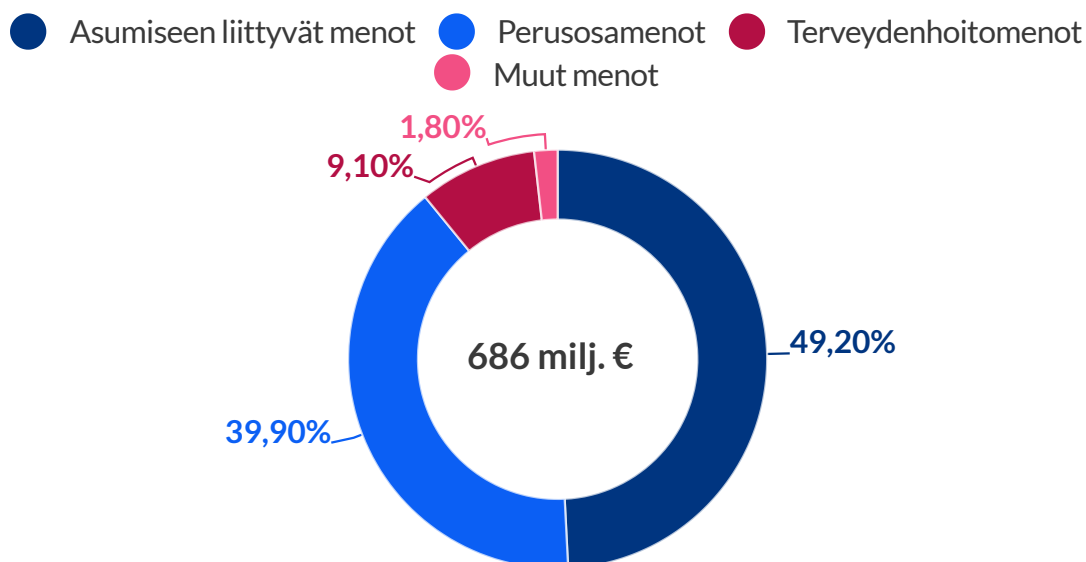
Huom! Katkaistu asteikko.

Perustoimeentulotuki

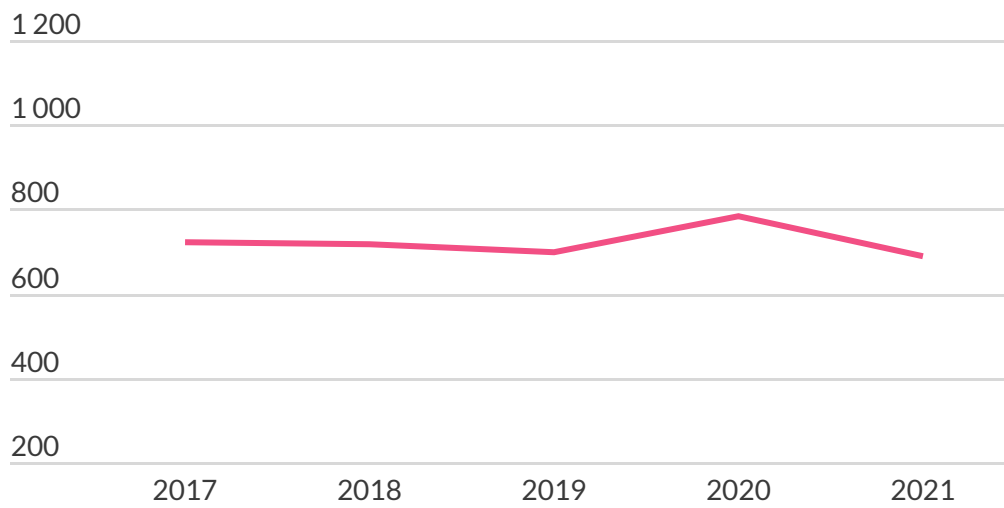
Kela maksoi perustoimeentulotukea 686 milj. euroa vuonna 2021. Summa on 12,3 % pienempi kuin edellisvuonna. Tukea sai vuoden aikana 267 511 kotitaloutta, joissa oli 378 579 henkilöä. Perustoimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä väheni 7,2 % ja perustoimeentulotukea saavien henkilöiden määrä 9,2 %.

Perustoimeentulotukea sai vuoden aikana 6,8 % väestöstä. Tuen saaminen on yleisintä 18–24-vuotiaiden ikäryhmässä, josta 15,9 % sai perustoimeentulotukea

Perustoimeentulotuen menot vuonna 2021 ja tuen kohdentuminen eri menolajeihin

Maksettu perustoimeentulotuki vuonna 2017–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana. Perustoimeentulotuki siirtyi Kelaan vuonna 2017.
Huom! Katkaistu asteikko.

Sairausvakuutusetuudet

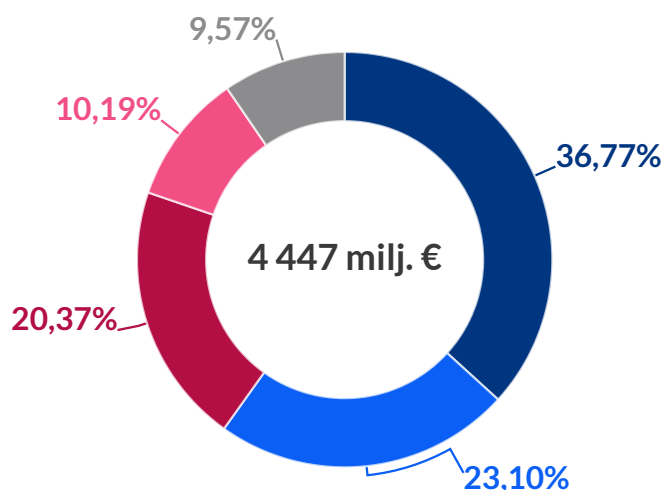
Sairausvakuutusetuuksia maksettiin vuonna 2021 yhteensä 4 841,9 milj. euroa. Määrä on 8 % enemmän kuin vuonna 2020. Etuuksia sai 3 897 126 henkilöä (70 % väestöstä).

Sairaanhoitokorvauksia maksettiin 2 189,9 milj. euroa, joista 1 711,3 milj. euroa kului lääkekorvauksiin. Lääkekorvausmenot kasvoivat 5 % edellisvuodesta.

Sairausvakuutuksen päivärahoja maksettiin yhteensä 2 134,5 milj. euroa. Eniten kasvoivat tartuntatautipäivärahan etuusmenot. Tartuntatautipäivärahaa sai 126 860 henkilöä ja sitä maksettiin yhteensä 115,4 milj. euroa, mikä on neljä kertaa niin paljon kuin ensimmäisenä pandemiavuonna 2020.

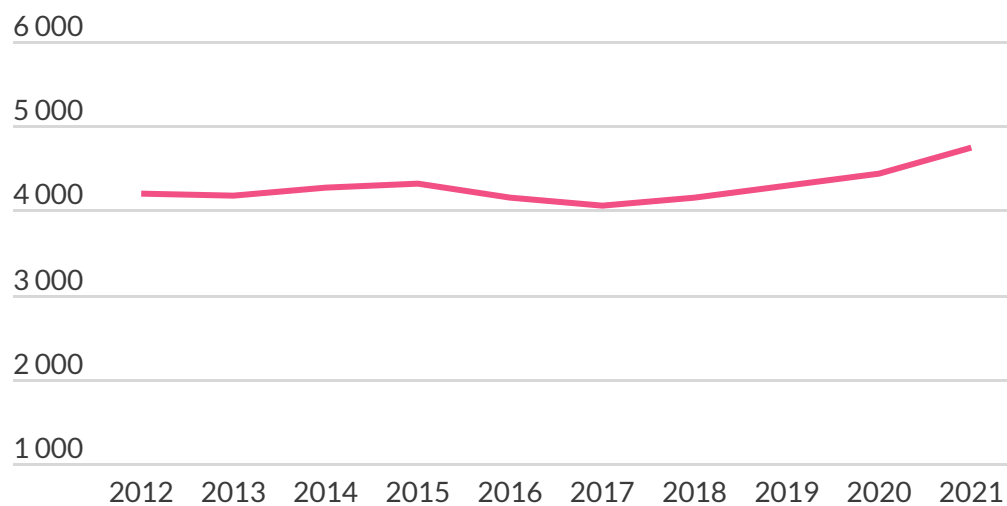
Maksetut sairausvakuutusetuudet 2021, %

- Lääkkeet 1 635 milj. €
- Vanhempainpäivärahat 1 027 milj. €*
● Sairauspäivärahat 906 milj. €
- Työterveyshuolto ym. 453 milj. €
- Sairaanhoitokorvaukset (pl. lääkkeet) 426 milj. €

*Vanhempainpäivärahat sisältävät myös erityishoitorahat, perhevapaakorvaukset ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajille.

Maksetut sairausvakuutusetuudet 2012–2021, milj. euroa*

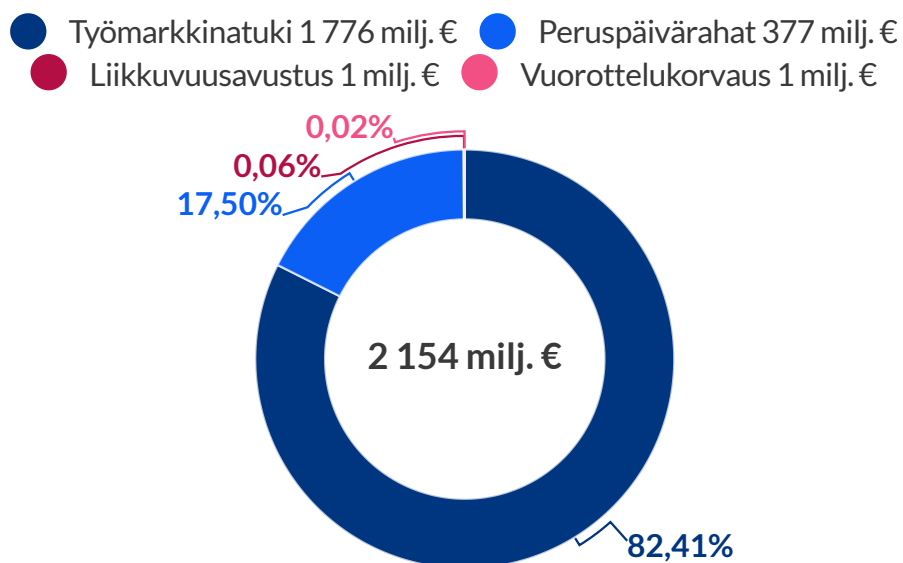
*Vuoden 2021 rahana.

Huom! Katkaistu asteikko.

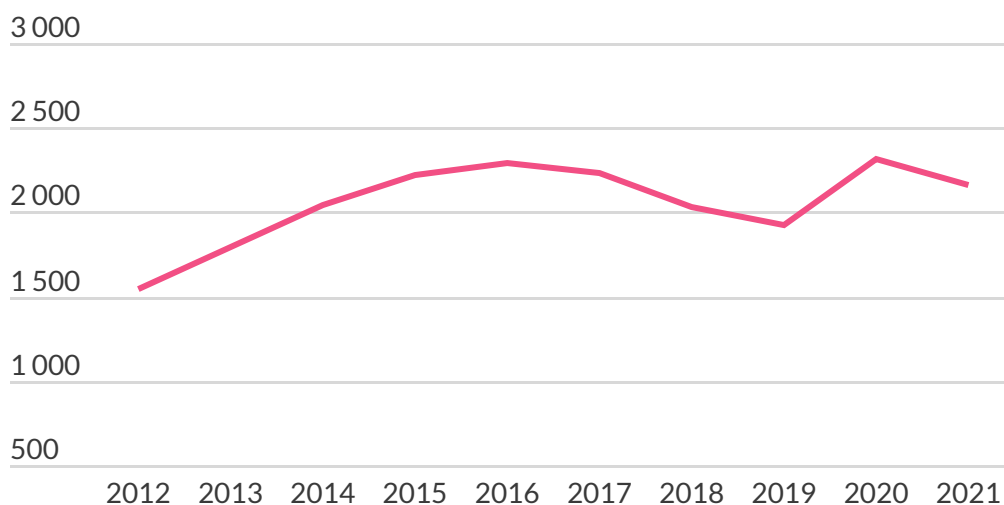
Työttömyysturva

Kela maksoi työttömyysturvaa 2 155 milj. euroa, mikä oli 4,9 % vähemmän kuin edellisvuonna. Etuuksien saajia oli 355 729 eli 13 % vähemmän kuin edellisvuonna.

Maksetut työttömyysturvaetuudet 2021, %

Maksetut työttömyysturvaetuudet 2012–2021, milj. euroa*

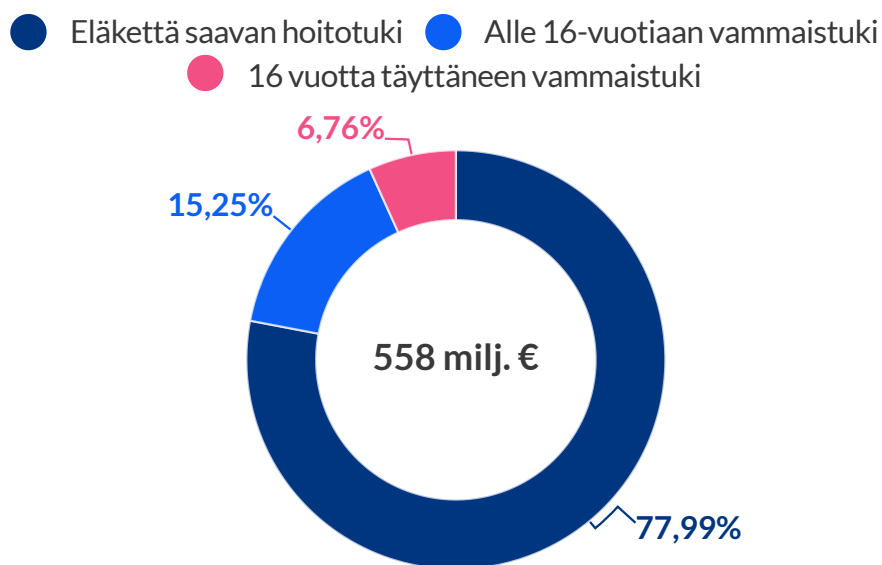
*Vuoden 2021 rahana.

Huom! Katkaistu asteikko.

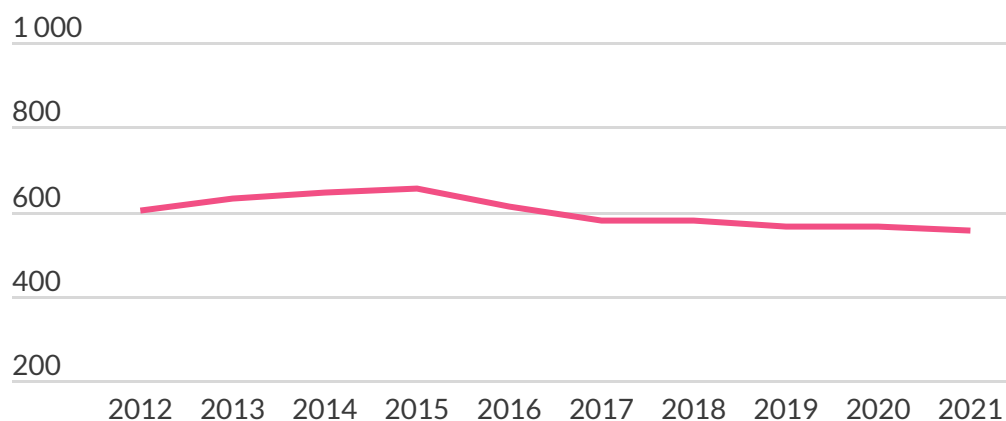
Vammaisetuudet

Vammaistukia maksettiin vuonna 2021 yhteensä 557,6 milj. euroa. Menot kasvoivat 0,7 % edellisestä vuodesta. Vammaisetuuksien saajia oli vuoden 2021 lopussa 261 500, mikä on 0,2 % edellisvuotista vähemmän.

Maksetut vammaistuet 2021, %

Maksetut vammaistuet 2012–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana.

Huom! Katkaistu asteikko.

Sairausvakuutuskorvaukset 2020–2021

	2021 milj. €	2020 milj. €	Muutos-%
Kaikki¹	4 841,9	4 473,2	8,2
Sairausvakuutuksen päivärahat ²	2 140,1	1 933,3	10,7
Sairauspäiväraha	855,6	818,7	4,5
Osasairauspäiväraha	60,3	50,3	19,9
YEL-sairauspäiväraha	7,8	8,6	-9,3
Tartuntatautipäiväraha	115,4	28,5	305,5
Vanhempainpäivärahat ³	1 101,0	1 027,3	7,2
Sairaanhoidokorvaukset	2 189,9	2 053,9	6,6
Lääkkeet ⁴	1 711,3	1 634,9	4,7
Peruskorvatut lääkkeet	311,1	308,5	0,9
Erityiskorvatut lääkkeet	1 171,7	1 108,8	5,7
Alempi korvaus	431,5	408,8	5,6
Ylempi korvaus	740,2	700,0	5,7
Lääkkeiden lisäkorvaukset	228,3	217,4	5,0
Yksityislääkärin palvelut	51,3	49,4	3,9
Yksityiset hammashoitopalvelut ⁵	45,3	44,0	2,9
Yksityinen tutkimus ja hoito	70,9	40,6	74,8
Matkat ja sairaankuljetus ⁶	311	285,1	9,1
Muut etuudet (mm. työterveyshuollon ja opiskelijoiden terveydenhuollon)	414,0	448,8	-7,8

¹ Sisältää sairauspäivärahasuoritukset Melalle 2,35 milj. euroa vuonna 2021.

² Sisältää myös elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetun luovutuspäivärahan..

³ Sisältää myös erityishoitorahat, perhevapaakorvaukset ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.

⁴ Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

⁵ Sisältää suuhygienistien palkkioista maksetut korvaukset.

⁶ Sisältää matkojen lisäkorvaukset.

Muut etuudet

Muiden etuuksien saajat

	2021	2020	Muutos %
Kuntoutujat	166 176	150 091	10,7
Työttömyysturvaetuudet	355 729	411 823	-13,6
Äitiysavustus ja adoptiotuki (perheet)	47 077	49 177	-4,3
Lapsilisä			
Perheet (31.12.)	535 576	538 210	-0,5
Lapset (31.12.)	968 370	977 024	-0,9
Lastenhoidon tuet			
Perheet	117 146	123 252	-5,0
Lapset	141 171	153 926	-8,3
Elatustuki			
Perheet (31.12.)	68 035	69 954	-2,7
Lapset (31.12.)	98 551	101 814	-3,2
Eläkkeensaajan asumistuki (henkilöt 31.12.)	210 441	213 183	-1,3
Eläketuki (31.12.)	1 985	3 341	-40,6
Yleinen asumistuki (ruokakunnat 31.12.)	391 611	402 559	-2,7
Perustoimeentulotuki (vuoden aikana)			
Saajakotitaloudet	267 511	288 329	-7,2
Henkilöt	378 579	417 071	-9,2
Opintoetuudet			
Opintotuki	293 560*	281 349 **	4,3
Koulumatkatuki	42 080*	45 186**	-6,9
Sotilasavustus (taloudet)	9 280	9 103	1,9
Vammaisten tulkkauspalvelut (31.12.)	5 962	5 860	1,7

* Lukuvuonna 2020/2021.

** Lukuvuonna 2019/2020.

Etuuksien hakemukset ja ratkaisut

Etuus	2021		2020	
	Ratkaisut	Läpimenoajan keskiarvo ¹	Ratkaisut	Läpimenoajan keskiarvo ¹
Elatustuki ja elatusavun maksuvapautus	58 895	21,6	58 087	18,5
Eläkkeet (ml. eläketuki ja takuueläke)	141 751	61,8	158 300	61,7
Eläkkeensaajan asumistuki	191 601	30,4	205 593	26,1
Erityishoitoraha	8 695	22,1	8 793	17,2
Hoito-oikeus	11 184	14,0	12 812	18,8
Koulumatkatuki	103 072	13,9	96 452	10,2
Kuntoutus	217 300	37,2	212 185	27,8
Kuntoutusraha	92 370	17,6	84 493	13,7
Lapsilisät	86 496	28,4	86 705	27,9
Lastenhoidon tuet	185 471	10,9	206 145	10,8
Lääkkeiden korvausoikeudet	323 741	20,5	304 034	11,9
Lääkkeiden lisäkorvaukset	18 813	16,7	73 764	25,4
Opintoetuudet (opintotukietuudet, opintolainavähennys ja -hyvitys)	355 394	18,0	367 708	15,1
Sairaanhoitokorvaukset	11 218 681	13,5	10 295 877	10,1
Sairauspäivärahat	819 985	24,7	677 300	19,5
Sotilasavustus	29 762	13,4	28 960	14,2
Työterveyshuolto, työnantajat	48 738	88,0	56 807	67,7
Työterveyshuolto, yrittäjät	52 845	15,0	52 320	16,7
Työttömyysturva	1 317 413	5,4	1 609 436	6,2
Vakuuttamisasiat	96 872	27,4	111 593	40,8
Vammaisetuudet	119 944	32,7	115 815	27,4
Vanhempainpäivärahat (ml. vuosiloma-kustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus)	205 117	27,3	191 237	26,6
Yleinen asumistuki	881 883	18,1	933 441	13,7
Äitiysavustus	47 415	6,9	47 884	7,3

¹Taulukon tiedoissa läpimenoaika on laskettu kalenteripäivinä hakemuksen saapumisesta ratkaisupäivään ja siihen sisältyy myös mahdollinen lisäselvitysprosessiin kulunut aika.

Muut etuudet

	2021 milj. €	2020 milj. €	Muutos %
Kuntoutusetuudet	671,7	558,6	20,2
Työttömyysturvaetuudet	2 155,5	2 265,6	-4,9
Äitiysavustus ja adoptiotuki	10,9	11,1	-2,0
Lapsilisä	1 362,1	1 375,1	-0,9
Lastenhoidon tuet	302,7	340,2	-11,0
Elatustuki	157,2	157,7	-0,4
Eläkkeensaajan asumistuki	646,9	636,3	1,7
Eläketuki	25,7	38,6	-33,5
Yleinen asumistuki	1 590,8	1 566,5	1,5
Perustoimeentulotuki*	686,5	784,0	-12,4
Opintoetuudet	607,2	578,0	5,0
Sotilasavustus	17,1	16,4	4,3
Vammaisten tulkkaukset	43,0	38,8	10,6
Rintamaveteraanien matkakorvaukset	0,1	0,1	-26,8

* Sisältää väliaikaisen epidemiakorvauksen vuonna 2020.

Takaisinperintä

Takaisin perittävien etuuksien yhteismäärä (ml. opintotuen tulovalvonnan perusteella käynnistyneet perinnät) oli vuoden päättyessä 132 milj. euroa. Saatavakanta pieneni edellisvuodesta 1,4 %. Opintolainojen takausvastuusaatavia oli perinnässä vuoden lopussa 122 milj. euroa. Määrä kasvoi edellisvuodesta 4,6 %.

Kelan tietopalvelut yhteiskunnan tukena

Laadukas tieto on niin Kelan asiakaspalvelun kuin tiedolla johtamisen perusta. Kelan tuottamaa tietoa käytetään laajasti myös Kelan ulkopuolella hyvinvointiyhteiskunnan kehittämisen ja päätöksenteon tukena.

Kelassa tuotettiin vuonna 2021 koronakriisiin liittyviä tietoaineistoja ja tilastoja viranomaisille, tilannekuviin, johtamisen tueksi ja medialle. Toimitimme Kanta-palveluihin tallennettuja rokotus-, diagnoosi- ja laboratoriotietoja THL:lle koronapandemian hallintaan liittyvän päätöksenteon tueksi. Tuotimme myös sosiaaliturvaetuuksiin liittyvää tietoa muun muassa sairastavuudesta, reseptilääkkeiden käytöstä ja pandemian taloudellisista vaikutuksista lapsiperheisiin.

Seurasimme vuoden 2021 aikana koronatilanteen kehittymistä ja päivitimme Kelan toimintaan liittyviä suunnitelmia. Etuustoiminnan turvaamiseksi tuotimme päivittyvää seurantatietoa ratkaisutoiminnasta ja Kelan henkilöstön terveydentilasta. Lisäksi tuotimme muun muassa skenaariomallin siitä, miten etuuksien tarpeen kasvaminen tai henkilöstön sairastuminen vaikuttaisi etuuksien käsittelyaikoihin. Kelan data science -asiantuntijat laativat myös erilaisia analyysejä ja ennusteita Kelan etuuksien toimeenpanon tueksi ja kehittämiseksi.

Kela jatkoi vuonna 2021 aktiivisesti poikkihallinnollista yhteistyötä. Yksi esimerkki tällaisesta yhteistyöstä on valtiovarainministeriön johtama kansallisen henkilötunnuksen uudistamista ja valtion takaaman identiteetin hallinnoimista koskeva kehityshanke. Hankkeen on tarkoitus päättyä 31.12.2022, mutta varsinainen toimeenpanotyö jatkuu tämän jälkeen.

Kela tukee hyvinvointialueiden toiminnan käynnistämistä aktiivisesti muun muassa tuottamalla tietopohjaa yhteisten asiakkaiden palvelujen kehittämiseksi. Hyvinvointialueiden ja kuntien tulevan toiminnan suunnittelun tueksi rakennetaan Tietotarjotin-palvelukonseptia, jonka ensimmäinen versio julkaistaan vuoden 2022 alkupuoliskolla.

Kela osallistui myös EESSI-järjestelmän käyttöönottoon. Tästä kerrotaan tarkemmin etuuksia ja asiakaspalveluja käsittelevän luvun EU-maiden välinen tiedonvaihto eteni edelleen -kappaleessa.

Tietopalvelujen asiantuntijat ovat kehittäneet Kelan toimintaa ja välineitä tiedonhallintalain antamien suuntaviivojen mukaisesti. Monissa hankkeissa tehtiin yhteistyötä mm. Digi- ja väestötietoviraston, eläkelaitosten ja kuntien kanssa.

Tiedon liikkuvuus ja hyödyntäminen lisääntyi

Kela ja kunnat jatkoivat vuonna 2021 yhteistyötä asiakkaiden asiointin helpottamiseksi. Kunnat käyttävät toiminnassaan Kelan etuustietopalvelu Kelmua, jonka avulla kuntien asiantuntijat saavat reaaliaikaista tietoa Kelan toimeenpanemista etuuksista. Vuoden aikana kunnista ja kuntayhtymistä kysyttiin Kelan etuustietoja Kelmu-palvelun kautta yhteensä 5,2 miljoonaa kertaa.

Pitkään tieto kulki vain yhteen suuntaan eli Kelasta kuntaan. Kahdensuuntaista tiedonvaihtoa kehitettiin vuonna 2021, ja ensin keskityttiin toimeentulotuen tietoihin. Kehitystyö helpottaa asiakkaan asioimista ja sujuvoittaa hakemusten käsittelyä, sillä jatkossa myös kunta pystyy välittämään Kelaan digitaalisesti tietoa, kuten asiakkaan asiakirjoja. Uudistuksen pilotti käynnistyi vuodenvaihteessa 2022.

Kela on panostanut myös sähköisesti vastaanotettujen lääkärintlausuntojen hyödyntämiseen. Tavoitteena on helpottaa ja nopeuttaa asiakkaan asiointia. Kelan ohella työhön ovat osallistuneet terveydenhuolto, potilastietojärjestelmien toimittajat sekä THL näitä tahoja ohjeistavana toimijana. Panostus näkyy siinä, että Kanta-palvelujen kautta vastaanotettujen ja etuuskäsittelyyn välitettyjen A-lausuntojen määrä kasvoi peräti 27 prosenttia edellisvuodesta.

Kansallisen tulorekisterin käyttöönotto valmistui

Kansallisen tulorekisterin käyttö laajeni 1.1.2021 alkaen, kun rekisteriin ryhdyttiin ilmoittamaan myös eläkkeiden ja etuuksien maksutiedot. Laajenemisen myötä Kela ryhtyi tuottamaan tietoja tulorekisteriin eri etuusjärjestelmistä ja hyödyntämään tulorekisterin kautta saatuja tietoja asiakkaan asian hoitamisessa.

Samalla päättyi neljän vuoden hanketyö. Tulorekisterin myötä Kela edisti omalta osaltaan digitaalisen yhteiskunnan rakentamista. Tulorekisteri mahdollistaa tiedon käyttäjien prosessien automatisoinnin ja reaaliaikaisen valvonnan sekä yksinkertaistaa asiointia muiden tiedonkäyttäjien kanssa.

1.1.2021 alkaen tulorekisteri tarjoaa ajantasaisen kansallisen tietovarannon palkka-, etuus- ja eläketiedoista tiedon käyttäjien omia päätöksentekoprosesseja varten. Viranomaiset ja muut tiedonkäyttäjät saavat tulorekisteristä vain sen tiedon, mihin ne ovat oikeutettuja ja mitä ne tarvitsevat toiminnassaan.

Tilastotietoja ja avointa dataa

Tilastotietokanta Kelaston raportteja ladattiin vuoden aikana 107 000 kertaa. Kelaston lääkemääräyspalauteraportteja uudistetaan parhaillaan, ja ensimmäinen uudistettu raportti julkaistiin syksyllä 2021. Raportilla esitetään monipuolisesti tietoja sairausvakuutuksesta korvattavien lääketoimitusten määrääjistä, saajista ja kustannuksista.

Tilastotietopalvelu toteutti noin 1 300 tietopyyntöä. Suosituimmat tietopyyntöjen aiheet olivat lääkkeet ja perustoimeentulotuki.

Kelan sarjoissa julkaistiin 11 tilastojulkaisua. Näistä yhdeksän oli aiheenmukaisia vuositilastoja ja kaksi kokoomajulkaisuja. Tilastojulkaisuja ladattiin verkossa vajaat 54 000 kertaa. Ladatuin julkaisu oli Kelan tilastollinen vuosikirja.

Kela tuottaa vuosittain Suomen lääketilasto -julkaisun yhdessä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean kanssa. Julkaisu uudistettiin vuonna 2021. Kela tuotti yhteistyöjulkaisut myös Eläketurvakeskuksen ja Finanssivalvonnan kanssa.

Tilastojulkaisujen saavutettavuutta parannetaan digipalvelulain mukaan. Vuonna 2021 saavutettavuuskorjaukset tehtiin Taskutilastoon ja aiheenmukaisiin vuositilastoihin.

Vuonna 2021 Kela alkoi julkaista tilastotietoa myös avoimena datana [Avoindata.fi](https://avoindata.fi)-palvelussa. Se avaa sosiaaliturvaa koskevalle tiedolle uusia käyttömahdollisuuksia tutkimuksessa ja digitaalisissa sovelluksissa. Julkaistut avoimen datan aineistot koskevat Kelan maksamaa perustoimeentulotukea sekä kunnan osarahoittamaa työmarkkinatukea.

Tutkimusta ajankohtaisista teemoista

Tutkimuksessa tuotettiin tietoa tutkimusohjelman mukaisesti eri painoalueilla. Vuonna 2021 Kelan tutkijat tuottivat monipuolisesti tietoa erityisesti sosiaaliturvauudistuksen tarpeisiin. Tutkimustietoa koottiin ja kommentoitiin jokaisessa komitean tuottamassa ongelmaraportissa. Uudistusta palveli myös tutkimusjulkaisumme, joka käsitteli perhe- ja tulokäsitteitä sosiaaliturvaetuuksissa.

Julkaisimme useissa Tutkimusblogin kirjoituksissa ajankohtaista tietoa sosiaaliturvauudistuksen tueksi. Erityisesti Oulun väestöä koskevat, poikkeuksellisen laajan rekisteriaineiston avulla tuotetut tutkimukset palvelivat niin sosiaaliturva- kuin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Pidimme esityksiä komitealle ja olimme kuultavia jaostojen kokouksissa. Lisäksi osallistuimme Sosiaalivakuutus-verkkomedian podcast-sarjan keskusteluihin.

Kuluvana vuonna erityisesti sairaanhoitovakuutuksen korvaukset olivat parlamentaarisen työryhmän käsittelyssä. Parlamentaarista työryhmätyötä edelsivät alatyöryhmät, joille tuotimme tutkimustietoa ja erilaisia laskelmia sekä tarjosimme asiantuntija-apua.

Vastasimme Kelassa opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön asettamasta Kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisfoorumista ja osallistuimme aktiivisesti sen työhön. Laadimme Kelan kuntoutuksen vaikuttavuuden tutkimuksen ohjelman. Tutkimme Kelan kuntoutuksen implementointia useammassa hankkeessa.

Koronakriisin vaikutuksia Kelan etuuksiin ja esimerkiksi puhelinpalveluihin seurattiin ja tulkittiin Kelan koronamittarit -sovelluksen avulla. Mikrosimulointilaskelmien avulla arvioitiin myös sosiaaliturvan vaikutusta koronakriisin aiheuttamien tulosokkien tasaajana. Arvioimme koronapandemian vaikutuksia etäkuntoutuksen käyttöönottoon ja käsitelimme koronakriisiä myös useissa Tutkimusblogin kirjoituksissa. Kelan tutkimus oli mukana tuottamassa yhteistyössä THL:n kanssa ajankohtaiskatsauksia valtioneuvostolle ja järjestämässä koronakriisiin liittyviä seminaareja.

Osallistuimme useampaan valtioneuvoston selvitys- ja tutkimushankkeeseen. Julkaisimme yhteistyössä Fimean kanssa myös lääkkeiden käyttöä koskevan Lääketieto-tietosovelluksen.

Rekisteritutkimusten ja laskelmien lisäksi teimme useita haastattelututkimuksia. Vuonna 2021 valmistui laaja teos, joka käsittelee nuorten käsityksiä hyvinvoinnista. Teimme henkilökohtaisen budjetoinnin kokeiluhankkeessa yhteistyötä Etevan Silta oman näköiseen elämään -hankkeen ja THL:n kanssa. Kela tuotti Etevan hankkeeseen tutkimuksen, jota varten haastateltiin vammaispalveluiden asiantuntijoita.

Kaiken kaikkiaan Kela julkaisi vuonna 2021 viisi vertaisarvioitua tutkimusta. Näiden lisäksi ilmestyi seitsemän työpaperia sekä kuusi julkaisua Kuntoutusta kehittämässä -sarjassa. Julkaisut ovat avoimesti saatavilla verkossa. Kelan kustantamien julkaisujen lisäksi Kelan tutkimuksen tuloksia julkaistiin laajasti kotimaisissa ja ulkomaisissa julkaisuissa.

IT-palvelut mahdollistavat Kelan toiminnan

Omat tietojärjestelmät ja vahva IT-osaaminen ovat Kelalle strategisesti tärkeä valinta. Kelan IT-ratkaisuilla on vaikutus koko yhteiskuntaan, joten niiden on oltava toimintavarmoja, turvallisia ja edistyksellisiä. Noin 850 IT-osaajaa työllistävä Kela on alalla Suomen mittakaavassa merkittävä työnantaja.

Vuonna 2021 Kelassa jatkettiin IT-ratkaisujen kehittämistä ja ylläpitoa pääasiassa etätyönä. Henkilöstön osaaminen ja joustavuus mahdollistivat järjestelmämuutokset, joita tarvittiin poikkeusolojen ja lakimuu-
tosten vuoksi toisinaan nopealla aikataululla. Esimerkiksi etuuslainsäädännön muutokset vaativat aina useita muutoksia myös IT-järjestelmiin. Kaikki lainmuutostyöt saatiin toteutettua annetussa aikataulussa.

Kelassa toteutettiin Omakantaan EU:n koronatodistus, jota alettiin lokakuussa käyttää myös kansal-
lisena koronapassina. Koronapassi lisäsi kansalaisten yhteydenottoja Kelan IT-asiakastukeen, jonka palvelutaso säilyi erinomaisena.

Asiointipalveluiden uudistaminen eteni suunnitellusti

Ennakointi, innovaatio toiminta ja toimintaympäristön analyysi ohjaavat Kelan IT-palvelujen toimintaa. Vuonna 2021 käynnistimme innovaatiodemotilaisuudet ja muita osaamisen jakamiseen liittyviä toi-
mintamalleja sekä julkaisimme uusia teknologioita esiin nostavan Kelan teknologiatutkan.

Henkilöasiakkaiden asiointipalveluiden uudistaminen edistyi suunnitelmien mukaan. OmaKelaan julkaistiin uusia etuushakemuksia ja toiminnallisuuksia, kuten uusi liitteiden lähetysohjelma ja toisen puolesta asiointi. Kela.fi-sivuston uudistus on edennyt julkiseen koekäyttöön.

Henkilötunnusuudistus pyörähti vuonna 2021 vauhdilla eteenpäin. Perhevapaisiin liittyvien tietojär-
jestelmien ja yleinen asumistuki -järjestelmän uudistuksessa luotiin hyvää pohjaa muiden etuusjärjes-
telmien kehittämismallille. Satsaukset robotiikan kehittämiseen ovat tehostaneet Kelan toimintaa ja vapauttaneet Kelan asiantuntijoiden työaikaa muihin tehtäviin. Kelan chatbotti on otettu käyttöön, ja sen kehittäminen jatkuu.

Kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden ja tietoturvan kehittäminen jatkuu

Kriittisen infrastruktuurin huoltovarmuuden kehittämishankkeet ovat edenneet suunnitellusti huo-
limatta maailmanlaajuisen komponenttipulan aiheuttamista viivästyksistä. Hankkeen ensimmäinen vaihe saadaan valmiiksi vuoden 2022 alkupuolella. Seuraavassa vaiheessa kehitetään edelleen Kelan kyvykkyyttä vastata laajoihin häiriötilanteisiin.

Kela on jatkanut tietoturvaan panostamista, ja mittava kehitystyö jatkuu ainakin vuoteen 2025. Sen painopisteet ovat teknisen valvonta- ja havainnointikyvyn kehittäminen, tietoturvan hallintamallien kehittäminen sekä osaamisen kehittäminen. Vuoden 2021 aikana panostimme osaamisen kehittämiseen siinä, miten tietoturva Kelassa huomioidaan arkkitehtuurityössä ja hankinnoissa.

Vuonna 2021 Kela uudisti pilvipalvelulinjauksia, joiden mukaan salassa pidettävää tietoa ei käsitellä julkisissa pilvipalveluissa. Tavoitteena on parantaa pilvipalvelujen hallintaa ja pienentää Kelan toimintaan kohdistuvia lainsäädäntöjohdannaisia riskejä. Linjaustyön edetessä Kela muun muassa keskeytti hallinnollisten asiakirjojen arkistointiratkaisun käyttöönoton edellä mainittujen tietoturvaan ja lainsäädäntöön liittyvien riskien vuoksi

Tietoja henkilöstöstä 2021

Vuoden 2021 lopussa Kelassa työskenteli 8 297 henkilöä eli 202 henkilöä enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Vakinaisen henkilöstön määrä oli 342 henkilöä suurempi kuin vuoden 2020 lopussa. Määräaikaisen henkilöstön määrä pieneni 140 henkilöllä.

Ylitöiden osuus vuosityöajasta kasvoi hieman edellisen vuoden 1,2 prosentista 1,3 prosenttiin. Ylitöitä tehtiin erityisesti ratkaisutyössä ja tietojärjestelmien kehittämistehtävissä.

Kela on monipaikkainen työpaikka, ja etätöitä tehtiin koronavirusepidemiankin takia vuonna 2021 laajasti. Keskimäärin etätöypäiviä kertyi 136,3 päivää henkilöä kohti. Kela onnistui omassa koronavirusepidemian hallinnassaan hyvin. Sairauspoissaolojen osuus oli vuonna 2021 edelleen maltillinen (4,1 %).

Työyhteisö kannattelee kelalaisia

Vuonna 2021 tehdyn henkilöstötutkimuksen mukaan työyhteisön tuki on Kelassa vahvaa, ja se kannattelee jatkuvasti kelalaisten jaksamista. Lisäksi myönteisinä asioina nousivat esiin työn kokeminen merkitykselliseksi, tyytyväisyys esihenkilötyöhön sekä työn ja muun elämän yhdistäminen. Myös pidempiaikaista positiivista kehitystä on nähtävissä. Henkilöstöllä on entistä useammin mahdollisuuksia vaikuttaa työhönsä, kehittää osaamistaan ja luottaa palvelussuhteen jatkumiseen. 90 % Kelan toimihenkilöistä pitää Kelaa hyvänä työpaikkana.

Perheystävällisyyden eteen tehty kehittämistyö palkittiin toukokuussa 2021, kun Väestöliitto myönsi Kelalle Perheystävällinen työpaikka -tunnuksen. Väestöliitto perusteli tunnuksen myöntämistä muun muassa sillä, että henkilöstökyselyjen arvosanat Kelan perheystävällisyydestä ovat kiitettäviä ja Kela on osoittanut haluavansa jatkaa perheystävällisten käytäntöjen kehittämistä myös tunnuksen saamisen jälkeen.

Aina löytyy myös kehitettävää. Yhteisöllisyyden puute kuormittaa noin kolmannesta kelalaisista. Kokemus ei kuitenkaan ole yhtä yleinen kuin vuonna 2020. Myös yhteistyötä yli yksikkörajojen halutaan edelleen vahvistaa. Yhä useampi kokee, että työssä on liikaa omaksuttavaa tietoa. Työkykyjohtamista tehostetaan, koska viime vuosina entistä useampi Kelan toimihenkilö on arvioinut työkykynsä heikentyneeksi (itsearvio alle 8).

Henkilöstömäärät 2019–2021

	2021	2020	2019
Koko henkilöstö	8297	8 095	7 651
– kokopäiväinen	7364	7 193	6 722
– osa-aikainen	933	902	929
– määräaikainen	680	820	670
Vakinainen henkilöstö	7617	7 275	6 981
– kokopäiväinen	6839	6 536	6 218
– osa-aikainen	778	739	763

Vakinainen henkilöstö 2019–2021

	2021	2020	2019
Keski-ikä	44,3	44,4	44,6
Kelasta lähteneet toimihenkilöt	375	306	373
Kelaan tulleet toimihenkilöt	707	619	548
Eläkkeelle siirtymisikä	64,1	64,0	63,8
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	143	144	143
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	12	9	16

Riskienhallinta ja turvallisuus osana arkea

Riskienhallinta on kiinteä osa Kelan päivittäistä toimintaa ja tiedolla johtamista. Sillä varmistetaan tavoitteiden toteutuminen, toiminnan jatkuvuus ja henkilöstön hyvinvointi. Riskienhallinta varmistaa myös hyvän hallintotavan toteutumisen.

Vastuu Kelan riskienhallinnasta on pääjohtajalla. Muut johtajat vastaavat riskienhallinnasta vastuutoimialoillaan. Kaikki yksiköt ja niiden esimiehet vastaavat oman vastualueensa riskienhallinnasta ja raportoinnista. Lisäksi jokainen toimihenkilö huolehtii riskienhallinnasta omassa tehtävässään. Sisäinen tarkastus vastaa riskienhallinnan toimivuuden ja laadun arvioinnista. Kela seuraa riskienhallinnan tilannetta säännöllisesti ja raportoi siitä vähintään neljännesvuosittain.

Vuodelle 2021 Kelalle määritettiin joukko strategisia avaintuloksia. Kartoitimme myös keskeiset riskit, jotka uhkaavat niiden toteutumista. Kriittisiä riskejä määriteltiin vuodelle 2021 kolme kappaletta. Suurimmat tunnistetut riskit kohdistuivat seuraaviin avaintuloksiin: 1) asiakkaan toimittamien tietojen määrä vähenee kahdensuuntaisen tiedonvaihdon seurauksena ja 2) luottamus Kelan, asiakkaiden ja kumppaneiden välillä paranee.

Ensiksi mainitun tavoitteen kannalta riskinä nähtiin, että emme hyödynnä Kelassa ja kumppaneilla sekä muilla viranomaisilla asiakkaasta olevia tietoja. Toisen avaintuloksen osalta riskiksi tunnistettiin mahdolliset tietoturvan ja tietosuojan loukkaukset ja se, ettei Kelassa hyödynnetä mahdollisuutta profiloitua tietoturvasta huolehtivana toimijana. Lisäksi riskinä nähtiin, että asiakkaat ja kumppanit voivat saada virheellistä tai puutteellista tietoa tai jäädä ilman tietoa Kelan palveluista ja etuuksista.

Kelassa on käytettävissä suuri määrä tietoa Kelan asiakkaista. Myös Kelan eri sidosryhmillä ja yhteistyökumppaneilla on paljon tietoa, jolla voitaisiin sujuvoittaa hakemusten käsittelyä sekä helpottaa asiakkaan asioimista ja vähentää hänen toimittamansa tietojen ja asiakirjojen määrää. Muun muassa eri toimijoiden tietojärjestelmien ja ohjelmistojen erilaisuus rajoittaa kuitenkin sujuvaa tiedonvaihtoa.

Digitaalinen turvallisuus vaatii erilaisten kyberuhkien lisääntyessä yhä suurempaa huomiota ja tarkkuutta. Tietojen ja järjestelmien suojaamisen tärkeys korostuu. Erityisen tärkeää on tietojen turvallinen käsittely ja tietoja käsittelevien henkilöiden tietoisuuden ja osaamisen varmistaminen. Myös nopean ja oikea-aikaisen viestinnän merkitys korostuu, kun media digitalisoituu, sosiaalisen median viestintä lisääntyy ja verkossa jaetaan paljon disinformaatiota.

Koronapandemian vaikutuksiin voitiin Kelassa varautua ja reagoida aiemman kokemuksen perusteella aiempaa nopeammin ja joustavammin. Koronakriisi aiheutti silti myös vuonna 2021 ajoittaista epävarmuutta resurssien riittävydestä. Vuoden aikana jatkoimme koronapandemiaan liittyvien riskien seuraamista.

Turvallisuutta kehitettiin aktiivisesti turvallisuuden eri osa-alueilla

Vuoden 2021 aikana Kelassa toteutettiin turvallisuuden tilannehuonekokeilu, jonka tavoitteena oli tuottaa reaaliaikaista turvallisuustapahtumatietoa sisäisiltä ja ulkoisilta toimijoilta sekä tarjota koottua tilannekuvaa johtamisen tueksi. Osana kokeilua käynnistimme turvallisuuden strategisten linjausten valmistelun. Linjaukset hyväksyttiin Kelan johtoryhmässä elokuussa. Vuoden lopulla Kelaan rekrytoitiin turvallisuusjohtaja johtamaan ja koordinoimaan digitaalista ja fyysistä turvallisuutta.

Tietoturvan osalta painopiste oli havainnointikyvyn ja haavoittuvuuksien hallinnan kehittämisessä sekä ISO27001:n mukaisen tietoturvallisuuden hallintamallin käyttöönoton edistämisessä. Kelan tietosuojaperiaatteet päivitettiin ja tietosuojan hallintamallin osalta käynnistettiin kehitystyö, jonka yhtenä tavoitteena on ottaa käyttöön henkilötietojen hallintajärjestelmästandardi ISO/IEC 27701. Kelan kehittämistyön painopisteenä ovat vaikutustenarvioinnit.

Palvelupisteiden turvallisuustilannetta seurattiin aktiivisesti ja turvallisuutta parannettiin huolehtimalla siitä, että toimipisteissä tarvittavat turvallisuuspalvelut tuotettiin asianmukaisesti. Asiakaspalvelutehtävissä työskentelevien toimihenkilöiden turvallisuuskoulutuksiin kiinnitettiin erityistä huomiota.

Vuonna 2021 raportoitiiin 1 072 uhka- ja vaaratilannetta. Ilmoitusten määrä lisääntyi hieman edellisestä vuodesta, jolloin ilmoituksia jätettiin 1030. Vuoden aikana yleisimpiä ilmoitustyypppejä olivat tilanteet, joissa asiakas käyttäytyi uhkaavasti tai etuili. Toiseksi yleisimpiä olivat uhka- ja vaaratilanteet, joissa asiakas uhkasi omaa tai perheenjäsenensä henkeä tai terveyttä.

Vastuullisuus kuuluu kaikille

Kelan vastuullisuustyö pohjautuu strategiaan ja Kelan lakisääteiseen tehtävään sosiaaliturvan toimeenpanijana. Sosiaaliturvan toimeenpanosta huolehtivana organisaationa toimintamme kytkeytyy erityisesti sosiaalisesti kestäväan kehitykseen.

Vuonna 2021 Kela oli aktiivisesti mukana kansallisessa kestävan kehityksen yhteistyössä. Kela on Suomen kestävan kehityksen toimikunnan ja kestävan kehityksen seurantaverkoston jäsen. Toimikunnan tehtävänä on edistää ja seurata, miten Suomen kestävan kehityksen yhteiskuntasitoumus toteutuu osana YK:n asettamia maailmanlaajuisia tavoitteita.

Seurannan asiantuntijaverkosto on määritellyt kymmenen sitoumukseen kytkeytyvää indikaattorikonaisuutta, joiden avulla seurataan kestävan kehityksen etenemistä kohti tavoitetilaa. Kela vastaa Yhteiskunnallinen eriarvoisuus -indikaattorikonaisuuden valmistelusta.

Vastuullinen toiminta edistää kestäväa kehitystä. Kela arvioi kestävan kehityksen edistymistä erilaisilla mittareilla. Esimerkiksi Kelan hiilijalanjälki lasketaan joka vuosi. Kela kertoo vastuullisuustyöstään vuosittain julkaistavassa vastuullisuusraportissa.

Osana Kelan tekemää saamelaisväestön palveluiden kehittämistyötä Kela ja saamelaiskäräjät uudistivat syksyllä yhteistyösopimuksensa.

Kela toimi vuoden 2021 Helsinki Pride'n virallisena yhteistyökumppanina. Tämä näkyi muun muassa Pride-viikon viestinnässä ja osallistumisena itse tapahtumaan. Kelan viestinnälle järjestettiin keväällä Pride-teemoihin liittyvä koulutus yhteistyössä Pride-organisaation kouluttajien kanssa. Kelan henkilöstön sateenkaariverkosto sai Pride'n yhteydessä lisää jäseniä, ja sillä on jo yli 130 jäsentä. Kela toimii myös aktiivisesti valtioneuvoston sateenkaariyhteistyöverkostossa.

Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat osa Kelan strategisia hankintalinjauksia. Hankintojen vision mukaan Kela kuuluu ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävien ja vaikuttavien hankintojen edelläkävijöihin. Hankintojen vastuullisuutta ja keväällä laadittua Kelan eettistä ohjeistoa tavarantoinnille on viety eteenpäin organisaation sisällä muun muassa järjestämällä työpajoja hankinnoista vastaaville tahoille.

Syksyllä 2021 Kela aloitti strategisten vastuullisuuslinjausten valmistelun ja vastuullisuusindikaattoreiden kehittämistyön. Tätä työtä varten Kela on tutustunut muiden suurten organisaatioiden vastuullisuustyöhön ja -mittareihin sekä teettänyt vastuullisuusteemaisen kyselyn sidosryhmille ja henkilöstölleen.

Kela on kansainvälinen

Kansainvälisyys vaikuttaa Kelan toimintaan monesta näkökulmasta. Kelan asiakkaina on Suomessa asuvia ja työskenteleviä henkilöitä, mutta tietyissä tilanteissa myös ulkomailla oleskelevilla on oikeus Kelan etuuksiin. Lisäksi varsinkin sosiaaliturvan yhteensovittamista koskeva EU-lainsäädäntö ja maiden väliset sosiaaliturvasopimukset vaikuttavat Kelan toimintaan.

Kela tekee muiden EU-maiden ja Pohjoismaiden sosiaaliturvalaitosten kanssa säännöllistä yhteistyötä, jonka tavoitteena on ennen kaikkea prosessien sujuvoittaminen eri valtioissa oleskelevien henkilöiden sosiaaliturva-asioita käsiteltäessä. Vuonna 2021 järjestettiin etäyhteyksin Pohjoismaiden ja Viron kanssa vuosittaisia yhteyslaitosneuvotteluja, joissa keskusteltiin eri etuuksiin ja sähköiseen tiedonvaihtoon liittyvistä asioista. Muiden maiden kanssa pidettäviä neuvotteluja jouduttiin siirtämään pandemian takia. Kela osallistui myös neljän vuoden välein pidettävään Pohjoismaiseen sosiaaliturvakokoukseen (Nordiskt Socialförsäkringsmöte), jonka keskeisenä teemana oli koronapandemia. Lisäksi Kela osallistui pääosin etäyhteyksin EU:n komission järjestämiin tapaamisiin ja muuhun EU-tason yhteistyöhön.

Kela teki aktiivista yhteistyötä ministeriöiden kanssa kansainvälisiä ulottuvuuksia sisältävän lainsäädännön valmistelussa varsinkin EU:n sosiaaliturvan yhteensovittamisasetusta koskevien ja Brexitin aiheuttamien muutosten osalta. Kehitimme vuoden aikana Kela koskevien EU-tasoisien aloitteiden seuraamista ja tiedonkulkua laitoksen sisällä.

Kelassa kansainvälisten etuushakemusten käsittely ja Suomen sosiaaliturvan piiriin kuulumisen ratkaiseminen on suurelta osin keskitetty Kansainvälisten asioiden keskukseseen. Kelan perintäkeskus puolestaan vastaa kansainvälisistä asioista, jotka liittyvät perintään. Perintäasioissa teimme yhteistyötä erityisesti Viron, Pohjoismaiden ja Ison-Britannian kanssa sekä EU-tasolla.

Maahanmuutto on näkynyt viime vuosina entistä enemmän Kelan asiakaspalvelussa. Kelassa pyritään kehittämään asiakaspalvelua, jotta se vastaisi paremmin myös tämän heterogeenisen asiakasryhmän tarpeisiin. Maahan muuttaneiden palveluita on kehitetty esimerkiksi yhteistyössä kuntien kanssa ja erilaisin kokeiluina.

Kela on mukana International House Helsinki- ja International House Tampere -palveluissa, jotka tarjoavat suurimman osan maahanmuuttajien tarvitsemista alkuvaiheen palveluista. Palvelut on suunnattu hiljattain pääkaupunkiseudulle ja Pirkanmaalle tulleille maahanmuuttajille, ja ne palvelevat myös yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan ja sen rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä.

Vuonna 2021 käyttöön otetussa uudessa ajanvarausjärjestelmässä mahdollistettiin ajanvaraus englanniksi ja laajennettiin tulkkauksen saamista puhelinpalvelussa ajanvarauksella. Tämä on osaltaan sujuvoittanut vieraskielisten asiakkaiden asiointia. Myös kumppanit pystyvät varaamaan asiakkaalle tulkatun ajanvarauksen Kelaan.

Kela järjesti vuosina 2018–2020 ammatillista kuntoutusta ja S2-opetusta yhdistävän kuntoutuskokeilun. Kokeilun jälkeen monialaisessa työryhmässä selvitettiin mahdollisuuksia sovittaa yhteen kotoutumiskoulutuksen kielenopetusta ja Kelan järjestämää ammatillista kuntoutusta. Selvitys valmistui joulukuussa 2021,

ja sen mukaan yhteensovittaminen ei ole nykyisen lainsäädännön ja palvelujen puitteissa mahdollista. Jatkosuositusten toimeenpanosta vastaavat työ- ja elinkeinoministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö.

Kela osallistui työ- ja elinkeinoministeriön laatiman kotouttamisen selonteon taustatyöhön ja antoi selonteosta lausunnon. Osallistuimme myös sisäministeriön koordinoimiin kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan kehittämisen sekä laittoman maahantulon ja maassa oleskelun vastaisen toimintaohjelman taustatöihin.

Kelan asiantuntijat osallistuivat aktiivisesti ISSAn (International Social Security Association) toimintaan muun muassa viestintää ja kuntoutusta koskeissa webinaareissa pidettyjen puheenvuorojen kautta. ISSA on maailman sosiaaliturvalaitosten yhteistyöjärjestö, johon kuuluu noin 320 sosiaaliturvalaitosta yli 150 maasta. Lisäksi Kela osallistui eurooppalaiseen sosiaalivakuutusalan etujärjestö ESIPin (European Social Insurance Platform) toimintaan mm. Kelaa koskevien toimialojen komiteoiden jäsenenä.

EESSI-järjestelmää koskevasta yhteistyöstä on kerrottu aiemmin tässä vuosikertomuksessa EU-maiden välinen tiedonvaihto eteni -kappaleessa.

Koronatilanne näkyi rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteessä

Kelassa toimii rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspiste, jollainen toimii jokaisessa EU-maassa ja joka antaa tietoa terveyspalvelujen käyttämisestä kansainvälisissä tilanteissa. Yhteyspiste ylläpitää EU-terveydenhoito.fi-sivustoa. Sivustolta asiakas saa tietoa terveyspalvelujen käyttämisestä Suomessa ja ulkomailla, potilaan oikeuksista sekä hoitokustannusten korvauksista.

Vuonna 2021 koronatilanne lisäsi yhteyspisteen asiakaspalveluun tulleiden yhteydenottojen määriä 14 prosenttia. Asiakkaiden lisääntynyt kiinnostus matkailijan terveysturvallisuuteen ja yhteyspisteen toteuttama mainonta lisäsivät liikennettä yhteyspisteen verkkosivustolle. Vuonna 2021 uudistimme muun muassa sivuston viittomakielisiä sisältöjä ja julkaisimme uusia sisältöjä esimerkiksi lääkkeistä.

Kanta-palvelujen käyttö jatkoï kasvuaan

Kanta-palvelujen avulla potilas- ja asiakastiedot liikkuvat sujuvasti sosiaali- ja terveydenhuollon, apteekkien ja kansalaisten välillä. Kanta on vakiinnuttanut viime vuosina paikkansa kansalaisten ja terveydenhuollon ammattilaisten arjessa.

Sekä julkisessa että yksityisessä terveydenhuollossa potilastiedot tallennetaan Kantaan. Potilastiedon arkistoon oli tallennettu vuoden 2021 loppuun mennessä yli 2,7 miljardia asiakirjaa. Myös sosiaali-huollon liittyminen Kanta-palveluihin eteni. Vuonna 2021 70 % julkisista sosiaali-huollon toimijoista oli liittynyt Kantaan.

Kaikki lääkeresepit kulkevat sähköisinä Kanta-palvelujen avulla. Reseptejä kirjoitettiin vuoden 2021 aikana 27,1 miljoonaa, ja niistä tehtiin 71,5 miljoonaa lääketoimitusta.

Vuoden aikana Omakantaan kirjaututtiin 42,4 miljoonaa kertaa. Kirjautumisia oli 44 % enemmän kuin edellisvuonna. Kävijämääriä nosti osaltaan koronatodistuksen käyttöönotto Omakannassa. Vaikka digipalveluiden käyttö on lisääntynyt korona-aikana, Omakannan suosio kertoo myös, että palvelusta on tullut tärkeä osa terveydenhuollon asiointia.

Koronaan liittyvien tehtävien vuoksi osaa Kanta-palvelujen kehitystöistä jouduttiin siirtämään myö-hemmäksi.

Omakannan kävijämäärät ennätöksellisiä

Omakanta on kansalaisen ikkuna omiin terveystietoihin. Omakantaan kirjaututaan verkkopankkitunnuk-silla, sähköisellä henkilökortilla tai mobiilivarmenteella. Omakannasta kansalainen näkee ammattilaisten kirjaamat potilastiedot ja lääkeresepit.

Omakannan käyttäjien osuus kasvoi vuonna 2021 kaikissa ikäluokissa. Palvelua käytti vuoden aikana yli 3,8 miljoonaa henkilöä. Käyttäjien määrä kasvoi 39 %. Ensimmäistä kertaa palvelua käytti 643 000 henkilöä.

Reseptin uusimista pyydettiin Omakannassa yli 3,4 miljoonaa kertaa. Tämä oli 31 prosenttia kaikista uusimispyynnöistä.

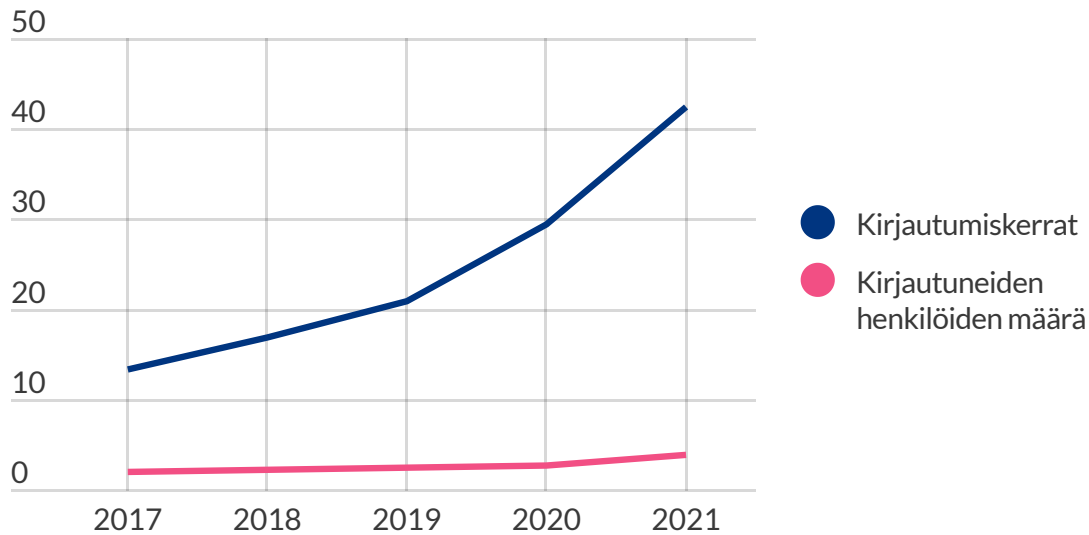
Omakannassa voi asioida myös toisen puolesta

Huoltajat asioivat Omakannassa 554 000 alaikäisen puolesta vuonna 2021. Asiointi on mahdollista alle 10-vuotiaan lapsen puolesta. Yli 10-vuotiaan puolesta asiointi tulee mahdolliseksi sitä mukaa kuin terveydenhuollon organisaatiot tekevät muutokset omiin potilastietojärjestelmiinsä. Tällä hetkellä noin 10 prosentilla organisaatioista on käytössä tämä toiminnallisuus. Kela jatkaa terveydenhuollon

organisaatioiden tukemista uuden toiminnallisuuden käyttöönotossa, jotta lasten asioiden hoitaminen Omakannassa helpottuu.

Maaliskuusta 2021 alkaen Omakannassa on voinut asioida toisen aikuisen puolesta. Valtuuden voi antaa [Suomi.fi](https://www.suomi.fi)-verkkopalvelussa, jos henkilöllä on käytössään sähköiset tunnistautumisvälineet, kuten verkkopankkitunnukset. Ominaisuus on ollut toivottu, ja se mahdollistaa Omakannan käytön esimerkiksi sairastuneen tai digipalvelujen käyttämisen vaikeaksi kokevan henkilön puolesta. Vuonna 2021 Omakannassa asioitiin valtuudella 8 500 täysi-ikäisen henkilön puolesta.

Omakannan kirjautumiset ja kirjautuneiden määrä 2017–2021, miljoonaa

Koronarokotustodistukset toteutettiin Omakantaan

Koronarokotustodistus otettiin käyttöön Suomessa nopealla aikataululla, ja se toteutettiin Omakantaan kesällä 2021. EU:n koronatodistus koostuu kolmesta eri todistuksesta: todistus koronarokotuksesta, todistus koronatestituloksesta ja todistus sairastetusta koronavirustaudista. Kaikki kolme todistusta toimivat myös koronapassina Suomessa 16.10.2021 alkaen.

Omakannasta koronarokotustodistus on helposti kansalaisten saatavilla, mikä vähentää terveydenhuollon ammattilaisten työtä todistusten myöntämisessä. Vuonna 2021 3,3 miljoonaa henkilöä haki koronarokotustodistuksen Omakannasta.

Kanta-palvelujen viestintäkanavissa jaettiin koronarokotustodistukseen ja -passiin liittyviä ohjeita kansalaisille sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Omakannan asiakaspalvelu auttoi ja tuki koronarokotustodistukseen liittyvissä kysymyksissä puhelimitse, sähköpostitse ja sosiaalisessa mediassa.

Uusi asiakastietolaki parantaa tiedonkulkua sosiaali- ja terveydenhuollossa

1.11.2021 voimaan tullut laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä eli asiakastietolaki vaikuttaa monilta osin Kanta-palveluihin. Laki muun muassa velvoittaa sosiaalihuollon palvelunantajat liittymään Kantaan, tarkentaa tietojärjestelmiin ja tietoturvaan kohdistuvia vaatimuksia sekä mahdollistaa omien hyvinvointitietojen tallentamisen Kantaan.

Kelassa lain vaikutuksiin varauduttiin ennakoiden hyvin laajasti. Lain toimeenpanon edellyttämistä toimenpiteistä viestittiin aktiivisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmätoimittajille sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä apteekkien tyytyväisyys Kantaan nousi

Kanta tekee vuosittain asiakastyytyväisyyskyselyn sosiaali- ja terveydenhuollon sekä apteekkien asiakasorganisaatioille. Palautetta käytetään Kannan ja sen palvelutoiminnan kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioista noin 80 % vastanneista oli erittäin tai melko tyytyväisiä Kanta-palvelujen toimintaan. Etenkin tyytyväisyys palvelujen teknistä toimivuutta kohtaan kasvoi vuodesta 2020. Apteekeista jopa 93 % oli tyytyväisiä Kanta-palvelujen toimintaan kokonaisuutena. Kanta-palvelujen kehittämiseen tyytyväisiä oli noin puolet vastaajista. Tyytyväisyys oli kuitenkin parantunut vuoteen 2020 verrattuna.

Rikolliset urkkivat pankkitunnuksia Omakannan nimissä

Syksyllä 2021 Kanta-palveluiden nimissä tehtiin useita tietojenkalasteluyrityksiä. Omakannan nimissä levitettiin huijausviestejä sekä valheellisia verkkomainoksia hakukoneissa ja muissa kanavissa.

Kela teki toimenpiteitä huijausmainosten poistamiseksi ja selvitti asiaa yhdessä turvallisuusviranomaisien kanssa. Turvallisesta asioinnista viestittiin kansalaisille monin eri tavoin. Myös media nosti esiin huijauksia ja verkkoasioinnin turvallista käyttöä.

Kanta-palvelujen tekniset rajapinnat on suunniteltu niin, että tietosuojan ja tietoturvan vaatimukset täyttyvät tarkasti. Nämä tekniset ratkaisut suojaavat Kanta-palvelujen tietoja myös tietomurroilta. Kanta-palvelujen käytön ja tunnettuuden lisääntyessä tietosuojaan ja -turvaan panostetaan myös jatkossa vahvasti.

Hallituksen toiminta

Vuosi 2021 oli Kelan hallituksen kolmivuotiskauden toinen toimintavuosi. Toimintavuoden aikana hallitus keskittyi mahdollistamaan Kelan strategian toimeenpanon onnistumisen koronaepidemian poikkeusolojen aikana sekä luomaan pitkän aikavälin tavoitteet tulevaisuuteen.

Vuoden alussa hallitus laati vuoden 2020 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen valtuutettujen vahvistettavaksi. Hallitus linjasi Kelan strategiset turvallisuuslinjaukset, tietotekniikka-osastrategian ja sen sisältämän pilvilinjaukset.

Hallitus päätti Kelan uudesta visiosta: Lähellä ihmistä. Hyvinvointia tiedolla, tuella ja yhteistyöllä. Visio tuo esiin Kelan roolin paitsi ihmisten, myös yhteiskunnallisen hyvinvoinnin mahdollistajana ja edistäjänä. Tavoitteena on tiedon hyödyntämisen kasvattaminen, tarpeeseen vastaava tuki sekä tiivis yhteistyö yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

Hallitus seurasi strategiaa toteuttavan Asiakasarvo ja kestävä tuottavuus (ASKO) -kehittämisohjelman etenemistä. ASKO-ohjelmassa analysoitiin laajasti keskeisiä asiakasarvoon ja tuottavuuteen vaikuttavia tekijöitä asiakkuus- ja etuustoiminnoissa. Ohjelman analyysien ja kokeilujen pohjalta havaittiin tarpeita kehittämistoimenpiteille strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Merkittävimpinä toimenpiteenä hallitus päätti perustaa asiakkaan lähipalvelujen tulosityksikön ja valtakunnallisten asiakkuuspalvelujen tulosityksikön. Valtakunnallisten asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö vastaa valtakunnallisesti hoidettavista asiakkuuksista, valtakunnallisesta etuuksien käsittelystä, verkkopalveluista sekä etuuslainsäädännön kehittämis ehdotusten tekemisestä. Asiakkaan lähipalvelujen tulosityksikkö vastaa henkilökohtaisen asiakaspalvelun järjestämisestä sekä toteuttamisesta ja siihen liittyvästä palveluverkosta sekä erikseen sovittavien asiakkuuksien ja etuuskäsittelyn hoitamisesta. Molemmat tulosityksiköt vastaavat palvelujen, asiakkuuksien ja palvelukanavien kehittämisestä yhdessä. Hallitus nimitti asiakkaan lähipalvelujen ja valtakunnallisten asiakkuuspalvelujen palvelujohtajat.

Hallitus asetti vuosien 2022–2025 toiminta- ja taloussuunnitelman kehystavoitteet. Hallitus vahvisti strategian ja budjettikehyksen toiminnan suunnittelun perustaksi sekä riskienhallinnan suunnitelman. Loppuvuodesta hallitus hyväksyi vuosien 2022–2025 toiminta- ja taloussuunnitelman sekä strategian, merkitsi tiedoksi strategiset avaintulokset (OKR) ja teki pääjohtajan kanssa tulossopimuksen vuodelle 2022. Hallitus päätti lisäksi Kelan riskienhallintasuunnitelmasta vuodelle 2022.

Hallitus hyväksyi Kelan vuoden 2022 sijoitussuunnitelman, sijoitussuunnitelmassa kerrotut toimivaltuudet ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Hallitus käsitteli kokouksissaan kiinteään omaisuuteen liittyviä asioita.

Hallitus määritteli osana strategiakokonaisuutta turvallisuuden yhdeksi kriittiseksi voimavaraksi. Tämän vuoksi turvallisuuden merkittävyttä on korostettu Kelassa muun muassa organisoimalla turvallisuutta uudelleen. Hallitus päätti työjärjestysmuutoksesta, jossa yhteisten palvelujen tulosityksikköön perustettiin turvallisuusyksikkö 1.1.2022 lukien. Hallitus nimitti yhteisten palvelujen tulosityksikön johtajan.

Hallitus käsitteli kokouksissaan myös tietoturvaan ja suojaan liittyviä asioita ja seurasi säännöllisesti tulevana vuosina merkittävästi voimavaroja vaativan etuustietojärjestelmähankkeen (Eepos) aloitusta.

Vuonna 2021 hallitus piti 11 kokousta, joista yhdeksän kokousta kokonaan etäyhteyksin. Lisäksi hallitus piti kolme iltakoulua ja seminaarin, jossa käsiteltiin Kelan valvonnan kokonaisuutta ja Kelan tietotekniikkaa strategian mahdollistajana. Pääjohtaja esitti hallituksen kokouksissa Kelan toiminnasta ajankohtaiskatsaukset. Katsauksiin sisältyi strategian toimeenpanon seuranta. Hallitus seurasi säännöllisesti Kelan etuuskien käsittelyaikoja ja palvelutilannetta.

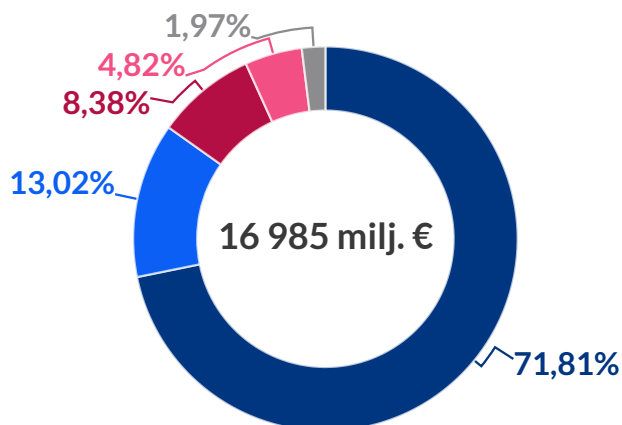
Hallituksen asettama tarkastustoimikunta piti neljä kokousta etäyhteyksin. Toimikunnassa käytiin läpi sisäisen tarkastuksen raportteja ja keskeisiä havaintoja Kelan toiminnasta. Tarkastustoimikunnan puheenjohtajana toimi hallituksen puheenjohtaja sekä jäsenenä hallituksen varapuheenjohtaja, kaksi hallituksen jäsentä, pääjohtaja ja valvontatilintarkastusta hoitava tilintarkastaja. Asioiden esittelystä vastasi sisäisen tarkastuksen päällikkö.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 1.3.2021 lukien Kansaneläkelaitosta koskevan lainsäädännön muutostarpeita selvittävän parlamentaarisen työryhmän. Kelan hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas osallistui työryhmän työhön asiantuntijajäsenenä, varajäsenenä toimi hallituksen varapuheenjohtaja Mira Nieminen. Hallitus sai säännöllisesti katsauksen parlamentaarisen työryhmän työhön.

Hallitus seurasi säännöllisesti myös monikanarahoituksen purkamisen tilannetta, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tilannetta ja hyvinvointialueiden toimeenpanon edistymistä.

Kelan etuuksien ja toimintakulujen rahoitus vuonna 2021, milj. euroa

- Valtion ennakot etuuksiin ja toimintakuluihin 12 196 milj. €
- Vakuutettujen päiväraha- ja sairaanhoitomaksu 2 212 milj. €
- Työnantajien sairausvakuutusmaksu 1 424 milj. €
- Kuntien suoritukset 819 milj. €
- Työttömyysvakuutusmaksu ja muut tuotot 334 milj. €

Rahoitus

Etuusrahastojen rahoitus

Kelan hoitaman sosiaaliturvan rahoitus perustuu jakoperiaatteelle, jonka mukaan kunkin vuoden kulut rahoitetaan samana vuonna kertyneillä tuotoilla. Etuuksien rahoituksen hoitamista varten Kelassa on kansaneläkerahasto, sairausvakuutusrahasto sekä sosiaaliturvan yleisrahasto, josta rahoitetaan ne etuudet, jotka eivät kuulu eläke- tai sairausvakuutukseen.

Kelan etuusrahastojen kokonaiskulut olivat 16 720 miljoonaa euroa vuonna 2021. Etuuskulujen osuus kokonaiskuluista oli 96 % (16 128 milj. euroa) ja toimintakulujen 4 % (592 milj. euroa). Valtion osuus tuotoista oli 72 %, vakuutettujen ja työnantajien lakisääteiset maksut 21 %, kuntien suoritukset 5 % ja muut tuotot 2 % tuotoista.

Kansaneläkerahasto

Kansaneläkerahastosta maksetaan mm. eläke- ja vammaisetuudet, eläkkeensaajien asumistuet sekä rintamalisät. Vuonna 2021 etuuksia maksettiin 3 692 milj. euroa ja rahaston toimintakulut olivat 69 milj. euroa.

Valtio rahoittaa kansaneläkevakuutuksen kulut. Vuositason maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläkerahastolta määrättyä vähimmäistasoa. Vuodesta 2010 kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden määrä on ollut 3,5 % kansaneläkkeiden ja toimintakulujen vuotuisesta yhteismäärästä.

Sairausvakuutusrahasto

Sairausvakuutuksen rahoitus jakautuu työtulovakuutuksen ja sairaanhoitovakuutuksen rahoitukseen. Vuonna 2021 etuuksien yhteismäärä oli 5 426 milj. euroa ja rahaston toimintakulut olivat 227 milj. euroa.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työnantajille maksettavat perhevapaakorvaukset sekä korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä ja vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannuksista. Työtulovakuutuksen etuuksia maksettiin 2 727 milj. euroa vuonna 2021.

Työtulovakuutuksen pääasialliset rahoittajat ovat palkansaajat ja yrittäjät (sairausvakuutuksen päivärahamaksu) sekä työnantajat (työnantajan sairausvakuutusmaksu). Valtio rahoittaa sen osuuden vähimmäismääräisenä maksettavan päivärahaetuuden tai kuntoutusrahan kuluista, joka ylittää vuositulon perusteella lasketun päivärahaetuuden tai kuntoutusrahan määrän (vähimmäispäivärahan korotusosat). Lisäksi valtio rahoittaa 5 % muutoin vakuutuksen kautta rahoitettavista sairaus- ja vanhempainpäivärahoista sekä kuntoutusrahasta. Lisäksi valtion rahoitusosuuteen kuuluu osa yrittäjien työterveyshuollosta.

Työtulovakuutuksen menoista (ilman perhevapaakorvausta, yrittäjien lisärahoitusosuutta ja valtion osuutta) rahoitetaan 52 % työnantajien sairausvakuutusmaksuilla ja 48 % päivärahamaksuilla. Työnantajien sairausvakuutusmaksu maksetaan palkkojen perusteella, ja sen suuruus oli 1,53 % vuonna 2021. Sairausvakuutuksen päivärahamaksun pohjana ovat palkansaajilla veronalaiset palkkatulot ja yrittäjillä työtulot. Vuonna 2021 maksu oli palkansaajilla ja MYEL-vakuutetuilla yrittäjillä 1,36 % ja YEL-vakuutetuilla yrittäjillä 1,55 % tuloista. Päivärahamaksu on verotuksessa vähennyskelpoinen. Työnantajien sairausvakuutusmaksuja kertyi 1 424 milj. euroa (osuus tuotoista noin 48 %), palkansaajien sekä yrittäjien päivärahamaksua 1 239 milj. euroa (osuus tuotoista noin 41 %) ja lisäksi valtio rahoitti vastuullaan olevia etuuksia 325 milj. eurolla (osuus tuotoista noin 11 %) vuonna 2021. Yhteensä työtulovakuutuksen tuotot olivat 2 988 milj. euroa.

Sairaanhoitovakuutus sisältää Kelan maksamat lääkekorvaukset, korvaukset lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioista, korvaukset tutkimuksesta ja hoidosta, matkakorvaukset, kuntoutusmenot (lukuun ottamatta kuntoutusrahoja), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat sairaanhoitokorvaukset sekä EU-korvaukset sairaanhoidon kustannuksista. Sairaanhoitovakuutuksen etuuksia maksettiin 2 698 milj. euroa.

Sairaanhoitovakuutuksen etuus- ja toimintakulut rahoitetaan valtion ja vakuutettujen toimesta. Valtio rahoittaa 67 % ja vakuutetut 33 % sairaanhoitovakuutuksen etuus- ja toimintakuluista. Sairaanhoitovakuutuksen EU-korvaukset valtio ja ulkomaan laitokset rahoittavat kuitenkin kokonaan. Sairaanhoitovakuutuksen rahoitusta varten kaikilta vakuutetuilta eli palkansaajilta, yrittäjiltä sekä eläkkeen- ja etuudensaajilta peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Vuonna 2021 maksu oli palkansaajilla ja yrittäjillä 0,68 % ja eläkkeen- ja etuudensaajilla 1,65 % ansiotulosta. Palkansaajilta, yrittäjiltä ja etuudensaajilta perittävää sairaanhoitomaksua kertyi 973 milj. euroa (osuus tuotoista noin 33 %). Valtion suoritukset sairaanhoitovakuutuksen etuuksiin ja toimintakuluihin oli 1 902 milj. euroa (osuus tuotoista noin 65 %). Yhteensä sairaanhoitovakuutuksen tuotot olivat 2 913 milj. euroa.

Sairausvakuutuksen rahoitusomaisuuden, josta on vähennetty vieras pääoma ja varaukset, on oltava 8–12 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaismenoista. Työnantajien ja vakuutettujen vakuutusmaksuperusteet sekä valtion osuus sairaanhoitovakuutuksesta määräytyvät niin, että tämä ehto täyttyy.

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Rahastosta maksettavien etuuksien yhteismäärä oli 7 010 milj. euroa (sisältää kustannukset opiskelijaterveydenhuollon järjestämisestä) ja rahaston toimintakulut olivat 296 milj. euroa vuonna 2021.

Valtio rahoittaa kokonaan toimeentulotuen, lapsilisät, yleisen asumistuen, opintoetuedut, äitiysavustukset ja adoptiotuet, sotilasavustukset, rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannukset sekä vammaisten tulkkauspalvelun kulut. Valtio rahoittaa myös valtaosan työttömyysetuuksista ja elatustuen siltä osin kuin maksettuja elatustukia ei saada perityksi elatusvelvollisilta. Kunnat rahoittavat lastenhoidon tuet lukuun ottamatta ulkomaille maksettavia tukia, jotka valtio rahoittaa. Kunnat rahoittavat myös osan työmarkkinatuista. Vuodesta 2021 alkaen korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto siirtyi sosiaaliturvan yleisrahastosta maksettavaksi ja sen kustannukset rahoitetaan opiskelijoiden terveydenhoitomaksulla (23 %) ja valtion osuudella (77 %). Työttömyysturvan peruspäivärahojen rahoitukseen ohjataan palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista määrä, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden maksujen määrää. Valtio rahoitti etuuksia sekä toimintakuluja yhteensä 6 218 milj. eurolla, kunnat rahoittivat lastenhoidon tukea sekä työmarkkinatukea yhteensä 819 milj. eurolla ja rahastoon tilitettiin palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua 239 milj. euroa työttömyysturvan rahoittamista varten vuonna 2021.

Toimintakulut

Toimintakulujen yhteismäärä vuonna 2021 oli 582,6 milj. euroa ilman 9,7 milj. euron suuruisia osakesiirtoja eläkevastuurahastoon. Toimintakulut ilman osakesiirtoja eläkevastuurahastoon kasvoivat edellisvuodesta 7,9 %. Toimintakulujen yhteismäärä vuonna 2021 oli 592,3 milj. euroa, joka oli 3,6 % etuusrahastojen kokonaiskuluista.

Toimintakulut, ilman osakesiirtoja eläkevastuurahastoon, kohdennetaan etuusrahastoille prosentiosuuksien mukaan. Kansaneläkerahaston osuus oli 10,3 %, sairausvakuutusrahaston 39,0 % ja sosiaaliturvan yleisrahaston 50,7 %.

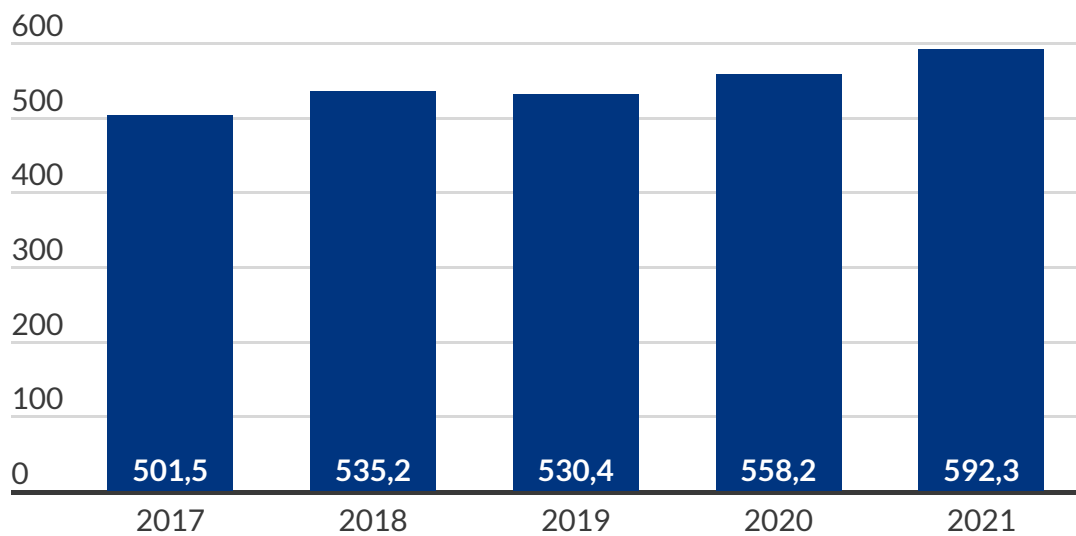
Palkka- ja palkkiokulut olivat 313,5 milj. euroa. Henkilösivukulut olivat yhteensä 96,8 milj. euroa, josta osakesiirtoja oli 9,7 milj. euroa.

Muiden toimintakulujen ja tuottojen yhteismäärä oli 125,3 milj. euroa. Muista toimintakuluista IT-käytökuluja oli 42,6 milj. euroa. Käyttöomaisuuden poistoja oli 14,4 milj. euroa. Toimintakuluja vähentäviä tuottoja oli 8,1 milj. euroa.

Ostopalveluiden yhteismäärä oli 56,7 milj. euroa. Verohallinnolle maksettavat verotuskustannukset olivat 25,7 milj. euroa. Muut ostopalvelut olivat yhteensä 31,0 milj. euroa.

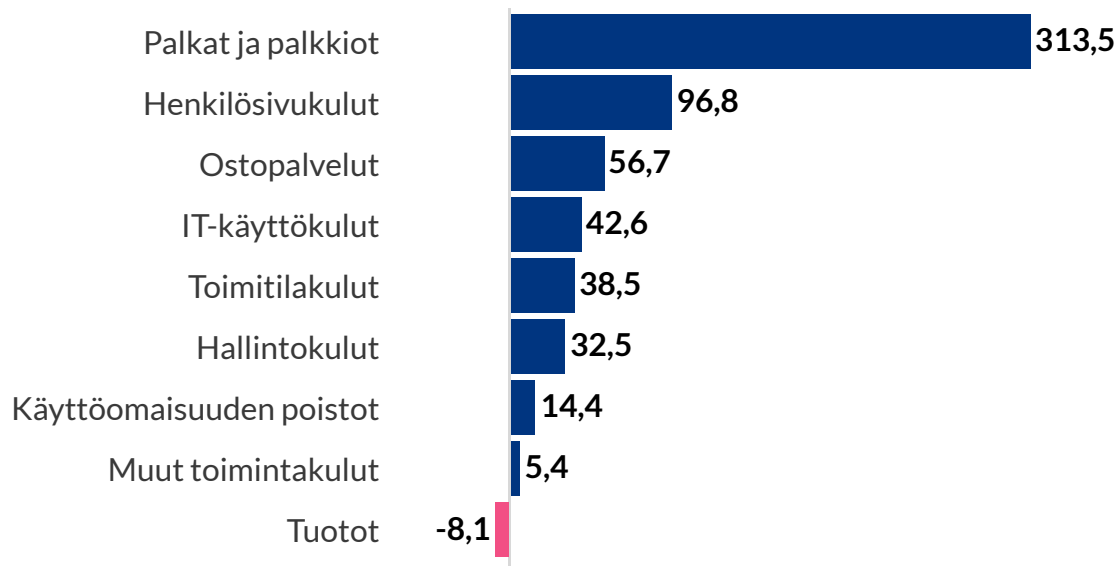
Valtio rahoittaa vuosittain valtion talousarviossa vahvistettavalla määrällä kustannukset, jotka Kelalle aiheutuvat Kelassa toimivan rajat ylittävän terveydenhuollon yhteyspisteen toiminnasta. Vuonna 2021 yhteyspisteen kustannukset olivat 0,5 milj. euroa.

Kelan toimintakulut 2017–2021, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahassa

Toimintakulujen jakautuminen vuonna 2021, milj. euroa

Palvelurahasto

Kelaan perustetun palvelurahaston avulla huolehditaan Kelan vastuulla olevista rahoituksen, kirjanpidon ja rahaliikenteen tehtävistä Kanta-palvelujen toteuttamisessa ja ylläpitämisessä. Ne määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetussa laissa (784/2021) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetussa laissa (61/2007).

Vuonna 2021 valtio rahoitti sosiaali- ja terveysministeriön kautta Kanta-palvelujen rakentamis- ja kehittämiskustannukset. Kanta-palvelujen ylläpito rahoitettiin palvelujen käyttäjiltä perittävillä käyttömaksuilla. Palvelurahaston kokonaiskustannukset vuonna 2021 olivat 33,3 milj. euroa, josta investointeja oli 1,6 milj. euroa. Valtio rahoitti kustannuksista 16,4 milj. euroa (STM rahoitti Kanta-palveluiden kehittämisen ja jatkuvuuden varmistamista 13,7 milj. eurolla ja THL rahoitti koronatodistukset 2,7 milj. eurolla). Käyttömaksuista saaduilla myyntituotoilla rahoitettiin kustannuksia 16,9 milj. eurolla. Asiakasmaksutuotoilla myös kerättiin ja STM:lle palautettiin 0,66 milj. euron osuus 4 milj. euron rahoituspuskurista. Kanta-palveluiden lainmuutos- ja kehittämistehtäviä siirtyi vuodelle 2022 koronatöistä johtuen.

Vuonna 2021 sähköisen lääkemääräyksen ylläpitokustannuksista apteekit rahoittivat 50 %, julkinen terveydenhuolto 35 % ja yksityinen terveydenhuolto 15 %. Potilastiedon arkiston ylläpitokustannuksista 80 % rahoitettiin julkisen terveydenhuollon ja 20 % yksityisen terveydenhuollon käyttömaksuilla.

Eläkevastuurahasto

Kelan toimihenkilöiden vakuustekninen täysi eläkevastuu oli vuoden lopussa 2 219,5 milj. euroa, josta jo alkaneiden eläkkeiden osuus oli 1 247,6 milj. euroa. Täysi eläkevastuu kasvoi kertomusvuonna 105,8 milj. euroa, kasvusta hieman alle puolet aiheutui eläkkeellä jo olevien ja eläkkeelle vuoden aikana siirtyneiden eläkevastuun kasvusta, loppuosa kasvusta johtui työssä olevien aiheuttamasta eläkevastuusta.

Vuosina 2020-2024 eläkevastuun laskennassa käytettävää enimmäiskorkoa pienennetään 0,1 prosenttiyksikköä vuosittain Finanssivalvonnan laskuperusteiden mukaisesti, vuonna 2021 enimmäiskorko pieneni 3,4 prosentista 3,3 prosenttiin. Muutoksen johdosta täysi eläkevastuu oli 30,2 milj. euroa suurempi kuin se olisi ollut vuonna 2020 käytössä olleella korolla laskettuna.

Finanssivalvonta muutti määräyksiään lisäeläkelaitosten vastuuelan laskuperusteiksi 9.11.2021. Päivitettyjen määräysten mukaan ”laskentahetkeä seuraavana vuonna annettaviksi päätettyjen etujen korotusten pääoma-arvot tulee sisällyttää alkaneiden ja vastaisten eläkkeiden vastuisiin”. Uuden määräyksen vuoksi vuoden 2021 eläkevastuun laskennassa otettiin normaalista poiketen huomioon kahden vuodenvaihteen indeksikorotukset (2020-2021, sekä 2021-2022). Ylimääräinen indeksikorotus kasvatti täyttä eläkevastuuta 45,1 milj. euroa.

Lain 754/2016 mukaan Kelan täydestä eläkevastuusta vähintään katettava osuus pienenee puoli prosenttiyksikköä vuosittain vuoteen 2038 asti, vuonna 2021 katetaan 38,5 % täydestä eläkevastuusta. Katettava eläkevastuu vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 854,5 milj. euroa. Eläkevastuurahastossa oli varoja yhteensä noin 2 096,0 milj. euroa. Vähimmäiskate ylittyi siis 1 241,5 milj. eurolla.

Eläkevastuurahastoon maksettiin työnantajan kannatusmaksuna 67,0 milj. euroa, josta 9,7 milj. euroa katettiin osakesiirrolla kansaneläkerahastosta. Lisäksi rahastoon suoritettiin työntekijän eläkemaksua 25,7 milj. euroa, josta 4,7 milj. euroa rahastoitiin.

Toimisuhte-eläkkeitä Kela maksoi kaikkiaan 113,7 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 2,1 %.

Sijoitustoiminta

Kelan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman. Kelan varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta. Lisäksi sijoitusten pitää olla riittävän hajautettuja.

Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston, sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston sijoitustoiminnan painopiste on kassavarojen sijoittamisessa. Eläkevastuurahaston varat ovat henkilöstön Kelan palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena, ja rahastosta maksetaan Kelan toimisuhte-eläkkeet. Eläkevastuurahaston omaisuuden allokoinnilla pyritään kasvattamaan rahaston tuottoa ja varautumaan siihen, että sijoitukset voidaan tarvittaessa muuttaa rahaksi. Sijoitusten kansainväliselle hajauttamiselle on asetettu tavoitteet ja aikataulu.

Talouden ja markkinoiden näkökulmasta vuosi 2021 oli kaiken kaikkiaan voimakkaan elpymisen vuosi. Tukijalkoina toimivat niin raha- ja finanssipolitiikka kuin rokotekattavuuden myötä helpottunut tautitilanne. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla talouskasvu jatkoi vahvistumista ja yritysten tulokset parantuivat voimakkaasti pandemian aiheuttamasta notkahduksesta. Kasvunäkymät maltillistuivat kesällä delta-variantin myötä ja tautitilanteen näkyisiin loppuvuodesta vaikutti omikronin ilmentyminen. Markkinateemoiksi nousivat myös tiukentunut sääntely Kiinassa ja maan kiinteistösektorin huolet. Suurta volatiliteettia ei kuitenkaan koettu markkinoilla ja vuoden aikana tapahtuneet korjausliikkeet jäivät maltillisiksi ja lyhytaikaisiksi.

Inflaatio kiihtyi voimakkaasti vuonna 2021 samalla leviten laajemmalti tuotantoketjujen kapeikoista raaka-aineisiin ja elintarvikkeisiin sekä energiamarkkinoihin. Yhdysvalloissa myös kireä työmarkkina vaikutti palkkatasoihin. Keskuspankit kommunikoivat pitkään inflaation jäävän väliaikaiseksi ja helpottavan tuotantoketjujen ja logistiikkaongelmien purkautumisen myötä. Tasojen kiihtyminen ja tilanteen pitkittyminen alkoivat kuitenkin luoda haastetta historiallisesti ennätyksellisen elvyttävän rahapolitiikan jatkumiselle samaa rataa. Lopulta Yhdysvaltojen Keskuspankki ilmoitti arvopapereiden osto-ohjelman alasajosta ja korkomarkkinoilla alettiin hinnoitella nousua korkotasoon.

Osakemarkkinoilla tuotot olivat poikkeuksellisen vahvoja vuonna 2021 Yhdysvaltojen osakkeiden yltäessä peräti 36,6 prosentin tuottoon ja eurooppalaisten osakkeiden 25,9 prosenttiin. Kotimainen osakemarkkinakin pärjäsi hyvin 25,3 prosentin tuotolla. Kehittyvillä markkinoilla tuotot jäivät vaisumaksi 5,2 prosentin kasvulla.

Korkosijoituksille viime vuosi oli heikko korkotason nousun myötä. Euroalueen valtionlainojen tappio oli 3,5 prosenttia (kaikki luottoluokat) ja hyvälaatuisten yritysainojen -1,0 prosenttia. Heikomman luottolaadun yritysainat ylsivät positiiviseen 2,8 prosentin tuottoon luottoriskimarginaalien kaventumisen myötä.

Kansaneläkerahaston pörssilistattujen osakkeiden markkina-arvo nousi 4,4% vuonna 2021 (edellisvuonna 17,3%).

Eläkevastuurahaston tuotto oli 7,6 prosenttia (edellisvuonna 17,9 prosenttia). Yritysriskikeskittymät vaikuttivat vuoden 2021 tulokseen joskin pidemmällä aikavälillä salkku on suuren osakepainonsa ansiosta tuottanut hyvin.

Vuonna 2021 saadut osinkotuotot nousivat maltillisesti 33,2 milj. euroon (edellisvuonna 32,5 milj. euroa).

Kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja sosiaaliturvan yleisrahaston kassavarojen yhteenlaskettu kuukausittainen keskiarvo vuonna 2021 oli 1 164,9 milj. euroa (edellisvuonna 977,9 milj. euroa). Kassavarojen keskiporkko oli -0,08 prosenttia (edellisvuonna -0,03 prosenttia).

Vuosi 2022 on lähtenyt liikkeelle turbulenssin sävyttämänä. Omikronin vaikutukset talouskasvuun, korkea inflaatio sekä keskuspankkipolitiikan odotettu kiristäminen olivat keskiössä siihen asti kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Sijoitustoiminnassa olemme alkuvuodesta pyrkineet turvaamaan Eläkevastuurahaston likviditeetin sekä varmistaneet riskinkantokyvyn olevan linjassa riskitasoon nähden.

Rahoituksen tulevaisuudennäkymät

Hallitusohjelmassa ja julkisen talouden suunnitelmassa tavoiteltiin suunnittelukaudelle julkisen talouden tasapainoa ja alenevaa velkasuhdetta normaalin talouden kehityksen oloissa. Tavoitteiden toteutumisessa erityisesti työllisyysasteen nostamisella oli keskeinen merkitys. Taloudellinen tilanne on heikentynyt koronavirusepidemian vuoksi, ja siksi suunnittelukauden tavoitteita on jouduttu tarkastelemaan uusista lähtökohdista. Valtio on joutunut ottamaan päävastuun koronavirusepidemian taloudellisesta hoidosta. Sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksella, työllisyyttä edistävillä toimenpiteillä sekä talouskasvua tukevilla toimilla ja digitalisaation edistämällä tähdätään lähivuosina merkittäviin kustannussäästöihin sekä julkisen talouden tuottavuuden parantamiseen.

Välttämättömät toimet koronavirusepidemian taittamiseksi sekä yritysten ja kotitalouksien tukemiseksi ovat kasvattaneet voimakkaasti julkisia menoja. Vielä ei voida arvioida, milloin taloudessa siirrytään kohti tasapainoa vahvistavaa suuntaa.

Arvioiden mukaan talouskasvu ei lähivuosina riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkisen talouden oletetaan pysyvän alijäämäisenä. Väestön ikääntymisen myötä työikäinen väestö vähenee ja talouskasvun ennustetaan hidastuvan samalla kun ikäsidonnaisten etuuksien tarve kasvaa.

Koronavirusepidemian ohella tulevaisuuden näkymien arviointia vaikeuttavat yleisen taloustilanteen kehitykseen, inflaatioon ja geopolitiikkaan liittyvät epävarmuudet. Vuosia matalana pysynyt inflaatio kasvoi voimakkaasti maailmalla ja myös Suomessa loppuvuodesta 2021. Inflaatiota nopeuttivat erityisesti energian kallistuminen, palveluhintojen elpyminen sekä tuotantokapeikoista johtuvat tekijät. Inflaation pitkittymistä ja kustannuskierrettä, joka johtaisi rahapolitiikan nopeaan kiristämiseen, ei tällä hetkellä pidetä todennäköisenä Euroopassa. Inflaation ennustetaan hidastuvan jo vuoden 2022 loppupuoliskolta lähtien. Jos hintojen nousu kuitenkin jatkuu voimakkaana, Euroopan keskuspankki saattaa kiristää rahapolitiikkaa esimerkiksi nostamalla korkoja.

Kelan toiminta- ja vuosikertomusta laadittaessa geopoliittiset epävarmuudet realisoituivat, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Hyökkäykseen vastatoimena asetetut EU:n pakotteet ja mahdolliset Venäjän vastapakotteet vaikuttavat laajasti yhteiskunnan eri toimintoihin. Kelassa tilanne vaikuttaa ainakin etuuksien maksamiseen. Lisäksi Ukrainasta saapuvien pakolaisten mahdollisuus päästä sosiaaliturvan piiriin vaikuttaa Kelan toimintaan.

Kelan rahoituksen tulevaisuudennäkymiin vaikuttaa edellä mainittujen suhdanneluonteisten tekijöiden, sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirtymisen hyvinvointialueille sekä väestörakenteen muutosten lisäksi myös maan hallitusohjelman linjausten toimeenpano.

Muuttuva taloustilanne haastaa Kelan rahoitusta

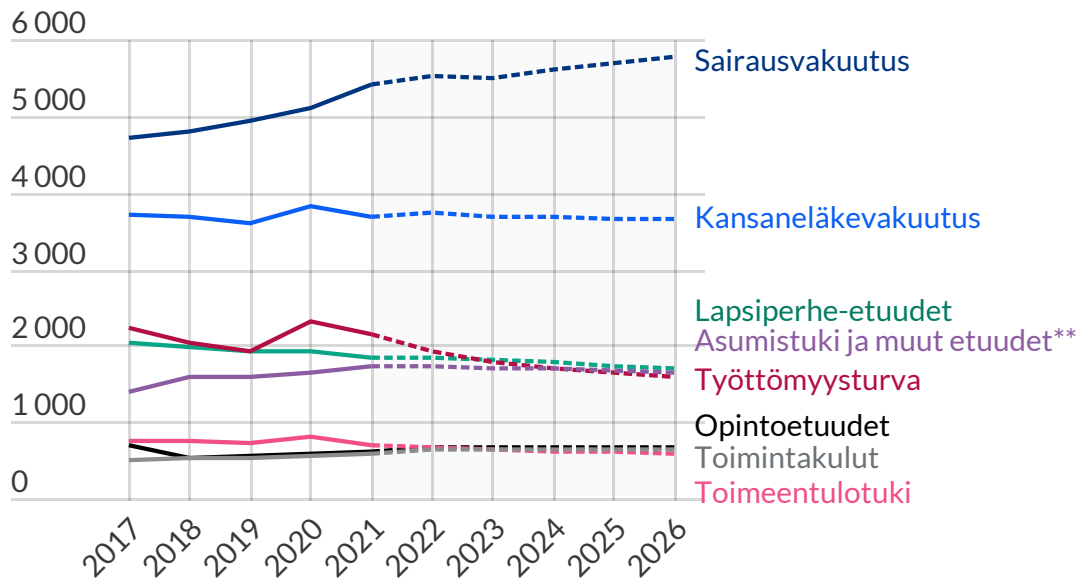
Koronavirusepidemia vaikuttaa vielä lähivuosina Kelan etuuksiin ja niiden rahoitukseen. Osa sairastuvista ja karanteeniin asetettavista henkilöistä saa Kelasta etuuksia. Väliaikaisesti sairaanhoitovakuutuksen piiriin otetut koronavirustestit ja koronarokotukset on kyetty toimeenpanemaan ja rahoittamaan joustavasti sairaanhoitovakuutuksen kautta. Koronaepidemiasta johtuva työttömien ja lomautettujen määrän kasvu on lisännyt Kelan perusturvaetuuksien tarvetta.

Vuosina 2022–2026 menokehitykseen vaikuttavat oletukset työttömyyden ja väestön kehityksestä. Talousoletuksissa työttömyyden arvioidaan hieman laskevan nykytasosta vuoteen 2025 saakka. Syntyvyyden oletetaan pysyvän nykytasolla koko kehyskauden. Ennusteiden mukaan huoltosuhde huononee edelleen seuraavina vuosikymmeninä ikääntyneiden määrän kasvaessa ja työikäisen väestön supistuessa. Iäkkään väestön kasvu kasvattaa kokonaiseläkemenoja. Kelan eläkemenot vähenevät edelleen, kun taas työeläkemenot kasvavat.

Marraskuun 2021 ennusteen mukaan Kelan rahoituksen tulevaisuuden näkymät ovat etuuskulujen osalta vakaat. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 Kelan kulut pysyvät reaalisesti ennallaan. Vuodesta 2022 vuoteen 2026 kulujen arvioidaan hieman laskevan.

Äkillinen perusturvaetuuksien kulujen kasvu nosti valtion rahoitusosuutta etuuksista ja toimintakuluista vuonna 2020–2021. Vuonna 2021 palkansaajien ansaitsema palkkasumma oli ennustettua suurempi. Tämä lisäsi Kelan sairausvakuutusmaksujen tuottoja. Sairausvakuutusmaksut laskivat vuonna 2022, mutta niiden arvioidaan hieman nousevan vuosiksi 2023–2026.

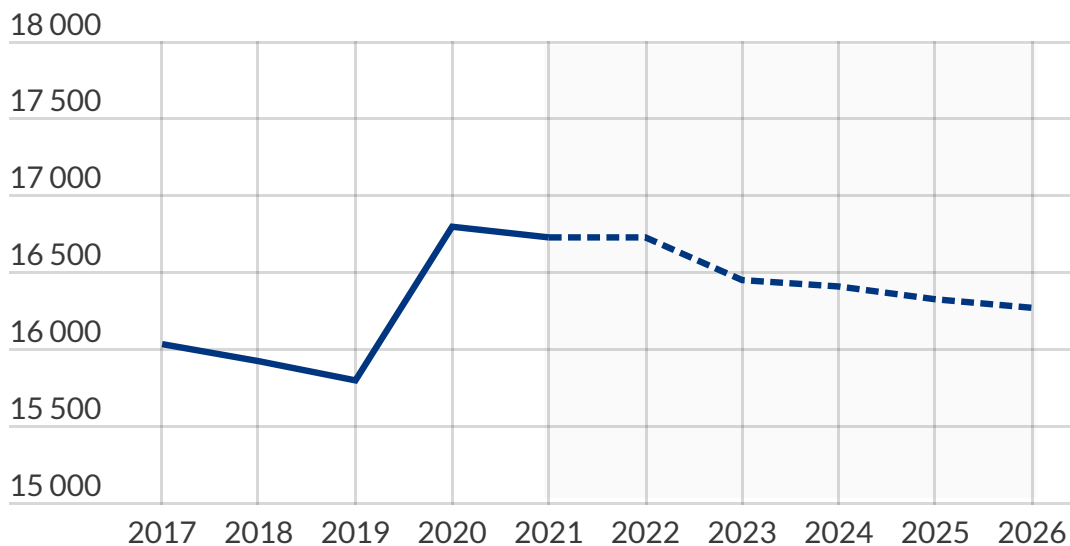
Kelan kulut etuuslajeittain 2017–2026, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahana.

**Sisältää sotilasavustukset, vammaisten tulkkaukspalvelut, rintamaveteraanien kuntoutusmatkat, paperittomien kiireellisen sosiaalihuollon sekä YTHS-korvaukset.

Kelan kulut yhteensä 2017–2026, milj. euroa*

*Vuoden 2021 rahassa

Huom! Katkaistu asteikko.

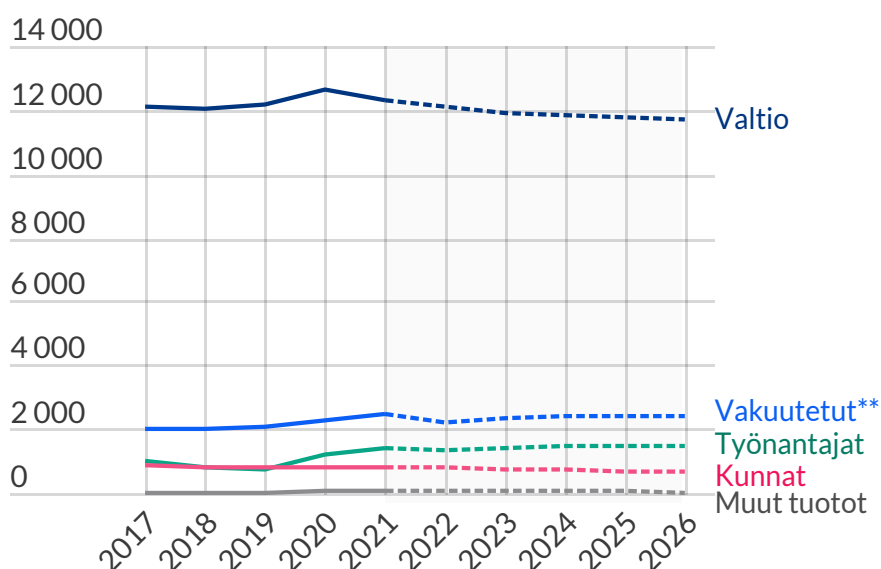
Valtio rahoittaa vuoden 2022 kuluista noin 74 %. Vakuutetut maksavat etuus- ja toimintakuluista 13 % (määrä muodostuu sairausvakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksuista). Työnantajien vakuutusmaksuilla katetaan 8 % Kelan menoista. Kunnat maksavat 5 %, ja nämä varat ohjataan lastenhoidon tukeen sekä työttömyysturvaan. Valtion rahoitusosuus työtulovakuutuksessa on noin 14 % työtulovakuutuksen kuluista. Muu kuin valtion rahoittama osuus työtulovakuutuksesta rahoitetaan vakuutusmaksuilla, ja siltä osin kulujen rahoitusosuudet ovat työnantajille 52 % ja vakuutetuille 48 %. Sairaanhoidovakuutuksessa kulujen rahoitusosuudet ovat valtio 67 % ja vakuutettujen vakuutusmaksut 33 %. Valtion osuuden arvioidaan olevan noin 73–72 % vuosina 2023–2026.

Monikanavarahoitusta käsitellyt parlamentaarinen työryhmä ei esittänyt isoja muutoksia sairaanhoito-
korvauksiin. Sairaanhoidovakuutuksen korvauksiin kohdistuu kuitenkin edelleen hallituksen linjaamia säästötarpeita.

Sosiaaliturvan selkeyttämiseksi on esitetty muun muassa perusturvaetuuksien yhdenmukaistamista, perustuloa ja osallistavaa sosiaaliturvaa. Mitä enemmän nykyisiä etuuksia kyetään yhdistämään ja säädöksiä yksinkertaistamaan, sitä selkeämmäksi muodostuu myös niiden rahoitus. Sosiaaliturvauudistus saattaa toteutuessaan vaikuttaa Kelan etuuksien rahoitukseen.

2020-luvulla Kelan toimintakuluja kasvattaa etuusjärjestelmien, asiointipalvelujen ja tietoturvan uudistaminen. Tulevina vuosina Kelan toimintakulujen osuus kokonaiskuluista kasvaa erityisesti kehittämisiin-
vestointien vuoksi. Kelan etuuslустаohjelma on mittava uudistus. Muuttuvassa toimintaympäristössä Kelalta vaaditaan entistä kattavampaa ja nopeampaa palvelutarjontaa. Tämä on välttämätöntä, jotta Kelan etuuskäsittelyn ja asiakaspalvelun palvelutaso ja -kyky kyetään turvaamaan myös 2030-luvulla.

Kelan tuotot 2017–2026, milj. €*

*Vuoden 2021 rahana.

**Sisältää palkansaajien ja yrittäjien päivärahamaksun, yrittäjien lisärahoitusosuuden, sairaanhoidomaksun, Työllisyysrahaston Kelalle tilittämän työttömyysvakuutusmaksun ja vuodesta 2021 alkaen opiskelijoiden terveydenhoitomaksun tuotot.

Toimielimet ja neuvottelukunnat 2021

Toimielimet

Valtuutetut

Slunga-Poutsalo Riikka, kansanedustaja, puheenjohtaja (varalla: Kotiaho Jouni, kansanedustaja)

Nurminen Ilmari, kansanedustaja, varapuheenjohtaja (varalla: Berg Kim, kansanedustaja)

Elomaa Ritva, kansanedustaja (varalla: Lundén Mikko, kansanedustaja)

Forsgrén Bella, kansanedustaja (varalla: Virta Sofia, kansanedustaja)

Häkkänen Antti, kansanedustaja (varalla: Ikonen Anna-Kaisa, kansanedustaja 10.9. asti,

Kaleva Atte, kansanedustaja 14.9. alkaen)

Kontula Anna, kansanedustaja (varalla: Hänninen Katja, kansanedustaja)

Lohi Markus, kansanedustaja (varalla: Aittakumpu Pekka, kansanedustaja)

Mattila Hanna-Leena, kansanedustaja (varalla: Honkonen Petri, kansanedustaja)

Mäkynen Matias, kansanedustaja (varalla: Eloranta Eeva-Johanna, kansanedustaja)

Niikko Mika, kansanedustaja (varalla: Juuso Kaisa, kansanedustaja)

Salonen Kristiina, kansanedustaja (varalla: Werning Paula, kansanedustaja)

Sarkomaa Sari, kansanedustaja (varalla: Koulumies Terhi, kansanedustaja)

Tilintarkastajat

Helkiö Mikko, tarkastusneuvos, JHT, HT, puheenjohtaja

(varalla: Ala-aho Virpi, kaupunginreviisori, JHTT)

Kiljunen Anneli, kansanedustaja, varapuheenjohtaja (varalla: Väätäinen Tuula, kansanedustaja)

Järvinen Heli, kansanedustaja (varalla: Suoniemi Tero, poliittinen asiantuntija)

Kurvinen Antti, kansanedustaja 22.6. asti, Huttunen Hanna, kansanedustaja 23.6. alkaen

(varalla: Kinnunen Mikko, kansanedustaja)

Laiho Mia, kansanedustaja (varalla: Vartiainen Juhana, kansanedustaja)

Lindén Aki, kansanedustaja (varalla: Eskelinen Seppo, kansanedustaja)

Niemi Veijo, kansanedustaja (varalla: Juvonen Arja, kansanedustaja)

Tuomela Ulla-Maija, KHT, JHT (varalla: Lehto Ari, KHT, JHT)

Hallitus

Kiukas Vertti, pääsihteeri, hallituksen puheenjohtaja
Nieminen Mira, rikoskomisario, varapuheenjohtaja
Backman Heli, ylijohtaja 28.2. asti
Brax Tuija, pääsihteeri
Lehtinen Leila, johtaja
Niemi Veli-Mikko, ylijohtaja 1.3. alkaen
Rehula Juha, sosionomi
Siekkinen Saana, johtaja
Sipilä Timo, johtaja
Särkelä Riitta, pääsihteeri
Toivola Tommi, johtaja 1.7. alkaen
Sarlin Tuija, puheenjohtaja, henkilöstön edustaja, puhe- ja läsnäolo-oikeus

Johtajat

Antila Outi, pääjohtaja
Mäki-Lohiluoma Kari-Pekka, johtaja
Nissilä Nina, johtaja

Johtavat toimihenkilöt

Tulosityksiköiden johtajat

Taponen Petteri (asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö) 31.8. asti
Jussila Antti (asiakkaan lähipalvelujen tulosityksikkö) 1.9. alkaen
Jussila Antti (etuuspalvelujen tulosityksikkö) 31.8. asti
Hänninen Sari (valtakunnallisten asiakkuuspalvelujen tulosityksikkö) 1.9. alkaen
Melanen Jukka (IT-palvelujen tulosityksikkö)
Lindgren Marina (tietopalvelujen tulosityksikkö)
Linkova Nina (yhteisten palvelujen tulosityksikkö)

Sisäisen tarkastuksen päällikkö

Manninen Eeva

Johdon tukiyksikön johtaja:

Korhola Heli

Viestintäyksikön johtaja:

Marjamäki Pipsa Lotta 1.1.–31.1. ja 1.9. alkaen
Korhonen Ville 1.2.–31.8.

Johtava ylläjäkäri:

Leinonen Janne

Neuvottelukunnat ja foorumit

Kelan neuvottelukuntakokonaisuuden kuuluu kolme lakisääteistä neuvottelukuntaa sekä Kelan itsensä asettamat vuorovaikutukselliset foorumit.

Neuvottelukuntien tehtävät on määritelty laissa. Foorumit toimivat Kelan sidosryhmä- ja asiantuntija-eliminä kunkin teeman sisällöllisessä ja strategisessa kehittämistyössä.

Neuvottelukuntien ja foorumien jäsenet edustavat viranomaisia, yhteisöjä, etujärjestöjä. Toimintaan osallistuu myös Kelan asiantuntijoita.

Kelan neuvottelukunta

Antila Outi, pääjohtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Korhola Heli, strategiajohtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja

Lundqvist Anna-Stiina, vastaava sidosryhmätyön ja vastuullisuuden asiantuntija, sihteeri

Auvinen Erkki, työelämäasiantuntija 1.3. – 30.9.

Grekin Satu, toiminnanjohtaja

Heikura Markku, pääjohtaja

Hämäläinen Ulla, finanssineuvos

Konola Kirsi, toimitusjohtaja 1.12. alkaen

Köli Pekka, varapuheenjohtaja

Laitinen Jaana, johtava asiantuntija

Lehtonen Seija, erityisasiantuntija

Maijala Riitta, ylijohdaja

Makkula Janne, työmarkkinajohtaja

Markkula-Kivisilta Hanna, pääsihteeri

Mikkola Hennamari, tutkimusyksikön päällikkö

Myllärinen Tarja, johtaja

Norrback Ole, puheenjohtaja

Nummelin Ida, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 1.10. alkaen

Ojala Katri, johtava asiantuntija

Pohjonen Petri, pääjohtaja 30.11. asti

Siika-aho Liisa, johtaja

Sillanpää Jani, sosiaalipolitiikan asiantuntija 31.1. asti

Tervahauta Markku, pääjohtaja

Tolonen Ilpo, toimitusjohtaja

Tuomisto Sakari, sosiaalipolitiikan asiantuntija 1.2. alkaen

Työläjäri Riitta, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 28.2. asti

Viskari Janne, pääjohtaja

Sairausvakuutusasiain neuvottelukunta

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Reija Jääskeläinen, osaamiskeskuksen päällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja

Ismo Hiljanen, suunnittelun asiantuntija, neuvottelukunnan sihteeri

Jaska Siikavirta, johtaja

Pasi Pohjola, osastopäällikkö

Liisa Siika-aho, johtaja

Eva Ojala, neuvotteleva virkamies

Lauri Vuorenkoski, terveystieteiden asiantuntija

Henna Virtomaa, toiminnanjohtaja

Auli Rytivaara, asiantuntijalääkäri

Eveliina Vigelius, asiantuntija

Tuuli Glantz, sosiaalipoliittinen asiantuntija

Kari Haring, asiantuntijalääkäri 28.1.2021 saakka

Riitta Työläjä, asiantuntijalääkäri 28.1.2021 alkaen

Riitta Työläjä, asiantuntijalääkäri 28.1.2021 saakka

Samppa Koskela, juristi 28.1.2021 alkaen

Katri Ojala, johtava asiantuntija

Tarja Filatov, kansanedustaja

Sanna Antikainen, kansanedustaja

Sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta

Janne Leinonen, neurologian erikoislääkäri, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Miia Turpeinen, arviointiylilääkäri, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja

Katariina Kallio-Laine, vastaava asiantuntijalääkäri, neuvottelukunnan sihteeri

Jäsenet:

Ilona Autti-Rämö, pääsihteeri

Markus Henriksson, ylijohtaja

Eero Hirvensalo, ylilääkäri

Erika Jääskeläinen, dosentti

Satu Lahti, professori

Eija Lönnroos, professori

Mika Mäkelä, vastaava ylilääkäri

Eva Helaskoski, työterveyshuollon erikoislääkäri

Heikki Pärnänen, johtaja

Henna Virtomaa, toiminnanjohtaja

Timo Strandberg, professori

Markku Sumanen, professori

Pekka Ylöstalo, professori

Asiantuntijat:

Sari Atula, dosentti

Oskari Heikinheimo, professori

Sari Helminen, vastaava asiantuntijahammaslääkäri

Risto Huupponen, professori

Hanna-Mari Jauhonen, tutkijalääkäri

Asko Järvinen, osastonylilääkäri

Helena Kastarinen, ylilääkäri

Karoliina Koskenvuo, tutkimustiimin päällikkö

Tanja Laukkala, dosentti

Heikki Lukkarinen, toimialajohtaja

Jukka Meurman, professori

Raija Sipilä, toimituspäällikkö

Tero Soukka, vastuualuejohtaja

Liisa Suominen, professori

Kirsi Vainiemi, vastaava ylilääkäri

Lääkejaosto

Miia Turpeinen, dosentti, jaoston puheenjohtaja
Katariina Klintrup, vastaava asiantuntijalääkäri, jaoston sihteeri
Risto Huupponen, professori
Hanna-Mari Jauhonen, tutkijalääkäri
Asko Järvinen, osastonylilääkäri
Helena Kastarinen, ylilääkäri
Jarmo Salo, lastentautien erikoislääkäri
Eija Lönnroos, professori
Anne Rönneberg, suunnittelija
Janne Leinonen, johtava ylilääkäri

Hammaslääketieteen jaosto

Pekka Ylöstalo, professori, jaoston puheenjohtaja
Sari Helminen, vastaava asiantuntijahammaslääkäri, jaoston sihteeri
Satu Lahti, professori
Jukka Meurman, professori
Henna Virtomaa, toiminnanjohtaja
Tero Soukka, vastuualuejohtaja
Liisa Suominen, professori

Opiskeluterveydenhuollon foorumi

Reija Jääskeläinen, osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja
Mari Stenberg, erikoissuunnittelija, foorumin sihteeri
Katariina Poskiparta, toimitusjohtaja (varalla Päivi Metsäniemi, johtajaylilääkäri)
Annika Stadius, opintopalvelupäällikkö
Päivi Laakkonen, opintokuraattori
Pirkko Vartiainen, professori
Saara Maalismaa, opiskelijapalveluiden päällikkö
Malla Parkkonen, asiantuntija
Petra Pieskä, sosiaalipolitiikan asiantuntija (varalla Sakari Tuomisto, sosiaalipolitiikan asiantuntija)
Ninni Kuparinen, hallituksen jäsen (varalla Miisa Tervala, hallituksen jäsen)
Johanna Jahnukainen, kehittämisspäällikkö
Piia Kuusisto, ryhmäpäällikkö
Emmi Lehtonen, tiimipäällikkö

Työterveyshuoltofoorumi

Reija Jääskeläinen, osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja

Kirsi Airinen, ryhmäpäällikkö, foorumin varapuheenjohtaja

Nina Jaakkola, suunnittelun asiantuntija, foorumin sihteeri

Anu Tuovinen, johtava asiantuntija

Miia Kannisto, johtava asiantuntija

Auli Rytivaara, asiantuntijalääkäri

Antti Tanskanen, asiantuntija

Anna Kukka, työelämän kehittämisen asiantuntija

Marja Tallavaara, asiantuntija

Kari Aikio, aluepäällikkö

Kristiina Mukala, lääkintöneuvos

Työläjäarvi, Riitta, asiantuntijalääkäri↔↔

Anne Mironen, työympäristö- ja tasa-arvoasioiden asiantuntija

Merja Blomqvist, työfysioterapeutti

Hanna Nummila, työfysioterapeutti

Heli Hannonen, työterveyspsykologi

Sanna Selinheimo, työterveyspsykologi

Pilvi Österman, puheenjohtaja ↔

Marja Alanne, johtava työterveyshoitaja

Johanna Larkio, johtava työterveyslääkäri

Anniina Anttila, vastaava työterveyslääkäri

Harri Hellsten, työmarkkina-asioiden päällikkö

Albert Mäkelä, asiantuntija

Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija 3.9.2021 alkaen, Erkki Auvinen 21.4.–2.9.2021

Kaija Ojanperä, työelämäasiantuntija

Liisamari Krüger, ylilääkäri

Eva Helaskoski, johtaja

Satu Soini, ylilääkäri

Timo Hujanen, suunnittelun asiantuntija

Paula Melart, asiantuntijalääkäri

Eläkefoorumi

Heli Hänninen, osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja 1.9.2021 alkaen

Mia Helle, yksikön päällikkö, foorumin puheenjohtaja 31.8.2021 saakka

Marja-Leena Seppälä, suunnittelun asiantuntija, foorumin varapuheenjohtaja 31.8.2021 saakka

Heidi Heikura, vastaava suunnittelija, foorumin varapuheenjohtaja 1.9.2021 alkaen
Raija-Liisa Foudila, vastaava suunnittelija, foorumin sihteeri
Hanna Tossavainen, neuvotteleva virkamies
Outi Luoma-Aho, budjettineuvos
Marjukka Hietaniemi, kehityspäällikkö
 Minka Hauta-aho, lakimies
Sinikka Näätsaari, työura- ja eläkeasioiden päällikkö
 Tuuli Glantz, sosiaalipoliittinen asiantuntija
Samppa Koskela, juristi
 Riitta Työläjäarvi, sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija, 30.9.2021 saakka
 Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteellinen asiantuntija, 1.10.2021 alkaen
Katri Ojala, johtava asiantuntija
 Anu Tuovinen, johtava asiantuntija
Marja Tallavaara, asiantuntija
 Timo Sipilä, johtaja
Antti Tanskanen, asiantuntija
 Vesa Rantahalvari, johtava asiantuntija
Harri Hellstén, työmarkkina-asioiden päällikkö
 Albert Mäkelä, asiantuntija
Matti Niiranen, toiminnanjohtaja 31.8.2021 saakka
Maarit Kuikka, toiminnanjohtaja 1.9.2021 alkaen
 Anssi Kemppi, toiminnanjohtaja
Timo Kokko, toiminnanjohtaja
 Jan Koskimies, toiminnanjohtaja
Seija Lehtonen, erityisasiantuntija 31.10.2021 saakka
Janne Pelkonen, yhteiskuntavaikuttamisen päällikkö 1.11.2021 alkaen
Jenni Blomgren, suunnittelun asiantuntija

Kuntoutuksen asiakasfoorumi

Mikko Toivanen, osaamiskeskuksen päällikkö, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Riikka Peltonen, suunnittelun asiantuntija, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja sihteeri
Seija Sukula, erityisasiantuntija
 Anne Kanto-Ronkanen, erityisasiantuntija
Patrik Tötterman, erityisasiantuntija
 Päivi Haavisto-Vuori, neuvotteleva virkamies
Kaisa Rätty, opetusneuvos / Mia Vartiainen, opetusneuvos

Jouni Järvinen, opetusneuvos
Ellen Vogt, erityisasiantuntija
Tuula Kock, asiantuntijalääkäri
Päivi Pollari, suunnittelija
Arja Alamehtä, suunnittelija
Mauri Kallinen, kuntoutusylilääkäri
Aki Vainionpää, kuntoutusylilääkäri
Jaana Ylitalo, puheenjohtaja
Anne Höglund, hallituksen jäsen
Martti Poteri, palvelupäällikkö
Sirku Reponen, projektipäällikkö
Virpi Siiskonen, vammaisfoorumin hallituksen jäsen
Riitta Saksanen, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija
Marko Jääskeläinen, yrittäjä
Jukka Sariola, puheenjohtaja
Pia Hytönen, toiminnanjohtaja
Jaana Hirvonen, kehitysjohtaja
Susanna Rynänen, kuntoutussuunnittelija
Janne Leinonen, johtava ylilääkäri
Jan Löfstedt, vastaava asiantuntijalääkäri

Kuntoutuksen kumppanuusfoorumi

Mikko Toivanen, osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja
Tuula Ahlgren, osaamiskeskuksen kuntoutuspalveluryhmän päällikkö, foorumin varapuheenjohtaja ja sihteeri
Seija Sukula, erityisasiantuntija
Anne Kanto-Ronkanen, erityisasiantuntija
Patrik Tötterman, erityisasiantuntija
Päivi Haavisto-Vuori, neuvotteleva virkamies
Edustaja puuttuu, STEA
Heidi Pursiainen, seurantavastaava
Ellen Vogt, erityisasiantuntija
Tuula Kock, asiantuntijalääkäri
Riitta Työläjärvi, asiantuntijalääkäri
Ilkka Kaukoranta, pääekonomisti
Auli Rytivaara, asiantuntijalääkäri

Juhani Ruutiainen, professori
Edustaja puuttuu, MTK
Maire Lumiaho, lakimies,
Edustaja puuttuu, STTK
Samppa Koskela, juristi
Mika Pekkonen, lääketieteellinen johtaja
Jarno Talvitie, asiantuntija
Päivi Opari, erityisasiantuntija
Soile Kuitunen, toimitusjohtaja
Janne Pelkonen, erityisasiantuntija
Edustaja puuttuu, Suomen Yrittäjät
Albert Mäkelä, asiantuntija
Mauri Kallinen, kuntoutusylilääkäri
Aki Vainionpää, kuntoutusylilääkäri
Tiina Mäkinen, puheenjohtaja
Hanna-Maija Kause, johtava asiantuntija 4.3.2021 asti
Katri Ojala, johtava asiantuntija 5.3.2021 alkaen
Outi Töytäri, kuntoutusalan asiantuntija
Marja Lampainen, fysioterapeutti
Janne Leinonen, johtava ylilääkäri
Jan Löfsted, vastaava asiantuntijalääkäri
Edustaja puuttuu, Kela
Riitta Seppänen-Järvelä, tutkimuspäällikkö

Työttömyysturvafoorumi

Pasi Pajula, toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja
Filippa Nikkinen ryhmäpäällikkö, foorumin varapuheenjohtaja
Teija Hautera suunnittelun asiantuntija, foorumin sihteeri
Marjaana Maisonlahti, hallitusneuvos
Kirsi Päivänsalo, neuvotteleva virkamies
Timo Meling, vanhempi hallitussihteeri
Eeva Vartio, hallitussihteeri
Marko Aarnio, toimistopäällikkö
Satu Luojola, lakimies
Aki Villman, toiminnanjohtaja
Outi Mäki, hallituksen puheenjohtaja
Vesa Rantahalvari, johtava asiantuntija

Mikko Räsänen, asiantuntija
Harri Hellstén, työmarkkina-asioiden päällikkö
Albert Mäkelä, asiantuntija
Pirjo Väänänen, sosiaaliasioiden päällikkö
Alli Tiensuu, työvoimapoliittinen asiantuntija
Samppa Koskela, juristi
Patrizio Lainà, pääekonomisti
Heikki Taulu, ekonomisti
Katri Ojala, johtava asiantuntija
Maria Kauppinen
Elina Pajula, sisältövastaava
Marko Mäki-Hakola, elinkeinojohtaja
Marja Tallavaara, asiantuntija
Filippa Nikkinen, ryhmäpäällikkö

Toimeentulotukifoorumi

Pasi Pajula, toimeentuloturvaetuuksien osaamiskeskuksen päällikkö, foorumin puheenjohtaja
Mira Halme, suunnittelun asiantuntija, foorumin sihteeri
Mikko Friipyöli, erityisasiantuntija
Edustaja puuttuu
Arto Salmela, neuvotteleva virkamies
Jarmo Lindén, johtaja
Kimmo Huovinen, apulaisjohtaja
Marie Reijo, erikoistutkija
Mira Kajantie, yliaktuaari
Minna Kivipelto, tutkimuspäällikkö
Jussi Tervola, tutkimuspäällikkö
Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö
Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön päällikkö
Anne Savolainen, asuntopäällikkö
Kaisa Palomäki, asiantuntija
Minna Ryhänen, palvelupäällikkö
Assi Sihvonen, sosiaalityön esimies
Terhikki Ahonen, johtava sosiaalityöntekijä
Taru Herranen, palvelupäällikkö
Kaisu Kammonen, erityisasiantuntija

Henna Kuitunen, kehittämiskoordinaattori
Petri Liski, kiinteistökehityspäällikkö
Jyrki Lappi, maankäyttöjohtaja
Elina Wiljanen, sosiaalityöntekijä
Minna Virta, johtaja
Mikko Autio, asumisen asiantuntija
Jukka Kokkinen, asuntotoimenpäällikkö
Kaisa Kohvakka, aikuissosiaalityön ja kuntouttavien palveluiden johtava sosiaalityöntekijä
Laura Vääntinen, aikuissosiaalityön ja kuntouttavien palveluiden johtava sosiaalityöntekijä
Sanna Räsänen, johtava sosiaalityöntekijä
Tanja Bäck, johtava sosiaalityöntekijä
Katri Hiltunen, asuntotoimenjohtaja
Helene Vanninen, asuntoasiainkoordinaattori
Sanna Mutikainen, johtava sosiaalityöntekijä
Kati Saarela, tulosityksiköpäällikkö
Ellen Vogt, erityisasiantuntija
Annika Korpela, lakimies
Laura Hassi, asiantuntija
Susanna Rahkonen, neuvotteleva virkamies
Ritva Liukonen, erityisasiantuntija
Rita Lääkkölä, suunnittelun asiantuntija
Sami Tuori, suunnittelun asiantuntija
Signe Jauhiainen, tutkimuspäällikkö

Kansaneläkelaitoksen tuloslaskelma ja tase vuosilta 2021 ja 2020, 1 000 euroa

Kansaneläkelaitoksen tuloslaskelma

Kansaneläkelaitoksen tuotot

	2021	2020
Etuusrahastojen tuotot		
Kansaneläkerahasto		
Valtion osuudet kansaneläkevakuutuksen etuuksista	-3 703 050	-3 747 414
Kansaneläkerahaston tuotot yhteensä	-3 703 050	-3 747 414
Sairausvakuutusrahasto		
Työtulovakuutus		
Työtulovakuutuksen vakuutusmaksut	-2 662 861	-2 259 835
Valtion osuudet työtulovakuutuksen etuuksista	-324 769	-295 991
Työtulovakuutus yhteensä	-2 987 630	-2 555 827
Sairaanhoitovakuutus		
Sairaanhoitovakuutuksen vakuutusmaksut	-972 790	-925 670
Valtion osuus sairaanhoitovakuutuksen etuuksiin	-1 765 808	-1 630 940
Saadut EU-korvaukset	-39 875	-48 119
Lääkekorvausmenojen palautusmaksu	-38 040	-32 870
Takautumissuoritukset	-224	-255
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	-2 816 737	-2 637 854
Sairausvakuutusrahaston tuotot yhteensä	-5 804 367	-5 193 681
Sosiaaliturvan yleisrahasto (Sty)		
Valtion osuus Sty:n etuuksista	-5 864 660	-6 129 471
Kuntien osuus Sty:n etuuksista	-818 732	-785 920
Ahvenanmaan osuus Sty:n etuuksista	-12 082	-12 086
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-239 000	-207 300
Muut Sty:n tuotot etuuksiin	-125	-64
Sosiaaliturvan yleisrahaston tuotot yhteensä	-6 934 598	-7 134 841
Etuusrahastojen sijoitusten tuotot ja kulut	-9 064	-6 378
Etuusrahastojen rahoitustuotot ja kulut	1 932	787
Etuusrahastojen muut tuotot ja kulut	-11 813	-864
Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto	-75 762	0
Etuusrahastojen tuotot yhteensä	-16 536 723	-16 082 390
Valtion osuus etuusrahastojen toim. kuluista	-447 878	-417 801
Palvelurahaston tuotot		
Toimintatuotot	-17 381	-15 018
Myyntituotot	-16 871	-17 541
Rahoitustuotot ja kulut	21	7
Palvelurahaston tuotot yhteensä	-34 231	-32 551
Eläkevastuurahaston tuotot		
Kannatusmaksut	-66 961	-55 041
Omaisuuksien tuotot	-113 317	-65 260
Muut tuotot ja kulut	-462	-400
Työntekijöiden eläkemaksut	-25 468	-24 154
Vilma-laitosten hyvitykset	-11 791	-11 023
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-3 323	-3 764
Eläkevastuurahaston tuotot yhteensä	-221 323	-159 642
Kansaneläkelaitoksen tuotot yhteensä	-17 240 155	-16 692 385

Kansaneläkelaitoksen kulut

	2021	2020
Etuusrahastot		
Etuuskulut		
Kansaneläkevakuutus		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 691 998	3 744 466
Sairausvakuutus		
Työtulovakuutus	2 727 328	2 496 132
Sairaanhoitovakuutus	2 698 316	2 510 183
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Työttömyysturvaetuudet	2 155 514	2 265 584
Lapsiperheiden etuudet	1 832 841	1 884 132
Opintoetuudet	607 181	578 044
Asumistuki	1 590 777	1 566 522
Toimeentulotuki	686 411	734 073
Muut etuudet	61 874	106 486
Etuuskulut yhteensä	16 052 240	15 885 621
OTH järjestämisen kulut	75 762	0
Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto	75 762	0
Etuusrahastojen toimintakulut		
Etuusrahastojen toimintatuotot	-8 050	-7 364
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	313 443	302 051
Henkilösivukulut	96 828	79 807
Henkilöstökulut yhteensä	410 271	381 858
Muut toimintakulut	133 387	115 610
Ostopalvelut	56 653	56 074
Etuusrahastojen toimintakulut yhteensä	592 262	546 177
Etuusrahastojen kulut yhteensä	16 720 264	16 431 798
Kuntoutusvarauksen muutos	-4 670	13 975
Palvelurahaston kulut		
Henkilöstö- ja tilaressurssien ostot	17 657	15 083
IT-käyttökulut	10 346	8 721
Muut kulut	3 660	2 691
Käyttöomaisuuden poistot	5 205	2 881
Palvelurahaston kulut yhteensä	36 868	29 375
Eläkevastuurahaston kulut		
Toimisuhte-eläkkeet	113 694	111 309
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	9 253	8 798
Muut kulut	-2	31
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	19 302	7 515
Eläkevastuurahaston kulut yhteensä	142 248	127 652
Kansaneläkelaitoksen kulut yhteensä	16 894 710	16 602 801
Kansaneläkelaitoksen ylijäämä +/- alijäämä -	345 445	89 584

Kansaneläkelaitoksen tase

Kansaneläkelaitoksen vastaavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Etuusrahastojen IT-ohjelmat	4 432	6 346
Palvelurahaston IT-ohjelmat	1 909	2 540
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 341	8 885
Aineelliset hyödykkeet		
Etuusrahastojen rakennukset	72 174	72 505
Etuusrahastojen perusparannukset	43 523	40 098
Etuusrahastojen koneet ja kalusto	10 731	9 487
Palvelurahaston koneet ja kalusto	3 914	6 862
Etuusrahastojen kiinteistöennakot	1 655	4 078
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	131 998	133 030
Erillisrahoitteisten hankkeiden investoinnit	431	0
Kansaneläkelaitoksen sijoitukset		
Etuusrahastojen käyttöomaisuussijoitukset	41 288	37 107
Käyttöomaisuussijoitukset yhteensä	41 288	37 107
Etuusrahastojen korkorahastot	40 612	40 430
Eläkevastuurahaston korkorahastot	354 845	280 322
Etuusrahastojen osakkeet ja osuudet	27 121	35 235
Eläkevastuurahaston osakkeet ja osuudet	1 663 365	1 576 959
Eläkevastuurahaston muut sijoitukset	46 308	31 806
Muut sijoitukset yhteensä	2 132 251	1 964 752
Kansaneläkelaitoksen sijoitukset yhteensä	2 173 539	2 001 859
Kansaneläkelaitoksen pysyvät vastaavat yhteensä	2 312 309	2 143 774
Eläkevastuurahaston vajaus	68 495	68 492
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3 198	2 936
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 198	2 936
Lyhytaikaiset saamiset		
Etuusrahastojen rahastojen väliset saamiset	8 207	14 148
Etuusrahastojen myyntisaamiset	2 026	3 466
Palvelurahaston myyntisaamiset	751	452
Etuusrahastojen siirtosaamiset	8 772	25 792
Palvelurahaston siirtosaamiset	4 877	3 758
Etuusrahastojen muut saamiset	7 896	7 856
Palvelurahaston muut saamiset	0	221
Eläkevastuurahaston muut saamiset	14 332	14 029
Etuusrahastojen ennakkomaksut	345 488	394 838
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	392 349	464 562

	2021	2020
Rahoitusarvopaperit		
Eläkevastuurahaston arvopaperit	270	170
Rahoitusarvopaperit yhteensä	270	170
Rahat ja pankkisaamiset		
Etuusrahastojen rahat ja pankkisaamiset	1 323 793	1 252 343
Palvelurahaston rahat ja pankkisaamiset	17 146	15 472
Eläkevastuurahaston rahat ja pankkisaamiset	16 835	61 571
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	1 357 774	1 329 385
Kansaneläkelaitoksen vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 753 592	1 797 053
Kansaneläkelaitoksen vastaavaa yhteensä	4 134 395	4 009 319
Kansaneläkelaitoksen vastattavaa	2021	2020
Oma pääoma		
Etuusrahastot		
Kansaneläkerahasto		
Rahasto vuoden alussa	-55 266	-53 203
Rahaston muutos	-9 786	-2 063
Kansaneläkerahasto yhteensä	-65 052	-55 266
Tilikauden tulos	9 786	2 063
Sairausvakuutusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-491 395	-439 040
Rahaston muutos	-259 221	-52 355
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-750 616	-491 395
Tilikauden tulos	259 221	52 355
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-455	-455
Rahaston muutos	0	0
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	-455	-455
Tilikauden tulos	0	0
Etuusrahastot yhteensä	-547 115	-492 697
Palvelurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-6 042	-2 867
Rahaston muutos	2 637	-3 176
Palvelurahasto yhteensä	-3 405	-6 042
Tilikauden tulos	-2 637	3 176
Eläkevastuurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-835 189	-827 674
Rahaston muutos	-19 302	-7 515
Eläkevastuurahasto yhteensä	-854 491	-835 189
Tilikauden tulos	79 075	31 990
Rahastot yhteensä	-1 328 573	-1 298 763
Arvonkorotusrahastot		
Etuusrahastot		
Rahastot vuoden alussa		
Kansaneläkerahasto	-108 510	-95 360
Sairausvakuutusrahasto	-35 880	-35 680
Sosiaaliturvan yleisrahasto	-49	-49
Rahastot vuoden alussa yhteensä	-144 439	-131 089

	2021	2020
Rahastojen muutos		
Kansaneläkerahasto	9 819	-13 149
Sairausvakuutusrahasto	3 301	-201
Sosiaaliturvan yleisrahasto	0	0
Rahastojen muutos yhteensä	13 120	-13 350
Eläkevastuurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-1 028 757	-799 746
Rahaston muutos	-35 975	-229 011
Eläkevastuurahasto yhteensä	-1 064 733	-1 028 757
Arvonkorotusrahastot yhteensä	-1 196 052	-1 173 196
Muu oma pääoma		
Palvelurahasto		
Kanta-puskurivarat	-2 837	-2 177
Eläkevastuurahasto		
Muu oma pääoma	-238 262	-159 187
Muu oma pääoma yhteensä	-241 099	-161 364
Kansaneläkelaitoksen ylijäämä	-345 445	-89 584
Kansaneläkelaitoksen oma pääoma yhteensä	-3 111 169	-2 722 907
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-75 912	-61 937
Varauksen muutos	-59 935	-60 319
Varojen käyttö	64 604	46 344
Kuntoutusvaraus yhteensä	-71 243	-75 912
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Etuusrahastojen pitkäaikainen vieras pääoma	-12 932	-12 040
Palvelurahaston pitkäaikainen vieras pääoma	-2 680	-4 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-15 612	-16 040
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Etuusrahastojen saadut ennakot	-466 244	-767 222
Palvelurahaston saadut ennakot	-6 229	-6 784
Etuusrahastojen rahastojen väliset velat	-5 521	-7 154
Palvelurahaston rahastojen väliset velat	-1 369	-1 268
Eläkevastuurahaston rahastojen väliset velat	-1 317	-5 726
Etuusrahastojen ostovelat	-9 227	-6 639
Palvelurahaston ostovelat	-2 511	-2 015
Etuusrahastojen siirtovelat	-92 243	-83 493
Palvelurahaston siirtovelat	-8 907	-6 798
Etuusrahastojen muut lyhytaikaiset velat	-336 497	-302 650
Palvelurahaston muut lyhytaikaiset velat	-660	-221
Eläkevastuurahaston muut lyhytaikaiset velat	-5 646	-4 490
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-936 371	-1 194 460
Kansaneläkelaitoksen vieras pääoma yhteensä	-951 983	-1 210 500
Kansaneläkelaitoksen vastattavaa yhteensä	-4 134 395	-4 009 319

Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain vuosilta 2021 ja 2020, 1 000 euroa

Kansaneläkerahaston tuloslaskelma

	2021	2020
Tuotot		
Valtion osuudet etuuksista	-3 703 050	-3 747 414
Sijoitusten tuotot ja kulut	-9 064	-6 378
Rahoitustuotot ja kulut	126	51
Muut tuotot ja kulut	-4 720	-280
Tuotot yhteensä	-3 716 708	-3 754 021
Etuuskulut		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 691 998	3 744 466
Etuuskulut yhteensä	3 691 998	3 744 466
Etuuskate	-24 710	-9 556
Toimintakulut	69 460	67 302
Valtion osuus toimintakuluista	-54 535	-59 810
Erillisrahoitteisten hankkeiden tuotot	-2 255	-1 517
Erillisrahoitteisten hankkeiden kulut	2 255	1 517
Ylijäämä + / alijäämä -	9 786	2 063

Kansaneläkerahaston tase

	2021	2020
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
IT-ohjelmat	4 411	4 602
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 411	4 602
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	61 852	61 985
Perusparannukset	24 597	23 722
Koneet ja kalusto	2 149	2 025
Erillisrahoitteisten hankkeiden investoinnit	431	0
Ennakkomaksut	4 713	4 956
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	93 742	92 687
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	14 436	13 153
Muut sijoitukset	27 121	35 235
Sijoitukset yhteensä	41 557	48 388
Pysyvät vastaavat yhteensä	139 710	145 677
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	2 686	7 186
Myyntisaamiset	1 729	1 233
Siirtosaamiset	869	423
Muut saamiset	28	641
Ennakkomaksut	262	55 020
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 573	64 503
Rahat ja pankkisaamiset	112 309	288 614
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	117 882	353 118
Vastaavaa yhteensä	257 592	498 795

Vastattavaa	2021	2020
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto		
Rahasto vuoden alussa	-55 266	-53 203
Rahaston lisäys/vähennys	-9 786	-2 063
Kansaneläkerahasto yhteensä	-65 052	-55 266
Tilikauden tulos	9 786	2 063
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-108 510	-95 360
Rahaston lisäys/vähennys	9 819	-13 149
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-98 690	-108 510
Ylijäämä (-)/Alijäämä (+)	-9 786	-2 063
Oma pääoma yhteensä	-163 742	-163 775
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velka valtiolle toimintakuluista	-4 134	-813
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-4 134	-813
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-58 222	-297 833
Rahastojen väliset velat	-2 624	-6 584
Ostovelat	747	996
Siirtovelat	-20 510	-19 294
Muut lyhytaikaiset velat	-9 051	-11 465
Tilitettävä arvonlisävero	-57	-27
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-89 716	-334 206
Vieras pääoma yhteensä	-93 850	-335 019
Vastattavaa yhteensä	-257 592	-498 795

Sairausvakuutusrahaston tuloslaskelma

	2021	2020
Tuotot		
Työtulovakuutus		
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	-1 238 821	-1 110 606
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	-1 424 040	-1 149 229
Valtion osuudet etuuksista	-324 769	-295 991
Työtulovakuutus yhteensä	-2 987 630	-2 555 827
Sairaanhoitovakuutus		
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	-972 790	-925 670
Takautumissuoritukset	-224	-255
Valtion osuudet sairaanhoitovakuutukseen	-1 765 808	-1 630 940
Saadut EU-korvaukset	-39 875	-48 119
Lääkekorvausmenojen palautusmaksu	-38 040	-32 870
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	-2 816 737	-2 637 854
Rahoitustuotot ja kulut	883	212
Muut tuotot ja kulut	-7 084	-473
Tuotot yhteensä	-5 810 569	-5 193 942

	2021	2020
Etuuskulut		
Työtulovakuutus		
Päivärahaetuudet	2 044 448	1 847 400
Kuntoutusrahaetuudet	218 043	183 106
Muut korvaukset	464 837	465 625
Työtulovakuutus yhteensä	2 727 328	2 496 132
Sairaanhoitovakuutus		
Sairaanhoitokorvaukset	2 196 417	2 060 492
Työterveyshuolto	5 247	21 874
Kuntoutuspalvelut	454 766	376 548
Muut etuudet yhteensä	41 886	51 269
Sairaanhoitovakuutus yhteensä	2 698 316	2 510 183
Etuuskulut yhteensä	5 425 644	5 006 314
Etuuskate	-384 925	-187 627
Toimintakulut	227 067	215 712
Valtion osuus toimintakuluista	-96 693	-94 415
Kuntoutusvarauksen muutos	-4 670	13 975
Ylijäämä + / alijäämä -	259 221	52 355

Sairausvakuutusrahaston tase

Vastaavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
IT-ohjelmat	656	1 402
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	656	1 402
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	10 322	10 520
Perusparannukset	15 252	14 284
Koneet ja kalusto	4 741	4 256
Ennakkomaksut	3 060	4 005
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	33 375	33 066
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	27 060	24 163
Korkorahastot	40 612	40 430
Sijoitukset yhteensä	67 673	64 593
Pysyvät vastaavat yhteensä	101 704	99 061
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	1 398	0
Myyntisaamiset	815	2 441
Siirtosaamiset	3 776	2 040
Muut saamiset	7 860	7 166
Ennakkomaksut	129 356	119 962
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	143 205	131 609
Rahat ja pankkisaamiset	744 555	490 787
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	887 760	622 397
Vastaavaa yhteensä	989 464	721 458

Vastattavaa	2021	2020
Oma pääoma		
Sairausvakuutusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-491 395	-439 040
Rahaston lisäys/vähennys	-259 221	-52 355
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-750 616	-491 395
Tilikauden tulos	259 221	52 355
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-35 880	-35 680
Rahaston lisäys/vähennys	3 301	-201
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-32 580	-35 880
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-259 221	-52 355
Oma pääoma yhteensä	-783 195	-527 275
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-75 912	-61 937
Varauksen lisäys	-59 935	-60 319
Varojen käyttö	64 604	46 344
Kuntoutusvaraus yhteensä	-71 243	-75 912
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velka valtiolle toimintakuluista	-3 067	-1 724
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-3 067	-1 724
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-1 275	-2
Rahastojen väliset velat	-2 897	-570
Ostovelat	-5 250	-4 403
Siirtovelat	-47 412	-42 998
Muut lyhytaikaiset velat	-75 125	-68 571
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-131 960	-116 546
Vieras pääoma yhteensä	-135 026	-118 270
Vastattavaa yhteensä	-989 464	-721 458

Sosiaaliturvan yleisrahaston tuloslaskelma

	2021	2020
Tuotot		
Valtion osuus etuuksista	-5 864 660	-6 129 471
Kuntien osuus etuuksista	-818 732	-785 920
Ahvenanmaan osuus etuuksista	-12 082	-12 086
Palkansaaajan työttömyysvakuutusmaksu	-239 000	-207 300
Takautumissuoritukset työnantajilta	-40	-29
EU:n asetuksen nro 883 korvaukset	-85	-35
Rahoitustuotot ja kulut	923	523
Muut tuotot ja kulut	-9	-110
Tuotot yhteensä	-6 933 684	-7 134 428

	2021	2020
Etuuskulut		
Työttömyysturvaetuudet	2 155 514	2 265 584
Lapsiperheiden etuudet	1 832 841	1 884 132
Opintoetuudet	607 181	578 044
Asumistuki	1 590 777	1 566 522
Toimeentulotuki	686 411	734 073
Muut etuudet	61 874	106 486
Etuuskulut yhteensä	6 934 598	7 134 841
Etuuskate	914	413
Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto		
Valtion osuus opiskeluterveydenhuoltoon	-56 594	0
OTH-terveydenhoitomaksut	-19 167	0
OTH-järjestämisen kulut	75 762	0
Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto	0	0
Toimintakulut	295 735	263 163
Valtion osuus toimintakuluista	-296 650	-263 577
Ylijäämä + / alijäämä -	0	0

Sosiaaliturvan yleisrahaston tase

Vastaavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
ICT-ohjelmat	-634	341
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	-634	341
Aineelliset hyödykkeet		
Perusparannukset	3 675	2 092
Koneet ja kalusto	3 840	3 206
Ennakkomaksut	-6 118	-4 882
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 397	415
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	-209	-209
Sijoitukset yhteensä	-209	-209
Pysyvät vastaavat yhteensä	554	547
Vaihtuvat vastaavat		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3 198	2 936
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 198	2 936
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	4 123	6 962
Myyntisaamiset	-518	-208
Siirtosaamiset	4 127	23 329
Muut saamiset	8	49
Ennakkomaksut	215 870	219 856
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	223 611	249 988
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	226 809	252 924
Rahat ja pankkisaamiset	466 929	472 941
Vastaavaa yhteensä	694 292	726 412

Vastattavaa		
Oma pääoma	2021	2020
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-455	-455
Rahaston lisäys/vähennys	0	0
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	-455	-455
Tilikauden tulos	0	0
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-49	-49
Rahaston lisäys/vähennys	0	0
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-49	-49
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	0	0
Oma pääoma yhteensä	-504	-504
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velka valtiolle toimintakuluista	-2 533	-6 567
Muut pitkäaikaiset velat	-3 198	-2 936
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-5 731	-9 503
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-406 747	-469 387
Ostovelat	-4 725	-3 231
Siirtovelat	-24 320	-21 201
Muut lyhytaikaiset velat	-252 264	-222 587
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-688 057	-716 406
Vieras pääoma yhteensä	-693 788	-725 909
Vastattavaa yhteensä	-694 292	-726 412

Palvelurahaston tuloslaskelma

	2021	2020
Tuotot		
Toimintatuotot	-17 381	-15 018
Myyntituotot	-16 871	-17 541
Rahoitustuotot ja kulut	21	7
Tuotot yhteensä	-34 231	-32 551
Kulut		
Henkilöstö- ja tilaresurssien ostot	17 657	15 083
ICT-käyttökulut	10 346	8 721
Käyttöomaisuuden poistot	5 205	2 881
Muut kulut	3 660	2 691
Kulut Yhteensä	36 868	29 375
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-2 637	3 176

Palvelurahaston tase

Vastaavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
ICT-ohjelmat	1 909	2 540
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 909	2 540
Aineelliset hyödykkeet		
ICT-kone- ja laiteinvestoinnit	3 914	6 861
Koneet ja kalusto	0	1
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 914	6 862
Pysyvät vastaavat yhteensä	5 823	9 402
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	751	452
Siirtosaamiset	4 877	3 758
Muut saamiset	0	221
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 628	4 432
Rahat ja pankkisaamiset	17 146	15 472
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	22 775	19 904
Vastaavaa yhteensä	28 598	29 306

Vastattavaa	2021	2020
Oma pääoma		
Palvelurahasto		
Rahasto vuoden alussa	-6 042	-2 867
Rahaston lisäys/vähennys	2 637	-3 176
Palvelurahasto yhteensä	-3 405	-6 042
Kanta-puskurivarat		
Kanta-puskurivarat vuoden alussa	-2 177	-2 177
Kanta-puskurivarat lisäys/vähennys	-660	0
Kanta-puskurivarat yhteensä	-2 837	-2 177
Tilikauden tulos	-2 637	3 176
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	2 637	-3 176
Oma pääoma yhteensä	-6 242	-8 219
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velka valtiolle	-2 680	-4 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-2 680	-4 000
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-6 229	-6 784
Rahastojen väliset velat	-1 369	-1 268
Ostovelat	-2 511	-2 015
Siirtovelat	-8 907	-6 798
Muut lyhytaikaiset velat	-660	-221
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-19 676	-17 086
Vieras pääoma yhteensä	-22 356	-21 086
Vastattavaa yhteensä	-28 598	-29 306

Eläkevastuurahaston tuloslaskelma

	2021	2020
Tuotot		
Kannatusmaksut	-66 961	-55 041
Omaisuuksien tuotot	-113 317	-65 260
Muut tuotot ja kulut	-462	-400
Työntekijöiden eläkemaksut	-25 468	-24 154
Vilma-laitosten hyvitykset	-11 791	-11 023
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-3 323	-3 764
Tuotot yhteensä	-221 323	-159 642
Kulut		
Toimisuhte-eläkkeet	113 694	111 309
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	9 253	8 798
Muut kulut	-2	31
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	19 302	7 515
Kulut yhteensä	142 248	127 652
Ylijäämä (+) / Alijäämä (-)	79 075	31 990

Eläkevastuurahaston tase

Vastaavaa	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Korkorahastot	354 845	280 322
Osakkeet ja osuudet	1 663 365	1 576 959
Muut sijoitukset	46 308	31 806
Sijoitukset yhteensä	2 064 518	1 889 087
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 064 518	1 889 087
Eläkevastuurahaston vaje	68 495	68 492
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset Vilma-laitoksilta	4 349	3 789
Saamiset Kevalta	9 983	10 240
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	14 332	14 029
Rahoitusarvopaperit	270	170
Rahat ja pankkisaamiset	16 835	61 571
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	31 437	75 770
Vastaavaa yhteensä	2 164 450	2 033 349
Vastattavaa		
Oma pääoma	2021	2020
Eläkevastuurahasto		
Katettava vastuu vuoden alussa	-835 189	-827 674
Katettavan vastuun lisäys/vähennys	-19 302	-7 515
Eläkevastuurahasto yhteensä	-854 491	-835 189
Muu oma pääoma	-238 262	-159 187
Tilikauden tulos	79 075	31 990
Arvonkorotusrahasto		
Rahasto vuoden alussa	-1 028 757	-799 746
Rahaston lisäys/vähennys	-35 975	-229 011
Arvonkorotusrahasto yhteensä	-1 064 733	-1 028 757
Ylijäämä (-) / Alijäämä (+)	-79 075	-31 990
Oma pääoma yhteensä	-2 157 486	-2 023 133
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	-1 317	-5 726
Velka Kevalle	-5 646	-4 490
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-6 964	-10 216
Vieras pääoma yhteensä	-6 964	-10 216
Vastattavaa yhteensä	-2 164 450	-2 033 349

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen rakenne, perusteet ja arvostusperiaatteet

Kelan tuloslaskelma ja tase esitetään tilinpäätöksessä yhdistettynä siten, että kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja yleisen sosiaaliturvan luvut on yhdistetty. Eläkevastuurahasto ja palvelurahasto esitetään omakatteisina rahastoina. Yhdistetystä taseesta on eliminoitu kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja yleisen sosiaaliturvan väliset erät. Yhdistetyn tuloslaskelman ja taseen lisäksi kustakin rahastosta on oma tuloslaskelmansa ja taseensa.

Tilinpäätöksen perusteet noudattavat valtuutettujen päätöksen mukaisesti pääosin maksuperustetta etuuksien osalta. Olennaisia suoriteperusteisia kirjauseriä ovat rahastojen väliset tilitykset, ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut, sairauksien ehkäisemis- ja kuntoutusvaraus, korot, käyttö- ja sijoitusomaisuuden ostot ja myynnit, kurssierot ja vastaavat erät sekä toimintakulut.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen varauksen käyttö kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti kuluksi yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta ja muilta osin sitomuserusteella. Myös varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan.

Valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytetään käypiä arvoja. Arvonkorotukset ja niiden peruutukset on kirjattu taseeseen ja arvonalennukset ja niiden oikaisut tuloslaskelmaan. Käyvän arvon määrittelyssä on osakkeissa käytetty tilinpäätöshetken pörssikursseja. Kiinteistöjen ja kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden arvot perustuvat kiinteistöryhmän arvioihin ja osittain ulkopuolisiin arvioihin.

Toimintakulujen 40/60-jaosta kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston kesken luovuttiin vuoden 2009 alussa. Toimintakulut jaetaan kansaneläkerahastosta, sairausvakuutusrahastosta ja sosiaaliturvan yleisrahastosta maksettaviksi osuuksiksi. Jo ennen kirjanpito vuoden alkua määritellään toimintolaskentaan perustuvat rahastoittaiset toimintakulujen osuusprosentit. Toimintakulut jaetaan kirjanpidon kuukausitason- ja tilinpäätöslaskelmissä näiden prosenttien mukaan. Rahastojen välisiä toimintakuluosuuksia ei pääsääntöisesti muuteta kesken vuoden, vaan vasta seuraavan vuoden alusta lukien, jos muutosten ennakoidaan olevan olennaisia.

Syksyllä 2020 aktuaari- ja talouspalveluryhmä vahvisti toimintakulujen rahastoittaisiksi jakosuhteiksi vuodelle 2021 seuraavat osuudet: kansaneläkerahasto 10 %, sairausvakuutusrahasto 39 % ja sosiaaliturvan yleisrahasto 51 %.

Ennen 1.1.2009 tehtyjen investointihankintojen poistot kohdistetaan kirjanpidossa kansaneläkerahastolle ja sairausvakuutusrahastolle jakosuhteessa 40/60. Vuodesta 2009 alkaen tehdyt käyttöomaisuusinvestoinnit ja niiden poistot kohdistetaan kansaneläkerahastolle, sairausvakuutusrahastolle ja sosiaaliturvan yleisrahastolle edellä mainittujen toimintakulujen jakosuhteiden mukaisesti. Jos investointi kohdistuu selkeästi vain osaan rahastoista tai yhteen rahastoon, kohdistetaan se sekä siitä tehtävät poistot kuitenkin vain ko. rahastoille tai rahastolle.

Vuoden 2021 toimintakuluosuudet poistojen kohdistamisten jälkeen ovat seuraavat: kansaneläkerahasto 10,26 %, sairausvakuutusrahasto 38,98 % ja sosiaaliturvan yleisrahasto 50,76 %.

Käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot.

Poistoajat ovat seuraavat:

kalustoinvestoinnit	10 vuotta	it-kone- ja laiteinvestoinnit	4 vuotta
puhelinvaihteinvestoinnit	10 vuotta	muut kone- ja laiteinvestoinnit	5 vuotta
it-ohjelmoinvestoinnit (ostetut)	5 vuotta	toimitilojen peruskorjaukset	5 vuotta
kiinteistöjen peruskorjaukset	20 vuotta	kiinteistöt	30 vuotta

Vuoden 2022 toimintakuluosuudet:

Kansaneläkelaitoksen aktuaari- ja talouspalveluryhmä on vahvistanut toimintakulujen rahastoittaisiksi jakosuhteiksi vuodelle 2022 seuraavat: kansaneläkerahasto 10 %, sairausvakuutusrahasto 38 % sosiaaliturvan yleisrahasto 52 %. Poistojen todellinen jakautuminen rahastoittain muuttaa vahvistettuja prosentteja vähäisessä määrin.

2. Kansaneläkelaitoksen tuotot, 1 000 euroa

	2021	2020
Kansaneläkerahasto		
Valtion osuudet kansaneläke-etuuksista	2 185 866	2 246 796
Valtion osuudet vammaisetuuksista	571 877	556 169
Valtion osuudet asumistuista	644 750	634 200
Muut valtion osuudet kansaneläkerahaston etuuksista	300 556	310 249
Kansaneläkerahasto yhteensä	3 703 050	3 747 414
Sairausvakuutusrahasto		
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	1 238 821	1 110 606
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	1 424 040	1 149 229
Valtion osuudet työtulovakuutuksen etuuksista	324 769	295 991
Työtulovakuutus yhteensä	2 987 630	2 555 827
Sairaanhoidovakuutuksen vakuutusmaksut	972 790	925 670
Takautumissuoritukset	224	255
Valtion osuudet etuuksista	1 765 808	1 630 940
Saadut EU-korvaukset	39 875	48 119
Lääkekorvausmenojen palautusmaksu	38 040	32 870
Sairaanhoidovakuutus yhteensä	2 816 737	2 637 854
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	5 804 367	5 193 681
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Valtion osuus sosiaaliturvan yleisrahaston etuuksista	5 864 660	6 129 471
Kuntien suoritukset lastenhoidon tukeen	301 758	338 926
Kuntien suoritukset työmarkkinatuen passiiviosaan	516 974	446 993
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	239 000	207 300
Muut sosiaaliturvan yleisrahaston tuotot etuuksista	12 207	12 150
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	6 934 598	7 134 841
Etuusrahastojen etuustuotot yhteensä	16 442 015	16 075 936
Etuusrahastojen muut tuotot		
Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto*	75 762	0
Sijoitusten tuotot ja kulut	9 064	6 378
Rahoitustuotot ja kulut	-1 932	-787
Käyttöomaisuuden myyntituotot	11 813	864
Etuusrahastojen muut tuotot yhteensä	94 708	6 454
<small>*Kansaneläkelaitos vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti 1.1.2021 alkaen (Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta 2019/695).</small>		
Valtion osuus etuusrahastojen toimintakuluista	447 878	417 801
Palvelurahasto		
Toimintatuotot	17 381	15 018
Myyntituotot	16 871	17 541
Rahoitustuotot ja kulut	-21	-7
Palvelurahaston tuotot yhteensä	34 231	32 551

	2021	2020
Eläkevastuurahasto		
Kannatusmaksut	66 961	55 041
Omaisuuuden tuotot	113 779	65 660
Työntekijöiden eläkemaksut	25 468	24 154
Vilma-laitosten hyvitykset	11 791	11 023
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	3 323	3 764
Eläkevastuurahaston tuotot yhteensä	221 323	159 642
Kansaneläkelaitoksen tuotot yhteensä	17 240 155	16 692 385

3. Etuuskulut, 1 000 euroa

	2021	2020
Kansaneläkerahasto		
Kansaneläkkeet	2 162 674	2 216 309
Perhe-eläkkeet	23 951	24 522
Suoritukset Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle	797	1 194
Takuueläke	264 453	262 144
Eläketuki	25 695	38 627
Rintamasotilasetuudet	9 810	11 657
Eläkkeensaajien asumistuet	646 941	636 253
Vammaisetuudet	557 636	553 731
Muut kansaneläkerahaston etuudet	41	28
Eläke- ja vammaisetuudet yhteensä	3 691 998	3 744 466
Sairausvakuutusrahasto		
Työtulovakuutus		
Sairauspäivärahat *	1 031 307	897 435
Vanhempainpäivärahat	1 002 982	937 318
Kuntoutusrahat	218 043	183 106
Lomakustannuskorvaukset työnantajille	43 736	41 325
Perhevapaakustannuskorvaukset työnantajille	54 235	48 625
Sairauspäivärahat YEL-vakuutetuille	7 804	8 601
Sairauspäivärahasuoritukset Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle	2 355	4 047
Työterveyshuolto	366 866	375 675
Työtulovakuutus yhteensä	2 727 328	2 496 132

*Koronaepidemian vaikutuksesta sairauspäivärahoihin sisältyvää tartuntatautipäivärahaa maksettiin 115,4 milj. euroa (28,5 milj.euroa).

	2021	2020
Sairaanhoidovakuutus		
Lääkekorvaukset	1 711 318	1 634 905
Lääkäripalkkiokorvaukset	96 605	93 373
Tutkimus- ja hoitokorvaukset	70 888	40 559
Matkakorvaukset	317 606	291 655
Työterveyshuolto YTHS	5 247	21 874
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus	57 747	37 100
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus	225 858	194 301
Harkinnanvarainen kuntoutus	171 161	145 146
Terveystilan ja työkyvyn lisäselvitykset	44	49
Sairaanhoidokulusuoritukset Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle	1 952	3 355
EU-korvaukset	39 890	47 865
Sairaanhoidovakuutus yhteensä	2 698 316	2 510 183
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	5 425 644	5 006 314

	2021	2020
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Peruspäivärahat	378 049	398 272
Työmarkkinatuki **	1 777 413	1 867 253
Vuorottelukorvaus	53	60
Lastenhoidon tuki	302 689	340 233
Lapsilisät	1 362 113	1 375 073
Äitiysavustus	10 562	10 793
Adoptiotuki	299	293
Elatustuki	157 179	157 740
Opintoetuudet	607 181	578 044
Asumistuki	1 590 777	1 566 522
Rintamaveteraanien matkakorvaukset	80	109
Sotilasavustus	17 078	16 370
Vammaisten tulkkauspalvelut	42 951	38 825
Paperittomien sosiaalihuoltomaksut	1 708	1 216
Väliaikainen epidemiakorvaus ***	57	49 966
Perustoimeentulotuki	686 411	734 073
Saadut palautukset päättäneisiin etuuksiin	-1	-1
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	6 934 598	7 134 841

**Koronaepidemian vaikutuksesta oikeutta työttömyysturvaan laajennettiin koskemaan väliaikaisesti myös yrittäjiä. Yrittäjille maksettu työmarkkinatuki oli vuoden 2021 aikana yhteensä 181,5 milj. euroa (165,8 milj. euroa).

*** Väliaikaisen epidemiakorvauksen maksaminen kohdistui pääosin vuoteen 2020 ja vuonna 2021 oli lähinnä takautuvia maksuja ja palautuksia.

Etuskulut yhteensä	16 052 240	15 885 621
---------------------------	-------------------	-------------------

4. Etuuskate, 1 000 euroa

	2021	2020
Tuotot		
Kansaneläkerahasto	3 703 050	3 747 414
Sairausvakuutusrahasto	5 804 367	5 193 681
Sosiaaliturvan yleisrahasto	6 934 598	7 134 841
Sijoitusten tuotot ja kulut	9 064	6 378
Rahoitustuotot ja kulut	-1 932	-787
Muut tuotot ja kulut	11 813	864
Tuotot yhteensä	16 460 961	16 082 390
Kulut		
Eläke- ja vammaisetuudet	3 691 998	3 744 466
Työtulovakuutus	2 727 328	2 496 132
Sairaanhoitovakuutus	2 698 316	2 510 183
Työttömyysturvaetuudet	2 155 514	2 265 584
Lapsiperheiden etuudet	1 832 841	1 884 132
Opintoetuudet	607 181	578 044
Asumistuki	1 590 777	1 566 522
Toimeentulotuki	686 411	734 073
Muut etuudet	61 874	106 486
Kulut yhteensä	16 052 240	15 885 621
Etuuskate	408 721	196 770

5. Sijoitusten tuotot ja kulut sekä rahoitustuotot ja kulut, 1 000 euroa

	2021	2020
Kansaneläkerahasto		
Sijoitusten tuotot ja kulut		
Osinkotuotot	665	787
Sijoitusten myyntituotot	8 399	5 591
Sijoitusten tuotot ja kulut yhteensä	9 064	6 378
Rahoitustuotot ja kulut	-126	-51
Kansaneläkerahasto yhteensä	8 938	6 327
Sairausvakuutusrahasto		
Rahoitustuotot ja kulut	-883	-212
Sairausvakuutusrahasto yhteensä	-883	-212
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Rahoitustuotot ja kulut	-923	-523
Sosiaaliturvan yleisrahasto yhteensä	-923	-523
Palvelurahasto		
Rahoitustuotot ja kulut	-21	-7
Palvelurahasto yhteensä	-21	-7

	2021	2020
Eläkevastuurahasto		
Sijoitusten tuotot ja kulut		
Osinkotuotot	32 922	31 689
Sijoitusten myyntituotot	49 384	31 072
Sijoitusten myyntitappiot	-1 178	-1 430
Vuokratuotot	2 174	2 212
Arvonmuutokset sijoituksista	30 626	2 188
Sijoitusten tuotot ja kulut yhteensä	113 927	65 731
Rahoitustuotot ja kulut	-148	-71
Eläkevastuurahasto yhteensä	113 779	65 660

6. Henkilöstökulut, 1 000 euroa

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	329 330	312 165
Lomapalkkavelan muutos	3 337	6 640
Muut korvaukset	-4	-2
Kanta korvaukset	-17 657	-15 083
RAJA-yhteyspisteen korvaukset	-358	-382
Etätulkkauksen korvaukset	-202	-280
Erillisrahoitteisten hankkeiden korvaukset	-1 003	-1 008
Palkat ja palkkiot yhteensä	313 443	302 051
Kannatusmaksut	66 961	55 041
Lakisääteiset henkilösivukulut	14 194	10 055
Muut henkilösivukulut	15 673	14 711
Henkilösivukulut yhteensä	96 828	79 807
Henkilöstökulut yhteensä	410 271	381 858
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	8 344	8 032
Vakinaiset	7 516	7 099
Määräaikaiset	828	934
Palkkoihin liittyvien luontoisetujen verotusarvo	2 866	3 811
Hallitukselle ja johtajille maksetut palkat ja palkkiot	775	728
Valtuutettujen, hallituksen ja tilintarkastajien muut kulut		
Valtuutetut	3	3
Hallitus	1	6
Tilintarkastajat (sisäiset)	0	2
Tilintarkastajat (BDO Audiator Oy)	124	132
Kulut yhteensä	128	143

	2021	2020
Kelan toimielinten kuukausi- ja kokouspalkkiot		
Valtuutetut		
Valtuutettujen puheenjohtaja:		
Kuukausipalkkio	617,33 €	617,33 €
Kokouspalkkio	154,33 €	154,33 €
Valtuutettu:		
Kuukausipalkkio	493,87 €	493,87 €
Kokouspalkkio	123,47 €	123,47 €
Tilintarkastajat		
Tilintarkastajien puheenjohtaja:		
Kuukausipalkkio	427,38 €	427,38 €
Kokouspalkkio	123,47 €	123,47 €
Tilintarkastaja:		
Kuukausipalkkio	284,92 €	284,92 €
Kokouspalkkio	123,47 €	123,47 €
Hallitus		
Hallituksen puheenjohtaja:		
Kuukausipalkkio	821,00 €	821,00 €
Kokouspalkkio	232,00 €	232,00 €
Hallituksen jäsen:		
Kuukausipalkkio	532,00 €	532,00 €
Kokouspalkkio	232,00 €	232,00 €
Henkilöstön edustaja:		
Kuukausipalkkio	0,00 €	0,00 €
Kokouspalkkio	131,00 €	131,00 €

Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet hallituksen kokouksiin vuonna 2021 seuraavasti:

Vertti Kiukas, pj (11 kertaa), Mira Nieminen varapj. (11), Tuija Brax (11), Juha Rehula (11), Saana Siekkinen (11), Timo Sipilä (10), Riitta Särkelä (10), Leila Lehtinen (11), Tommi Toivola (11), Heli Backman, 28.2.2021 saakka (2), Veli-Mikko Niemi, 2.3.2021 alkaen (9), Tuija Sarlin, henkilökunnan edustaja (11)

Pääjohtajan ja johtajien palkat

	2021	2020
Kelan johtajien kokonaispalkkaus määräytyi seuraavasti:		
Pääjohtaja Outi Antila	18 570,57 €/KK	18 314,17 €/KK
Johtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	15 934,81 €/KK	15 714,80 €/KK
Johtaja Nina Nissilä	14 830,57 €/KK	14 625,81 €/KK

Kokonaispalkkaus sisältää mahdollisen autoedun. Lisäksi johtajilla on puhelinetu. Oikeus ravintoetuun ja työpaikkaterveydenhuoltoon määräytyy kuten muillakin toimihenkilöillä.

7. Kansaneläkelain 98§:n ja 103§:n mukainen valtion osuus, 1 000 euroa

	2021	2020
Nettorahoitusomaisuus 1.1.	80 601	75 275
+ Tuotot yhteensä	2 245 661	2 307 622
Vakuutusmaksut		
Valtion osuus kansaneläkkeistä	2 185 866	2 246 796
Valtion osuus toimintakuluista	54 535	59 810
Omaisuu den tuotot	5 259	1 016
- Kulut yhteensä	2 247 258	2 302 882
Etuudet	2 187 464	2 242 056
Toimintakulut	59 794	60 826
+ Merkintäoikeuksien myyntituotot		
= Nettorahoitusomaisuus 31.12.	79 003	80 015
- 3,5 % tilikauden kuluista	78 654	80 601
= Rahaston vaje (-) tai ylijäämä (+)	349	-586
= Velka valtiolle toimintakuluista	4 134	227
= Saatava valtiolta toimintakuluista		
Valtion osuus rahoitusomaisuuden vähimmäismäärästä	349	-586

8. Sairausvakuutusrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

	2021	2020
Sairausvakuutus		
+ Vakuutusmaksut	3 635 651	3 185 505
+ Takautumissuoritukset	224	255
+Valtion osuudet etuuksiin	2 090 577	1 926 931
+ Saadut EU-korvaukset (sh-vakuutus)	39 875	54 860
+ Muut tuotot	38 040	32 870
- Etuudet	5 425 644	5 012 937
- Ennakkomaksujen lisäys (-)	9 394	4 368
= Kassajäämä I	369 329	183 116
Velka valtiolle/saatava (etuudet), muutos (+/-)	3 884	12 372
+ Omaisuustuotot	6 202	261
= Kassajäämä II	379 415	195 749
+ Valtion osuus toimintakuluista	96 693	94 415
- Toimintamenot	222 002	214 292
- Käyttöomaisuuden poistot	5 064	1 420
= Kassajäämä III	249 041	74 452
Velka valtiolle/saatava (toimintakulut), muutos (+/-)	-2 194	-1 705
=Kassajäämä IV	251 235	76 157
Pääomien lisäys (-)/vähennys (+)	0	0
Omaisuu den lisäys (-)/vähennys (+)	-5 944	654
Lyhytaikaisten velkojen / saatavien muutos (+/-)	-8 476	-6 483
+ Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	490 787	407 493
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	744 555	490 787
=	0	0

9. Sosiaaliturvan yleisrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

	2021	2020
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
+Valtion osuudet etuuksiin	5 876 742	6 141 557
+Kuntien osuudet	818 732	785 920
+Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	0	0
+Saadut ETA-korvaukset	85	35
+Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	239 000	207 300
+Takautumissuoritukset	40	29
-Etuudet	6 934 598	7 134 841
-Ennakkomaksujen lisäys (-)	-3 986	18 564
=Kassajäämä I	3 986	-18 564
Velka valtiolle/saatava (etuudet), muutos(+/-)	-32 154	-66 772
Velka kunnille/saatava, muutos(+/-)	104	-81
Velka tyött.vak.rhsto/saat., muut.(+/-)	0	-1
+Omaisuuksuotot	-914	-413
=Kassajäämä II	35 121	47 877
+Valtion osuus toimintakuluista	296 650	263 577
+Investointituotot	0	0
-Toimintamenot	290 389	262 427
-Käyttöomaisuuden poistot	5 346	736
=Kassajäämä III	36 035	48 290
Velka valtiolle/saatava (toimintakulut), muutos(+/-)	1 345	-5 747
=Kassajäämä IV	34 691	54 037
Omaisuuksien lisäys(-)/vähennys (+)	-6	233
Lyhytaik. velkojen/saatavien muutos(+/-)	40 697	-152 677
+Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	472 941	265 994
+Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	466 929	472 941
=	0	0

10. Eläkevastuurahaston kannatusmaksulaskelma, 1 000 euroa

	2021	2020
Täysi eläkevastuu 31.12.	2 219 457	2 113 667
Kateprosentti	38,5 %	39,0 %
Vähintään katettava vastuu 31.12.	854 491	824 330
Vähintään katettava vastuu 31.12. edellinen vuosi	824 330	807 101
Muutos	30 161	17 229
Työntekijäin maksuista kertynyt osuus eläkevastuusta 31.12.	0	0
Työntekijäin maksuista kertynyt osuus eläkevastuusta 31.12. edellinen vuosi	0	0
Muutos	0	0
Vähimmäismäärän ylittävä kate 31.12.	0	10 859
Vähimmäismäärän ylittävä kate 31.12. edellinen vuosi	10 859	20 573
Muutos	-10 859	-9 714
Koko vastuu 31.12.	854 491	835 189
Koko vastuu 31.12. edellinen vuosi	835 189	827 674
Eläkevastuurahaston katteen lisäys / vähennys	19 302	7 515

Kannatusmaksu:		2021	2020
Toimisuhte-eläkkeet	+	113 694	111 309
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	+	9 253	8 798
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	+	19 302	7 515
Eläkevastuurahaston muut kulut	+	-2	31
Edellisen vuoden kustannustenjaon tarkistus	+	244	199
Vilma-hyvitykset	-	11 791	11 023
Työntekijäin eläkemaksut	-	25 468	24 154
Omaisuu den tuotot ilman arvonmuutoksia ja myyntivoittoja	-	34 948	33 869
Työttömyysvakuutusrahaston suoritus ket	-	3 323	3 764
Kannatusmaksulla katettavat kulut		66 961	55 041
Kannatusmaksu ilman osakesiirtoa Kavasta		57 296	48 565
Siirretään osakkeita kansaneläkerahastosta (vähintään)		9 666	6 476

11. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa

Tilivuonna hankittu käyttöomaisuus on aikaisempina vuosina tilinpäätöksessä poistettu kansaneläkeasetuksen 19 §:ään perustuen kertapoistona. Poistot ovat sisältyneet kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston muihin toimintakuluihin. Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Vuoden 1998 tilinpäätöksestä lukien ei kulumattomasta käyttöomaisuudesta ole tehty enää poistoja.

	2021	2020
Eläkevastuurahaston kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.	42 758	46 838
Kertyneet arvonalennukset	-12 358	-14 338
Arvonkorotukset tilikauden alussa	1 400	1 400
Tasearvo 1.1.	31 800	33 900
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-4 080
Arvonlennukset tilikaudella	-800	1 980
Arvonkorotukset tilikaudella	15 300	0
Tasearvo 31.12.	46 300	31 800
Etuusrahastojen kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.	33 308	33 308
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-30 358	-30 027
Arvonkorotukset tilikauden alussa	69 555	69 555
Tasearvo 1.1.	72 505	72 836
Lisäykset tilikaudella	0	0
Tilikauden poistot	-331	-331
Arvonmuutokset tilikaudella	0	0
Tasearvo 31.12.	72 174	72 505
Etuusrahastojen IT-ohjelmat		
Hankintameno 1.1.	58 887	57 571
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-52 542	-49 654
Tasearvo 1.1.	6 346	7 917
Lisäykset tilikaudella	765	1 316
Vähennykset tilikaudella	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	0	0

	2021	2020
Tilikauden poistot	-2 678	-2 888
Tasearvo 31.12.	4 432	6 346
Rakennusten perusparannukset		
Hankintameno 1.1.	86 624	84 298
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-46 526	-40 715
Tasearvo 1.1.	40 098	43 583
Lisäykset tilikaudella	9 780	2 887
Vähennykset tilikaudella	-228	-561
Vähennysten kertyneet poistot	227	561
Tilikauden poistot	-6 353	-6 372
Tasearvo 31.12.	43 523	40 098
Ennakkomaksut 1.1.	4 078	2 859
Ennakkomaksujen muutos	-2 423	1 219
Ennakkomaksut 31.12.	1 655	4 078
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	34 378	36 817
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-24 891	-29 953
Tasearvo 1.1.	9 487	6 864
Lisäykset tilikaudella	6 304	5 665
Vähennykset tilikaudella	-1 216	-8 105
Vähennysten kertyneet poistot	234	8 104
Tilikauden poistot	-4 078	-3 043
Tasearvo 31.12.	10 731	9 487
Palvelurahaston käyttöomaisuus		
Hankintameno 1.1.	30 131	25 708
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-20 729	-17 847
Tasearvo 1.1.	9 402	7 861
Lisäykset tilikaudella	1 626	4 423
Vähennykset tilikaudella	-2 533	0
Vähennysten kertyneet poistot	542	0
Tilikauden poistot	-3 214	-2 881
Tasearvo 31.12.	5 823	9 402
Käyttöomaisuusosakkeet (toimisto-osakkeet)		
Hankintameno 1.1.	84 203	88 051
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-76 222	-80 070
Arvonkorotukset tilikauden alussa	33 402	33 944
Kertyneet arvonalennukset	-4 276	-4 276
Tasearvo 1.1.	37 107	37 649
Vähennykset tilikaudella	-3 410	-3 958
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset		
Vähennysten kertyneet poistot	3 182	3 848
Arvonkorotukset tilikaudella	4 870	0
Arvonalennukset tilikaudella	0	0
Arvonkorotusten peruutukset tilikaudella	-689	-542
Tasearvo 31.12.	41 288	37 107

12. Muut sijoitukset, 1 000 euroa

2021

2020

KANSANELÄKERAHASTO

Osakkeet (KP-tili 11180)

Tasearvo 1.1.	35 235	35 546
Hankinta-arvo 1.1.	4 819	5 704
Arvonkorotukset 1.1.	30 416	29 842
Vähennykset hankinta-arvo	-1 266	-886
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-8 399	-5 591
Arvonkorotukset	9 529	17 970
Arvonkorotusten peruutukset	-7 978	-11 805
Tasearvo 31.12.	27 121	35 235
Hankinta-arvo 31.12.	3 553	4 819
Arvonkorotukset 31.12.	23 568	30 416
Kertyneet arvonalennukset 31.12.		

SAIRAUSVAKUUTUSRAHASTO

2021

2020

Korkorahastot (KP-tili 21140)

Tasearvo 1.1.	40 430	40 229
Hankinta-arvo 1.1.	40 000	40 000
Arvonkorotukset 1.1.	430	229
Arvonkorotukset	336	480
Arvonalennukset	0	-1 138
Arvonkorotusten peruutukset	-154	-279
Arvonalennusten oikaisut	0	1 138
Tasearvo 31.12.	40 612	40 430
Hankinta-arvo 31.12.	40 000	40 000
Arvonkorotukset 31.12.	612	430

ELÄKEVASTUURAHASTO

2021

2020

Osakkeet, kv-osakerahastot ja pääomarahastot (KP-tilit 61180, 61185, 61195 JA 61196)

Tasearvo 1.1.	1 576 959	1 322 018
Hankinta-arvo 1.1.	679 322	647 802
Arvonkorotukset 1.1.	1 000 873	779 640
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-103 236	-105 424
Lisäykset hankinta-arvo	64 387	71 268
Vähennykset hankinta-arvo	-38 121	-39 749
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-40 583	-24 008
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	0	920
Arvonkorotukset	450 598	641 689
Arvonalennukset	-22 937	-53 414
Arvonkorotusten peruutukset	-381 516	-396 447
Arvonalennusten oikaisut	54 579	54 681

	2021	2020
Tasearvo 31.12.	1 663 365	1 576 959
Hankinta-arvo 31.12.	705 587	679 322
Arvonkorotukset 31.12.	1 029 371	1 000 873
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-71 593	-103 236
Korkorahastot (KP-tilit 61170 ja 61171)		
Tasearvo 1.1.	280 322	270 852
Hankinta-arvo 1.1.	254 299	252 607
Arvonkorotukset 1.1.	26 023	18 245
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0	0
Lisäykset hankinta-arvo	138 504	40 067
Vähennykset hankinta-arvo	-56 403	-38 375
Vähennyksiin kohdistuvat arvonkorotukset	-2 711	-2 015
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	19	10
Arvonkorotukset	9 487	26 167
Arvonalennukset	-484	-2 801
Arvonkorotusten peruutukset	-14 138	-16 373
Arvonalennusten oikaisut	249	2 791
Tasearvo 31.12.	354 845	280 322
Hankinta-arvo 31.12.	336 400	254 299
Arvonkorotukset 31.12.	18 661	26 023
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-217	0

13. Osakkeet ja osuudet

Alla on lueteltu ne yhtiöt, joissa Kansaneläkelaitoksella on markkina-arvoltaan yli kahden miljoonan euron omistus 31.12.

Osakemäärät kpl	Yhteensä 31.12.2021	Yhteensä 31.12.2020
Elisa Oyj A	103 488	103 488
Fortum Oyj	6 430 896	7 030 896
Huhtamäki Oyj	400 000	400 000
Neles Oyj	396 316	396 316
Neste Oil Oyj	7 945 272	7 945 272
Nokia Oyj	4 288 896	4 288 896
Nordea Bank Abp	5 293 343	5 293 343
Oriola Oyj B	1 991 481	1 991 481
Orion Oyj B	1 576 368	1 658 368
Outokumpu Oyj	9 298 652	9 298 625
Metso Outotec Oyj	1 704 158	1 704 158
Stora Enso Oyj A	23 825 086	23 825 086
Stora Enso Oyj R	0	973 982
Telia Company AB	997 327	997 327
UPM-Kymmene Oyj	1 603 690	1 603 690
Valmet Oyj	396 316	396 316
Wärtsilä Oyj	5 517 730	5 807 730

KANSANELÄKELAITOKSEN 20-100 % OSAKEOMISTUKSET KIINTEISTÖ- JA ASUNTO-OSAKEYHTIÖISSÄ

Tilinpäätöstiedot 31.12.2020

Kotipaikka	Yhtiö	Omistusosuus %	Yhtiön oma pääoma €	Yhtiön voitto/tappio 31.12.20/30.6.21 €
EURA	Asunto Oy Euran Yhdystie 11	27,61	1 787 855,23	0,00
FORSSA	Asunto Oy Forssan Karhunpesä	44,05	1 650 075,77	49,25
HAAPAJÄRVI	Kiinteistö Oy Haapavarpu	34,21	537 575,25	0,00
HAMINA	Kiinteistö-osakeyhtiö Haminan Teräskulma	22,92	908 141,94	32 989,68
HARJAVALTA	Kiinteistö Oy Harjavallan Kultakulma	27,23		
HEINOLA	Kiinteistö Oy Heinolan Virtakatu 9	100,00	1 790 642,97	2 136,48
HELSINKI	Kiinteistö Oy Sectagoona	100,00	4 283 990,21	0,00
HUITTINEN	Kiinteistö Oy Karpintie 8	59,64	647 939,03	16 471,49
HYVINKÄÄ	Kiinteistö Oy Oikokuja	32,98	5 812 016,72	7 496,83
IISALMI	Kiinteistö Oy Iisalmen Päiviönkatu 14	100,00	1 194 220,84	-1 885,96
INARI	Asunto Oy Ivalon Venevalkama	23,20	519 979,26	0,00
JOENSUU	Joensuun Metsätalo Oy	21,45	3 280 245,87	65 214,19

Kotipaikka	Yhtiö	Omistusosuus %	Yhtiön oma pääoma €	Yhtiön voitto/tappio 31.12.20/30.6.21 €
JÄMSÄ	Kiinteistö Oy Jämsän Keskuskatu 6	21,24	1 071 038,25	-7 810,68
KAJAANI	Kiinteistö Oy Kajaanin Keskusuisto	58,06	1 458 548,57	-46,58
KANGASALA	Asunto Oy Kangasalan Hermannin	22,90	3 873 869,34	12,10
KANKAANPÄÄ	Kiinteistö Oy Järvi-Jussi	31,17	1 031 137,52	21 956,74
KANNUS	Kiinteistö Oy Kannuksen Torinkulma	53,97	713 227,30	-6 562,13
KAUHAJOKI	Kiinteistö Oy Topeeka 24	23,84	1 299 475,17	-544,63
KAUSTINEN	Kiinteistö Oy Kelankulma	49,06	806 960,03	802,77
KEMI	Kiinteistö Oy Kemin Klubinkulma	23,76	985 625,62	5,89
KERIMÄKI	Kiinteistö Oy Kerimäen Liikekeskus	27,34		ei ole pidetty 2021
KOKKOLA	Kiinteistö Oy Kokkolan Torikatu 16 Fast Ab	29,67	1 979 957,50	47,27
KOTKA	Kiint. Oy Keskuskatu 7	40,47	3 765 846,64	45,52
KUHMO	Kiinteistö Oy Kuhmon Kela	38,76	1 096 977,61	138,20
KUUSAMO	Asunto Oy Kitkankartano	22,44	1 024 322,38	0,00
LAUKAA	Asunto Oy Laukaan Sarakoti	25,74	2 144 713,93	3 965,76
LEPPÄVIRTA	Kiinteistö Oy Leppävirran Liikekulma	38,79	1 208 922,81	-2 795,34
LOHJA	Kiinteistö Oy Lohjan Kauppatori	59,77	2 085 771,14	4,37
LOPPI	Kiinteistö Oy Lopen Kauppatie	44,70	713 171,11	28,94
LOVIISA	Kiinteistö Oy Loviisan Kirkkopuisto	20,00	821 916,17	11 027,12
LUUMÄKI	Kiinteistö Oy Luumäen Ap-teekinkulma	34,30	480 019,50	5 735,94
MERIKARVIA	Kiinteistö Oy Merikarvian Kauppatie	40,17	433 308,91	3 347,97
MIKKELI	Kiinteistö Oy Säästömikko	49,80	1 220 961,26	43,06
MUHOS	Kiinteistö Oy Muhoksen Kivipirtti	32,14	847 306,42	3 989,88
MUONIO	Kiinteistö Oy Muonion Erkin Kulma	78,57	388 512,73	0,28
MYNÄMÄKI	Kiinteistö Oy Liiketalo MynäCenter	27,08	905 605,63	25,01
MÄNTTÄ	Kiinteistö Oy Mäntän Hippohovi	41,94	782 096,95	1 621,50
NILSIÄ	Kiinteistö Oy Nilsianportti	24,00	1 415 817,07	-6 342,64
NOKIA	Kiinteistö Oy Nokian Pirkkalaistori	30,48	776 226,36	257,60
NURMES	Asunto Oy Porontalo	27,72	387 194,22	20 023,97
ORIVESI	Kiinteistö Oy Oriveden Kotikontu	35,26	832 112,95	5 545,13
OULAINEN	Kiinteistö Oy Lanttikela	21,93	653 501,99	-1 506,65

Kotipaikka	Yhtiö	Omistusosuus %	Yhtiön oma pääoma €	Yhtiön voitto/tappio 31.12.20/30.6.21 €
PALTAMO	Kiinteistö Oy Paltamon Säätökulma	20,98	395 698,20	31 588,97
PARIKKALA	Kiinteistö Oy Liikepiha	23,60	221 221,48	22 025,94
PARKANO	Kiinteistö Oy Parkanon Puistokulma	45,00	841 442,59	628,11
PIEKSÄMÄKI	Kiinteistö Oy Pieksämäen Torihovi	66,83	1 241 598,98	-6,78
PIETARSAARI	Bostads Ab Kvarnbacksgatan 10 i Jakobstad Asunto Oy	20,66	777 554,27	46,42
PORI	Kiinteistö Oy Palojoenkulma	30,82	5 304 016,78	-34 628,07
PORVOO	Kiinteistö Oy Porvoon Kaivopuisto	41,33	2 104 595,67	9 927,27
RAAHE	Kiint. Oy Raahen Raatihuoneenpuisto	40,55	1 248 146,77	0,00
RAISIO	Kiinteistö Oy Vasarantori	51,25	934 766,71	1,00
RAUMA	Kiinteistö Oy Nortamonkatu 24	67,30	2 820 506,70	0,51
RIIHIMÄKI	Kiinteistö Oy Riihimäen Jarrumiehenkatu 10	40,42	2 047 117,14	2,50
ROVANIEMI	Kiinteistö Oy Vilhontalo	24,07	2 622 770,51	-35 287,91
SAARIJÄRVI	Kiinteistö Oy Paavonrinne	45,39	412 528,09	2,01
SALO	Kiinteistö Oy Hämeentie 18	100,00	160 233,05	-460,94
SASTAMALA	Asunto Oy Marttilankatu 23	24,94	622 791,79	1 385,33
SAVONLINNNA	Asunto Oy Jalavajousi	23,80	5 597 118,69	1 513,41
SIILINJÄRVI	Siilinjärven Kauppapuisto Oy	36,78	3 724 820,04	2 251,76
SODANKYLÄ	Asunto Oy Sodankylän Kaivola	30,81	814 885,87	0,00
SOMERO	Asunto Oy Jukolanhovi	21,27	345 987,18	33,50
SOTKAMO	Asunto Oy Sotkamon Seppälä	31,39	922 494,42	14,78
SUOLAHTI	Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21	32,03	686 111,69	-28 105,36
SUOMUSSALMI	Kiinteistö Oy Suomussalmen Uitonkulma	24,79	1 990 797,65	3 728,41
SUONENJOKI	Kiinteistö Oy Suonenjoen Kelankulma	100,00	530 324,80	-846,40
SYSMÄ	Kiinteistö Oy Uotinkukkaro	21,52	496 810,50	7 182,04
TAIVALKOSKI	Kiinteistö Oy Sähkökela	35,26	197 680,73	0,00
TAMPERE	Sini-Kulma Oy	50,10	5 879 350,78	-100 666,86
TORNIO	Kiinteistö Oy Laivurinkela	53,19	434 083,83	1 117,06
UUSIKAUPUNKI	Kiinteistöosakeyhtiö Uudenkaupungin Itä-Tulli	64,33	1 702 141,56	-5 074,06
VAALA	Kiinteistö Oy Vaalan Torinkulma	40,70	464 848,54	-1 007,58
VAASA	Kiinteistö Oy Ravatti Fastighets Ab	100,00	1 168 037,81	9 334,05
VANTAA	Kiinteistö Oy Myyrinmarja	27,74	4 519 576,45	-6 678,02
VANTAA	Kiinteistö Oy Silkinkulma	23,15	5 968 790,20	5 044,32

Kotipaikka	Yhtiö	Omistusosuus %	Yhtiön oma pääoma €	Yhtiön voitto/tappio 31.12.20/30.6.21 €
VANTAA	Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus	22,89	6 033 857,21	-160,29
VARKAUS	Kiinteistö Oy Varkauden Kelankulma	65,85	513 898,56	5 486,44
VARPAISJÄRVI	Kiinteistö Oy Varpakulma	35,84	487 804,17	42,32
VESANTO	Kiinteistö Oy Vesannon-Savo	34,44	689 996,48	0,00
VIHTI	Kiinteistö Oy Nummelan Linja-autoasema	22,02	3 357 763,21	30 250,17
VIITASAARI	Kiinteistö Oy Viitasaaren Saarikeskus	31,92	1 158 198,72	5 486,77
YLITORNIO	Kiinteistö Oy Ylitornion Liiketalo	27,25	968 516,40	5 723,64
YLÖJÄRVI	Kiinteistö Oy Ylöjärven Mikkola	20,84	2 899 964,72	18 995,82
		82 KPL	130 925 677,11	124 378,61

Luvut on poimittu asunto-osakeyhtiöiden ilmoittamista tilinpäätöstiedoista. Asunto-osakeyhtiöiden tilinpäätöstiedot on raportoitavissa kiinteistötiedon hallintajärjestelmästä.

14. Muut saamiset, 1 000 euroa

	2021	2020
Muiden saamisten olennaiset erät		
Saamiset EU-korvauksista	7 671	6 981
Saamiset Vilma-laitoksilta	4 349	3 789
Saamiset Kevalta toimitusuhde-eläkkeistä	9 983	10 240
Muut saamiset	225	1 097
Muut saamiset yhteensä	22 228	22 107

15. Ennakkomaksut, 1 000 euroa

	2021	2020
Ennakkomaksujen olennaiset erät		
Työpaikkakassojen ennakot	2 942	3 183
Apteekkiennakot	116 043	108 411
Opintotuen ennakot	53 633	52 706
Asumistuen ennakot	127 437	131 058
Työttömyystuen ennakot	3 181	4 568
Vanhempainpäiväraha ennakot	3 168	2 837
Perustoimeentulotuen ennakot	29 776	29 320
Eläkkeiden ennakot	253	55 018
Sairauspäivärahaennakot	3 036	2 245
Muut etuusrahastojen ennakot	6 019	5 492
Ennakkomaksut yhteensä	345 488	394 838

16. Oma pääoma, 1 000 euroa

	2021	2020
Kansaneläkerahasto		
Oma pääoma		
Rahasto vuoden alussa	55 266	53 203
Rahaston muutos	9 786	2 063
Rahasto yhteensä	65 052	55 266
Arvonkorotusrahasto 1.1.		
Käyttöomaisuus	78 093	78 635
Sijoitukset	30 416	16 725
Arvonkorotusrahasto 1.1. yhteensä	108 510	95 360
Arvonkorotusrahaston muutos		
Käyttöomaisuus	-2 971	-542
Sijoitukset	-6 848	13 691
Arvonkorotusrahaston muutos yhteensä	-9 819	13 149
Arvonkorotusrahasto yhteensä 31.12.	98 690	108 510
Oma pääoma yhteensä	163 742	163 775
Sairausvakuutusrahasto		
Oma pääoma		
Rahasto vuoden alussa*	491 395	439 040
Rahaston muutos	259 221	52 355
Rahasto yhteensä	750 616	491 395

	2021	2020
Arvonkorotusrahasto 1.1.		
Käyttöomaisuus	35 450	35 450
Sijoitukset	430	229
Arvonkorotusrahasto 1.1. yhteensä	35 880	35 680
Arvonkorotusrahaston muutos		
Käyttöomaisuus	-3 483	0
Sijoitukset	182	201
Arvonkorotusrahaston muutos yhteensä	-3 301	201
Arvonkorotusrahasto yhteensä 31.12.	32 580	35 880
Oma pääoma yhteensä	783 195	527 275
Sosiaaliturvan yleisrahasto		
Oma pääoma		
Rahasto vuoden alussa	455	455
Rahaston muutos	0	0
Rahasto yhteensä	455	455
Arvonkorotusrahasto 1.1.		
Käyttöomaisuus	49	49
Arvonkorotusrahasto 1.1. yhteensä	49	49
Arvonkorotusrahaston muutos		
Käyttöomaisuus	0	0
Arvonkorotusrahaston muutos yhteensä	0	0
Arvonkorotusrahasto yhteensä 31.12.	49	49
Oma pääoma yhteensä	504	504
Palvelurahasto		
Oma pääoma		
Rahasto vuoden alussa	6 042	2 867
Rahaston muutos	-2 637	3 176
Rahasto yhteensä	3 405	6 042
Kanta-puskurivarat		
Kanta-puskurivarat vuoden alussa	2 177	2 177
Kanta-puskurivarojen muutos	660	0
Kanta-puskurivarat yhteensä	2 837	2 177
Oma pääoma yhteensä	6 242	8 219
Eläkevastuurahasto		
Oma pääoma		
Rahasto vuoden alussa	835 189	827 674
Rahaston muutos	19 302	7 515
Rahasto yhteensä	854 491	835 189
Muu oma pääoma		
Muu oma pääoma vuoden alussa	159 187	127 197
Muutos	79 075	31 990
Muu oma pääoma yhteensä	238 262	159 187
Arvonkorotusrahasto 1.1.		
Käyttöomaisuus	1 862	1 862
Sijoitukset	1 026 895	797 884
Arvonkorotusrahasto 1.1. yhteensä	1 028 757	799 746

	2021	2020
Arvonkorotusrahaston muutos		
Käyttöomaisuus	14 838	0
Sijoitukset	21 137	229 011
Arvonkorotusrahaston muutos yhteensä	35 975	229 011
Arvonkorotusrahasto yhteensä 31.12.	1 064 733	1 028 757
Oma pääoma yhteensä	2 157 486	2 023 133
Kansaneläkelaitoksen oma pääoma yhteensä	3 111 169	2 722 907

17. Kuntoutusvaraus 31.12.2021, 1 000 euroa

	2021	2020
Yksilökohtainen kuntoutus		
Varaus vuoden alussa	56 073	43 334
Varauksen lisäys tilikaudella	55 100	54 300
Varauksen käyttö tilikaudella	-59 261	-41 561
Yksilökohtainen kuntoutus yhteensä	51 912	56 073
Kuntoutuksen kehittämishankkeet		
Varaus vuoden alussa	14 376	13 196
Varauksen lisäys tilikaudella	2 665	4 120
Varauksen käyttö tilikaudella	-3 350	-2 940
Kuntoutuksen kehittämishankkeet yhteensä	13 691	14 376
Tutkimus- ja kehittämistoiminta		
Varaus vuoden alussa	5 463	5 406
Varauksen lisäys tilikaudella	2 170	1 900
Varauksen käyttö tilikaudella	-1 994	-1 843
Tutkimus- ja kehittämistoiminta yhteensä	5 639	5 463
Kuntoutusvaraus yhteensä 31.12.2021	71 242	75 912
Varauksen muutos yhteensä	4 670	13 975
Varauksesta sidottu päätöksiin	24 950	24 641

18. Pitkäaikainen vieras pääoma, 1 000 euroa

	2021	2020
Velka valtiolle toimintakuluista	9 734	9 104
Velka toimeentulotuen vakuuksista	3 198	2 936
Palvelurahaston pitkäaikainen laina	2 680	4 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	15 612	16 040

19. Saadut ennakot, 1 000 euroa

	2021	2020
Saatujen ennakoiden olennaiset erät		
Kansaneläkerahaston etuuksien ennakkomaksut	55 834	290 668
Ennakot peruspäivärahaan	-4 418	17 495
Ennakot työmarkkinatukeen	92 608	120 800
Ennakot opintotukeen	58 146	58 630

	2021	2020
Ennakot asumistukeen	131 100	125 700
Ennakot toimeentulotukeen	117 000	121 700
Ennakot korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon	19 014	21 484
Muut ennakot	3 188	17 530
Saadut ennakot yhteensä	472 473	774 007

20. Siirtovelat ja lyhytaikaiset velat, 1 000 euroa

Siirtovelat, olennaiset erät	2021	2020
Lomapalkkavelka	79 548	73 772
Etuuksien siirtovelat	5 900	4 800
Etuusrahastojen muut siirtovelat	6 795	4 921
Palvelurahaston muut siirtovelat	8 907	6 798
Siirtovelat yhteensä	101 150	90 291
Lyhytaikaiset velat, olennaiset erät	2021	2020
Velat etuuksien ennakonpidätyksistä ja lähdeveroista	80 394	82 565
Velat palkkojen ennakonpid. ja lähdeveroista sekä SV-maksuista	6 891	6 567
Velka valtiolle toimintakuluista	9 104	5 412
Velka valtiolle peruspäivärahasta	14 144	8 718
Velka valtiolle työmarkkinatuesta	26 169	33 011
Velka valtiolle työmarkkinatuen rahoituksen vähimmäismäärästä	17 150	13 142
Velka valtiolle lapsilisistä	2 903	3 034
Velka valtiolle opintotuesta	39 683	35 468
Velka valtiolle asumistuesta	49 761	27 672
Velka valtiolle elatustuesta	3 498	4 276
Velka valtiolle perustoimeentulotuesta	35 490	35 491
Velka valtiolle pakolaisten ja paluumuuttajien toimeentulotuesta	2 436	2 742
Velka valtiolle valtionkorvausmaksuista	7 671	6 981
Velka valtiolle sairaanhoitovakuutusosuudesta	27 772	24 578
Velka valtiolle vammaisten tulkkauspalvelusta	5 182	3 060
Velka valtiolle sotilasavustuksesta	1 138	1 716
Velka valtiolle äitiysavustuksesta	0	1 154
Velka korkeakouluopiskelijoiden OTH:sta	2 533	0
Velka valtiolle väliaikaisesta epidemiatuesta	1 542	0
Muut lyhytaikaiset velat valtiolle etuuksista	1 342	1 040
Velka Kevalle ennakonpidätyksistä	5 646	4 490
Velka Ahvenanmaalle etuuksista	223	181
Muut lyhytaikaiset velat	2 129	6 065
Lyhytaikaiset velat yhteensä	342 803	307 361

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

21. Eläkevastuurahasto, 1 000 euroa	2021	2020
Henkilöstön eläkevastuu	2 219 457	2 113 667
Vähimmäiskate	854 491	824 330
Katettu kannatusmaksuilla ja tuotoilla	854 491	824 330
Vähimmäismäärän ylittävä kate	0	10 859
Eläkevastuurahasto	854 491	835 189
Eläkevastuurahaston vajeus	68 495	68 492
Eläkevastuurahaston arvonkorotusrahoitus	1 064 733	1 028 757
Rahaston ulkopuolella oleva osa kokonaiseläkevastuusta	1 364 966	1 278 478
22. Leasingvastuut, 1 000 euroa	2021	2020
IT-laitteiden leasingvastuut		
Seuraavana tilikautena maksettavat	4 986	4 007
Myöhemmin maksettavat	16 109	3 818
IT-laitteiden leasingvastuut yhteensä	21 095	7 825
23. Perustoimeentulotuen maksusitoumukset, 1 000 euroa		
Perustoimeentulotuen maksusitoumukset		
Seuraavana tilikautena maksettavat	4 854	5 098
Myöhemmin maksettavat*	91 379	70 992
Perustoimeentulotuen maksusitoumukset yhteensä	96 233	76 090
*Maksusitoumuksen voimassaolon loppuaika on v. 2021 jälkeen tai myöhemmin tai voimassaoloajan loppu-aikaa ei ole määrätty		
24. Takaisinperinnässä olevien etuuksien määrä, 1 000 euroa		
Etuus	2021	2020
Työttömyysturvaetuudet	45 348	47 934
Yleinen asumistuki	38 988	39 546
Opintotuki	7 532	7 985
Eläkkeet ja vammaisetuudet	3 030	3 216
Muut etuudet	22 364	20 400
Yhteensä	117 262	119 082
25. Perittävän elatusavun määrä, 1 000 euroa	2021	2020
Elatusapu	206 437	201 016

26. Opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät, 1 000 euroa

	2021	2020
Opintotuen vuosivalvonta	15 019	15 138

Opintotukilain (17§) mukaan opiskelija huolehtii itse, ettei vuosituloraja ylity.

Perittävään määrään sisältyy 15% korotus (27§).

Kela ei voi vaikuttaa takaisinperittävän määrän syntyyn.

27. Opintolainojen valtiontakaukset ja takaussaatavat, 1 000 euroa

Alla on valtion opintotukilain nojalla takaama pankeissa oleva opintolainakanta sekä takaajana maksetuista lainoista syntynyt takaussaatavakanta, jotka sisältyvät valtion hallinnolliseen kirjanpitoon. Kela huolehtii opintotukilain nojalla takausvastuiden maksamisesta, takaussaatavien perinnästä ja tuottojen tilittämisestä opetusministeriölle. Kela ei voi vaikuttaa takaajana maksettaviin määriin.

	2021	2020
Valtion takaama opintolainakanta	5 167 562	4 583 489
Valtion takaussaatavat	122 008	116 600

28. Vakuutusjäämät, 1 000 euroa

Verovirastojen jäämäperinnässä olevat vakuutusmaksusaatavat	104 635	129 241
---	---------	---------

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä maaliskuun 25. päivänä 2022

Vertti Kiukas

Mira Nieminen

Veli-Mikko Niemi

Tuija Brax

Leila Lehtinen

Juha Rehula

Saana Siekkinen

Timo Sipilä

Riitta Särkelä

Tommi Toivola

Kela

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä huhtikuun 21. päivänä 2022

Mikko Helkiö
JHT, HT

Heli Järvinen

Hanna Huttunen

Mia Laiho

Suna Kymäläinen

Anneli Kiljunen

Veijo Niemi

Ulla-Maija Tuomela
KHT, JHT

Kelan kirjanpidossa käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2021

Tasekirja	sähköinen + sidottu tilikausikohtainen kirja
Pääkirjanpidon päiväkirja	sähköinen, Tahti-järjestelmä
Pääkirjanpidon pääkirja	sähköinen, Tahti-järjestelmä
Osakirjanpidon päiväkirja	sähköinen, MK-järjestelmä
Osakirjanpidon pääkirja	sähköinen, MK-järjestelmä
Sijoitusomaisuus:	
Osakekortisto	sähköinen, Tahti-järjestelmä
Käyttöomaisuus:	
Toimisto-osakeluettelo	sähköinen
Muut käyttöomaisuus	sähköinen, Tahti-järjestelmä
Taululuettelo	kirja

Kelan kirjanpidossa käytetyt tositelajit vuonna 2021

a) pääkirjanpidon tositteet

Tahti-järjestelmän tositteet (tositelajiluettelo liitteenä) koneellinen, Tahti-järjestelmä
Liitetietotosite

b) osakirjanpidon tositteet

MK-järjestelmän tositteet (tositelajiluettelo liitteenä) koneellinen, MK-järjestelmä

Pääkirjanpidon tositelajit

- 12 AD Adoptiotuki
- 13 AE Eläkk.saaj. as.tu
- 14 AY Asumistuki
- 15 EL El- ja vammaiset.
- 17 KB Kuntoutusraha
- 18 QK Valt. korv.maksut
- 20 KQ Kuntoutusmaksut
- 21 LL Lapsilisät
- 22 MM Maahanm.erit.tuki
- 23 Vammaisetuudet
- 24 OT Opintotuki
- 25 O2 Opiskelijaterv.hu
- 27 SA Sotilasavustus
- 28 SH Sairaanhoidokorv.
- 29 SM Erityishoitoraha
- 30 SP Sairauspäiväraha

31 SQ Valtak.sop.tilit.
33 TK TP-kass.enn.maksu
34 TM Työmarkkinatuki
35 TO Yritt. tt-huolto
36 TP Peruspäiväraha
37 TQ Koulutustuki
39 TW Työnant.tt-huolto
40 VB Äitiysavustus
42 VR Vanh.päiväraha
43 WH Lastenhoidon tuki
44 WY Last.h.tuen tkorv
45 WH Lastenhoidon tuki
46 F2 Asumistuki ja lap
47 MA Eläketuki / Menoj
48 LU Elatustuki
49 Takuueläke
50 PC Toimeentulotuki
51 PU Perustulo
53 Ulkomaan perintä/883
88 MC Tiliotekäsittely
90 HA Toimisuhte-eläkk.
91 YM Toimistot
92 HP Palkat
93 Toimistojen LM-maksu
94 LP Laskut ja palkk.
95 SOKY-laskut
96 VU Vuokrat ja vast.
97 FK Toimist.kirj.pito
98 M2 Keskushall.pal.
99 M3 Katteensiirto
AA Käyttöom.kirjaus
AB Kirjanpitosite
AF Poistokirjaukset
AN Käyttöom.kirj: netto
AZ Saldokirjaus
CH Sopimuksen selvitys
DA Asiakastosite
DG Asiakkaat - hyvitys
DR Asiakkaat - lasku
DS Vuokravakuudet
DT Vuokratulot
DZ Asiakkaat - maksu

EU	Euro - pyöristysero
EX	Ulkoinen numero
KA	Toimittajatosite
KG	Toimittajat - hyvät.
KN	Toimittajat - netto
KO	Vuokramenot
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KY	Toimittajat - KH hyv
KZ	Toimittajat - maksu
ML	ML-tilitys
PR	Hinnanmuutos
RA	Hyvitys - nettosuor.
RB	Saatavien varaus
RE	Lasku - brutto
RN	Lasku - netto
RT	KH Siirtokirjaukset
RV	Myyntilasku
SA	Pääkirjatilitosite
SB	Pääkirjatilikirjaus
SC	Pääkirjavyörytys
SJ	Sijoitukset
SK	Kassatosite
SM	Sähköinen muistiotos
SO	KH sisäiset vuokrat
SU	Jälkikirjaustosite
UE	Tiedonsiirto
WA	Tavaranluovutus
WE	Tavaranvastaanotto
WI	Inventointitosite
WL	Varast.otto/toimitus
WN	Tav.vast.otto netto
ZA	Automaattitiliöinnit
ZB	Korv. tt-laskut
ZH	Palkat
ZK	Konversiot
ZM	Matkalaskut
ZP	Maksukirjaus
ZR	Pankki - täsmäytys
ZS	Maksu per shekki
ZT	Sähköinen tiliote
ZV	Maksuselvitys

Osakirjanpidon tositelajit

Adoptiotuki (AD)
Eläkkeensaajan asumistuki (AE)
Asumistuki (AY)
Eläke- ja vammaisetuudet (EL)
Takuueläke (GE)
Kuntoutusraha (KB)
Kuntoutusmaksut (KQ)
Lapsilisä (LL)
Toimistojen maksut (LM)
Elatustuki (LU)
Tilitehkäsittely (MC)
Osakirjanpidon tosite (MK)
Vastaanottokirjaus/KAVA (MK1)
Vastaanottokirjaus/SAVA (MK2)
Vastaanottokirjaus/STY (MK3)
Maahanmuuttajien erityistuki (MM)
Keskushall. Palautukset (M2)
OTH-maksu (O2)
Opintotuki (OT)
Perustoimeentulotuki (PC)
Perustulo (PU)
Kansaneläke (QE)
Valtion korvaukset (QK)
Työttömyysetuus (RF)
Sotilasavustus (SF)
Sairaanhoitokorvaus (SH)
Sairauspäivärahaetus (Sj)
Erityishoitoraha (SM)
Sairauspäiväraha (SP)
Työpaikkakassan ennakkomaksu (TK)
Yrittäjien työterveyshuolto (TO)
Koulutustuki (TQ)
Työnantajien työterveyshuolto (TW)
Työpaikkakassatilitykset (TY)
Ulkomaan perintä (UP)
Äitiysavustus (VB)
Vammaisetuudet (Vj)
Vanhempainpäiväraha (VR)
Lastenhoidon tuki (WH)
Lastenhoidon tuen työkorvaus (WY)